



СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издавање на српскохрватски, односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60862-683-21943

Петок, 17 февруари 1984

БЕЛГРАД

БРОЈ 9

ГОД. XL

Цена на овој број е 52 динари. – Претплата за 1984 година изнесува 1.425 динари. Рок за рекламации 15 дена. – Редакција: Улица Јована Ристика број 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 690-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

74.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ВКУПНИОТ ПРИХОД И НА ДОХОДОТ

Се прогласува Законот за дополненија на Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 15 февруари 1984 година.

П бр. 337

15 февруари 1984 година

Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Мика Шпиљак, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Војо Срзентиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ВКУПНИОТ ПРИХОД И НА ДОХОДОТ

Член 1

Во Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/80, 13/82 и 28/83), по член 79а се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 79б

Под парични износи од извоз на стоки и извршени услуги во странство на кредит, во смисла на член 7 став 1 точка 5 од овој закон, се подразбираат и побарувањата за извршениот извоз на стоки и услуги чија наплата е одложена до 1986 година во случаите утврдени со сојузен закон.

Сојузниот извршен совет ќе пропише на кои побарувања се однесува ставот 1 од овој член.

Член 79в

Основната организација може да одлучи на товар на обртните средства, врз основа на задржаниот износ од страна на странското лице на име кауција за добро, квалитетно и навремено извршување на определени работи во државата која се наоѓа во воена состојба, да ги пресметува

до 1986 година материјалните трошоци, трошоците на амортизацијата според минималните стапки пропишани со законот, аконтациите на личните доходи и издатоците што се намираат од доходот, освен износот на амортизацијата над минималните стапки пропишани со законот и износот на придонесите, даноците и на другите давачки, како и другите обврски што се утврдуваат зависно од остварениот доход – сè во аликвотен дел кој се однесува на задржаните износи на име кауција.”

Член 2

Одредбите од овој закон се применуваат и на побарувањата од член 1 на овој закон кои во книговодството се исказани со состојба на ден 31 декември 1983 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

75.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА КРЕДИТНИОТ И БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 15 февруари 1984 година.

П бр. 335

15 февруари 1984 година

Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Мика Шпиљак, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Војо Срзентиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА КРЕДИТНИОТ И БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ

Член 1

Во Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/77 и 59/81) во член 3 став 1 се менува и гласи:

„Основните и други организации на здружен труд, работните заедници од чл. 379 и 403 на Законот за здружениот труд, самоуправните интересни заедници, индустријните банки и други општествени правни лица, кои со средствата со кои работат можат да ги извршуваат обврските, односно да го поднесуваат ризикот предвиден со самоуправната спогодба за здружување во банкарската организација, освен општествено-политичките заедници, можат да се здружуваат во банкарски организации како самоуправни финансиски организации.“

Член 2

Во член 4 став 1 по зборот: „заедници“ се додава запирка, а зборовите: „и на други општествено-правни лица“ се заменуваат со зборовите: „на работните заедници и на други општествени правни лица од член 3 став 1 на овој закон“.

Во став 3 по зборот: „заедници“ се додава запирка, а зборовите: „и други општествени правни лица“ се заменуваат со зборовите: „работните заедници и други општествени правни лица од член 3 став 1 на овој закон“.

Член 3

Во член 7 став 1 по зборовите: „што ги користат средствата“ се додаваат зборовите: „според придонесот што го даде за остварување на тој доход“.

Член 4

Во член 10 став 1 по точка 6 се додава нова точка 6а, која гласи:

„6а) издавање на парични картички и работење со тие картички;“.

Во точка 10, на крајот точката се заменува со точка и запирка и потоа се додава нова точка 11, која гласи:

„11) банкарски работи во свое име, а за сметка на општествени правни лица, во согласност со сојузен закон.“

Во став 2 зборовите: „ако е тоа во рамките на нивната редовна дејност“ се заменуваат со зборовите: „за потребите на вршењето на нивната редовна дејност“.

Член 5

Во член 11 став 1 по зборовите: „во рамките“ се додаваат зборовите: „или со посредство“, а по зборовите: „интересни заедници“, зборот: „други“ се брише.

Член 6

Во член 13 став 1, во уводната реченица, зборовите: „за определени намени, во смисла на член 11 од овој закон“, се заменуваат со зборовите: „за инвестиции, во согласност со одредбите на сојузниот закон со кој се уредени проширената репродукција и минатиот труд“.

Во ст. 2 и 3 зборовите: „за определени намени“ се заменуваат со зборовите: „за намените од став 1 на овој член“.

По став 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Со самоуправната спогодба банкарската организација го утврдува поднесувањето на ризикот за покривање на загубите по основ на инвестиции, ако врз основа на одлуките од своите членови учествувала во здружување на средствата на членовите на банкарската организација за овие намени.“

Член 7

По член 13 се додава нов член 13а, кој гласи:

„Член 13а

Со самоуправната спогодба за здружување на труд и средства за одржување на тековната ликвидност и други краткорочни намени се утврдуваат начинот на здружува-

ње, правата и обврските на учесниците во здружувањето на труд и средства, како и условите и начинот за престанување на заснованите односи.“

Член 8

Во член 14 став 1 во уводната реченица зборовите: „во работите на здружувањето“ се заменуваат со зборовите: „во здружувањето“.

Се додаваат нови точ. 1 и 2, кои гласат:

„1) здружување на труд и средства за сметка на своите членови;

2) учествување во здружувањето на труд и средства за сметка на своите членови во рамките на друга банкарска организација;“.

Во досегашната точка 1, која станува точка 3, по зборовите: „за склучување“ се додаваат зборовите: „и со учествување во склучувањето“, а зборовите: „од член 11“ се заменуваат со зборовите: „од чл. 11 до 13а“.

Досегашните точ. 2 до 11 стануваат точ. 4 до 13.

Член 9

Во член 20 по став 6 се додава нов став 7, кој гласи:

„Одредбите на ст. 3 и 4 од овој член согласно се применуваат и на работната организација ако работниците во овие или во одделни основни организации во составот на работната организација одлучиле преку жиро-сметката на работната организација да го остваруваат вкпниот приход на основната организација и да располагаат со средствата со кои управуваат“.

Член 10

Во член 28 став 1 по зборовите: „тековни сметки на граѓаните“ се додаваат запирка и зборовите: „како и жиро-сметки на граѓански правни лица“.

Во став 2 по зборовите: „на тековните сметки на граѓаните“ се додаваат запирка и зборовите: „како и на жиро-сметките на граѓанските правни лица“, а по зборовите: „издаден чекот“, се додаваат зборовите: „или со чек издаден на интерна банка за чија исплата гарантира основната банка“.

Член 11

Во член 34 по став 1 се додаваат нови ст. 2 до 4, кои гласат:

„При одобрувањето на кредитите од став 1 на овој член, банкарската организација е должна да води сметка за сигурноста на пласманот и за својата ликвидност и да ја утврдува кредитната способност на заемобарачот, како и да обезбеди гаранции потребни за уредна отплата на кредитите.“

Под гаранција за уредна отплата на кредитите од став 2 на овој член се подразбира, во смисла на овој закон, и сопствена трасирана меница, или трасирана акцептирана меница, од сојузниот закон со кој е уредена меницата, со ознака дека меницата е непренослива (ректа меница).

Во согласност со среднорочниот план на банкарската организација и монетарно-кредитната политика што ја утврдува Собранието на СФРЈ, банкарската организација ги определува корисниците на кредитите, роковите на кои се даваат кредитите, намените на кредитите, процентот од вкупните пласмани на банкарската организација што банкарската организација може да го користи за давање на еден или повеќе кредити на ист корисник и други услови за давање кредити.“

Во досегашниот став 2, кој станува став 5, на крајот се додаваат зборовите: „и во согласност со актите на тековната економска политика што ја утврдува Собранието на СФРЈ“.

Досегашниот став 3 станува став 6.

Во досегашниот став 4, кој станува став 7, по зборот: „условите“ се додаваат зборовите: „и намените“.

Член 12

По член 37 се додава нов член 37а, кој гласи:

„Член 37а

Банкарската организација е должна да врши контрола на наменското користење на кредитите дадени на корисникот на кредитот и, ако утврди дека одобрените средства не се користат за договорените намени, да го откаже договорот за кредит, пред истекот на договорениот рок, како и веднаш да преземе мерки за наплата на наменски искористениот кредит.

Собранието на банкарската организација донесува одлука за начинот на вршењето контрола од став 1 на овој член.”

Член 13

Во член 39 став 1 по зборовите: „за сметка на граѓаните” се додаваат зборовите: „и на граѓанските правни лица”.

Член 14

Во член 40 зборовите: „на правни лица” се заменуваат со зборовите: „на општествени правни лица, на граѓански правни лица”.

Член 15

Во член 43 по зборовите: „на други општествени правни лица” се додаваат записка и зборовите: „на земјоделците, на работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните, на работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат уметничка или друга културна дејност, адвокатска или друга професионална дејност”.

Член 16

Во член 43а по став 4 се додава нов став 5, кој гласи: „Ако работниците во сите или во одделни основни организации на здружен труд – членови на интерната банка одлучиле преку жиро-сметката на работната организација да го остваруваат вкупниот приход и да располагаат со средствата со кои управуваат, пренос на средствата на жиро-сметката на интерната банка и враќање на средствата од жиро-сметката на интерната банка во согласност со ст. 2 до 4 од овој член се врши преку жиро-сметката на работната организација.”

Член 17

Во член 45 став 1, на крајот, се додаваат зборовите: „што ги донесува Сојузниот извршен совет врз основа на член 34 став 7 од овој закон”.

Член 18

Во член 50а став 3 се менува и гласи:

„Пресметката од став 2 на овој член се спроведува преку жиро-сметката на членот на интерната банка, односно жиро-сметката на работната организација преку која основната организација на здружен труд – член на интерната банка го остварува вкупниот приход и располага со средствата со кои управува.”

Член 19

Во член 51 став 1 точка 6, во втората реченица, зборовите: „чл. 27 и 28” се бришат, а третата реченица се менува и гласи: „Интерната банка е должна привремено да распределува приходот да го спроведе со пресметка преку жиро-сметките на основните организации на здружен труд – учесници во заедничкиот приход, односно преку жиро-сметката на работната организација ако работниците на основната организација на здружен труд – членови на интерната банка одлучиле преку жиро-сметката

та на работната организација да го остваруваат вкупниот приход и да располагаат со средствата со кои управуваат во роковите пропишани во Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот”.

Во став 9 зборовите: „Поблиски прописи” се заменуваат со зборот: „Прописи”.

Член 20

Во член 62 ст. 1 и 2 се менуваат и гласат:

„Во работните организации што во својот состав имаат основни организации на здружен труд, во сложените организации на здружен труд и во самоуправните интересни заедници кои во својот состав имаат основни заедници може да се организира посебна финансиска служба за вршење на работите предвидени со самоуправните општи акти на тие организации и заедници, а во согласност со овој закон.

Начинот на организирањето, предметот на работењето и овластувањата на посебната финансиска служба се уредуваат со самоуправниот општ акт на организациите и заедниците од став 1 на овој член или со посебен самоуправен општ акт за организирањето и работата на оваа служба.

Член 21

По член 62 се додава нов член 62а, кој гласи:

„Член 62а

Посебната финансиска служба од член 62 на овој закон може да врши банкарски, кредитни и парични работи што можат да ги вршат организациите и заедниците што ја организирале, во согласност со самоуправните општи акти, а особено работите што се однесуваат на:

1) подготвувањето предлози за финансирање на работите предвидени со програмата за развој и со планот за работа на одделни членови, а врз основа на кои се донесуваат самоуправни одлуки за здружување на труд и средства меѓу основните и други организации на здружен труд за заедничко остварување на доходот;

2) здружувањето на труд и средства за вложување во основни средства и трајни обртни средства заради заедничко остварување на доходот, меѓусебно кредитирање или финансирање без обврска за враќање на средствата;

3) здружувањето средства за меѓусебно краткорочно кредитирање и одржување на тековната ликвидност;

4) насочувањето на паричните средства на другите организации на здружен труд врз основа на самоуправните спогодби за здружување на тие средства за реализација на програмите за развој и плановите на тековната активност на основните организации на здружен труд;

5) пресметката на меѓусебните обврски на основните организации преку нивните интерни сметки кај работната организација, односно сложената организација на здружен труд или самоуправната интересна заедница и плаќањето на нивните обврски;

6) обезбедувањето и водењето евиденција по основ на здружувањето средства и користењето на здружените средства за потребите на општественото информирање и информирањето на организациите и заедниците што организирале посебна финансиска служба;

7) грижата за реализација на должничко-доверителските односи на организациите и заедниците, што организирале посебна финансиска служба;

8) водењето евиденција за меѓусебните финансиски и кредитни обврски и грижата за предлагање и уредно спроведување на мерките за отстранување на неуредноста во извршувањето на тие обврски;

9) организирањето на позајмување парични средства и собирање штедни влогови од работниците и другите работни луѓе во организациите што организирале посебна финансиска служба, како и исплатувањето средства од

штедење и на нивните лични доходи преку штедни книшки;

10) врши и други финансиски работи, во согласност со самоуправниот општ акт од член 62 на овој закон.

Пресметката на меѓусебните обврски од точка 5 на овој член се спроведува преку жиро-сметките на организациите и заедниците што организирале посебна финансиска служба и истата се поднесува до Службата на општественото книговодство петнаесетдневно.

Заради обезбедување на општествена евиденција и вршење на информативно-аналитичките работи, посебната финансиска служба е должна да обезбеди и доставува месечно до Службата на општественото книговодство податоци според упатството што го пропишува генералниот директор на Службата на општественото книговодство.

Член 22

Член 63 се менува и гласи:

„Посебната финансиска служба нема својство на правно лице.

Посебната финансиска служба работи преку жиро-сметки и други сметки на работната организација која во својот состав има основни организации на здружен труд, сложената организација на здружен труд и самоуправни интересна заедница која во својот состав има основни заедници во кои е организирана посебна финансиска служба, во согласност со самоуправните општи акти.

Со самоуправните општи акти од член 62 на овој закон се утврдуваат правата, обврските и одговорностите на работниците што ги вршат работите на посебната финансиска служба.

Пропис за спроведување на одредбите од чл. 62, 62а и 63 на овој закон донесува функционерот кој раковои со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансите, на предлог од генералниот директор на Службата на општественото книговодство на Југославија.”

Член 23

По член 63 се додава нов член 63а, кој гласи:

“Член 63а

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансите, на предлог од генералниот директор на Службата на општественото книговодство, ќе ја пропише содржината и начинот на вршењето на пресметката од член 62а точка 5 на овој закон, најдоцна во рок од 30 дена од денот на донесувањето на овој закон.”

Член 24

По член 63а се додава нов член 63б, кој гласи:

“Член 63б

Други општествени правни лица освен организациите и заедниците од член 62 на овој закон со посебна самоуправни спогодба можат да организираат посебна заедничка служба за вршење на финансиските и сметководствените работи.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат особено: начинот на организирањето, предметот на работењето и меѓусебните права, обврските и одговорностите помеѓу посебната заедничка служба и општествените правни лица што ја организирале.”

Член 25

Во член 87 став 3 во точка 4 на крајот се додаваат зборовите: „сообразно со член 13 од овој закон”.

Член 26

Во член 96 ставот 1 се менува и гласи:

„Распоредувањето на приходот и на заедничкиот доход што ќе ги оствари интерната банка со своето работење се врши на начинот предвиден во член 7 од овој закон, во согласност со самоуправната спогодба за здружување во интерна банка.”

Во став 2 зборот: „вкупниот” се брише.

Член 27

Во член 98 се додава нов став 1, кој гласи:

„Работниците во работната заедница на интерната банка стекнуваат доход од приходот што интерната банка ќе го оствари со своето работење зависно од придонесот во работењето на интерната банка и задоволувањето на потребите и интересите на членовите на интерната банка”.

Во досегашниот став 1, кој станува став 2, во вториот ред одозгора по зборот: „работник” се заменува со зборот: „работници”, а зборовите: „се издвојуваат” се заменуваат со зборовите: „ги стекнуваат”.

Во досегашниот став 2 кој станува став 3, бројот: „1” се заменува со бројот: „2”.

Член 28

Член 99 се брише.

Член 29

Во член 101 став 2 по зборовите: „интерната банка” зборовите: „и од приходот на интерната банка” се бришат.

Член 30

Член 105 се менува и гласи:

„Во резервниот фонд се здружуваат средствата на членовите на интерната банка во височина што ќе се утврди со самоуправната спогодба за здружување во интерната банка.”

Член 31

Во член 109 став 1 на крајот, зборовите: „формираат работна заедница” се заменуваат со зборовите: „можат, врз основа на самоуправни спогодба, да формираат една или повеќе работни заедници”.

Се додава нов став 2, кој гласи:

„Работниците во работната заедница на интерната банка се одговорни за уредно и успешно извршување на работите што работната заедница ги врши во интерната банка”.

Во досегашниот став 2, кој станува став 3, на крајот се додаваат запирка и зборовите: „зависно од придонесот на работната заедница во остварувањето на деловните резултати на интерната банка по завршната сметка на интерната банка”.

Член 32

Во член 110 став 1 зборовите: „од член 109 став 2”, се заменуваат со зборовите: „од член 109 став 3”, а по точка 2 се додава нова точка 2а која, гласи:

“2а) начинот на раководење со работната заедница и правата, обврските и одговорностите во раководењето со работната заедница за извршување на работите на работната заедница;”.

Член 33

Во член 114 став 1 по зборовите: „и други општествени правни лица” се додаваат зборовите: „од член 3 на овој закон”.

Член 34

Во член 118 точка 23 на крајот, се додаваат запирка и зборовите: „како и правата, обврските и одговорностите во раководењето со работната заедница.”

Член 35

Член 121 се менува и гласи:

„Членовите на основната банка можат да одлучат да основаат деловна единица на основната банка во која ќе управуваат со определени работи на банката, во согласност со самоуправната спогодба за здружување во основната банка.

Деловната единица на основната банка нема својство на правно лице.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат особено:

- 1) условите за основање на деловна единица;
- 2) делокругот на работењето на деловната единица;
- 3) правата, обврските и одговорностите на членовите на основната банка спрема деловната единица;
- 4) начинот на управување со деловната единица;
- 5) начинот на располагање со средствата преку сметките кај Службата на општественото книговодство за вршење на посебните функции на деловната единица;
- 6) начинот на управување со експозитурата и со истурените шалтери што ги основа основната банка во рамките на деловната единица;
- 7) правата, обврските и одговорностите на работниците во деловната единица.

Деловната единица не може да ги врши работите што се однесуваат на остварувањето на заедничкиот доход и формирањето на фондовите.

Работите преку деловната единица основната банка ги врши преку сметката на основната банка кај Службата на општественото книговодство за вршење на работите преку деловна единица и средствата на таа сметка претставуваат составен дел на жиро-сметката на основната банка.

Член 36

Во член 125 став 1 се менува и гласи:

„Со основната банка во целост управуваат општествените правни лица од член 3 на овој закон што склучиле самоуправна спогодба за здружување во основната банка.“

Член 37

Во член 134 став 2 по точка 4 се додава нова точка 4а, која гласи:

„4а) за исправката на вредноста на спорните и сомнителните побарувања и за отписот на ненаплативите побарувања;“.

Член 38

Во член 137 став 1 во точка 7 на крајот, точката се заменува со точка и запирака и се додаваат две нови точки, кои гласат:

„8) ги утврдува спорните и сомнителните побарувања;

9) врз основа на соодветни исправи, ги утврдува ненаплативите побарувања.“

Член 39

Во член 139 став 1 по зборовите: „за ликвидност“ се додаваат зборовите: „меѓу банките“.

Член 40

Во член 147 став 3 по зборовите: „жиро-сметката на основната банка“ се додаваат запирака и зборовите: „ако со сојузен закон не е поинаку определено.“.

Член 41

Во член 148 по став 2 се додаваат нови ст. 3 до 6, кои гласат:

„Работите од став 1 на овој член можат да се вршат во рамките на здружението на банкарските организации, преку негова посебна сметка кај Службата на општественото

книговодство, како и во рамките на здружените банки.“

Здруженијата на банкарските организации и здружените банки, во рамките на вршењето на работите од став 1 на овој член, можат да вршат промет на хартии од вредност издадени според одредбите на сојузниот закон со кој се уредува обезбедувањето на плаќањето меѓу корисниците на општествени средства, како и прометот на други хартии од вредност.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се утврдуваат правата, обврските и заемните одговорности на сите учесници во рамките на здруженијата на банкарските организации и на основните и здружените банки.

Административно-стручните, помошните и нив слични работи ги вршат работниците во работната заедница на здруженијата на банкарските организации од став 1 на овој член, односно работниците во работната заедница на здружената банка.“

Член 42

Во член 152 се додаваат нови ст. 2 до 5, кои гласат:

„Основната банка се смета за неликвидна и ако, покрај мерките од став 1 на овој член, за редовно намиравање на своите обврски користи средства од задолжителната резерва кај Народната банка на Југославија непрекинато во траење од десет работни дена или со прекин во траење од дваесет работни дена во текот на еден месец и ако во определен рок не изврши пренос на девизниот прилив што им припаѓа на други банки.“

Основната банка се смета за неликвидна, во смисла на овој закон, и ако има втасани а ненамирани обврски спрема странство, или ако во пропишаниот рок не ги пренесе девизите врз Народната банка на Југославија, согласно со сојузните закони и други сојузни прописи.

Народната банка на Југославија ги утврдува поблиските услови кога се смета дека основната банка е неликвидна.

Претседателот на извршниот одбор на основната банка е должен, во натамошен рок од пет работни дена од денот на истекот на времето од став 2 на овој член, да свика седница на одборот на која ќе утврди дека банката е неликвидна.“

Член 43

Во член 154 став 2 по зборовите: „собранието на основната банка“ се додаваат зборовите: „во рок од триесет дена“.

Член 44

Во член 158 став 3 зборовите: „Поблиски одредби“ се заменуваат со зборовите: „Одредби“.

Член 45

Во член 163 став 1 точка 7 се менува и гласи:

„7) основните намени и општите услови за здружување на инвестициони средства во рамките или со посредство на банката и во основните мерила за распоредување на заедничкиот доход по основ на здружување на тие средства, како и во начинот за поднесување ризици.“

Член 46

Во член 164 став 2 точка 5, на крајот се додаваат зборовите: „сообразно со член 13 од овој закон“.

Член 47

Во член 165 став 2 точка 4, на крајот, се додаваат зборовите: „сообразно со член 13 од овој закон“.

Член 48

Во член 167 став 2 зборовите: „Поблиски одредби“ се заменуваат со зборовите: „Одредби“.

Член 49

Во член 169 зборовите: „Поблиските одредби“ се заменуваат со зборовите: „Одредбите“.

Член 50

Пред член 175 називот на пододделот 6 се менува и гласи:

„6) Утврдување и распоредување на приходот и на заедничкиот доход“.

Член 51

Член 176 се менува и гласи:

„Распоредување на заедничкиот доход што ќе го оствари основната банка се врши според мерилата и критериумите што се предвидени со самоуправната спогодба за здружување во основна банка или со посебна самоуправна спогодба, во согласност со член 7 од овој закон.“

Член 52

Во член 178 се додава нов став 1, кој гласи:

„Работниците во работната заедница на основната банка стекнуваат доход од приходот што основната банка ќе го оствари со своето работење зависно од придонесот во работењето на основната банка и задоволувањето на потребите и интересите на членовите на основната банка.“

Во досегашниот став 1, кој станува став 2, во вториот ред одозгора зборот: „работник“ се менува со зборот: „работници“ а зборовите: „се издвојуваат“ се заменуваат со зборовите: „ги стекнуваат“.

Во досегашниот став 2, кој станува став 3, бројот „1“ се заменува со бројот: „2“.

Член 53

Член 179 се брише.

Член 54

Во член 181 став 2 зборовите: „и од приходите на основната банка што нејзините членови ги здружуваат“ се бришат.

Член 55

Во член 183 став 2, на крајот, точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „а височината на здружувањето изнесува најмалку 0,6% годишно“.

Член 56

Во член 185 став 1 првата реченица: „Во резервниот фонд се здружува дел на приходот што основната банка ќе го оствари со своето работење, согласно со член 179 на овој закон, се брише, а во втората реченица зборот: „Износот“ се заменува со зборовите: „Во резервниот фонд се здружуваат средствата на членовите на основната банка, со тоа што износот“.

Член 57

Во член 187 став 2, на крајот, се додаваат зборовите: „или може да го здружи во фондот на основните средства на здружената банка.“.

Член 58

Во член 189 став 1 зборовите: „формираат работна заедница“ се заменуваат со зборовите: „можат, врз основа на самоуправна спогодба, да формираат една или повеќе работни заедници“.

Се додава нов став 2, кој гласи:

„Работниците во работната заедница на основната банка се одговорни за уредно и успешно извршување на работите што ги врши работната заедница во основната банка.“

Во досегашниот став 2, кој станува став 3, на крајот, се додаваат запирка и зборовите: „зависно од придонесот

на работната заедница во остварувањето на деловните резултати на основната банка по завршната сметка“.

Член 59

Во член 193 став 1 во точка 7, на крајот, точката се заменува со точка и запирка и потоа се додава нова точка 8, која гласи:

„8) видот на фондовите и начинот на здружување средства за формирање на фондови.“.

Член 60

По член 197 се додава нов член 197а, кој гласи:

„Член 197а

Заради обезбедување средства за извршување на работите од член 192 на овој закон и извршување на обврските утврдени со закон, здружената банка има фонд на солидарна одговорност, резервен фонд и фонд на основни средства.

Средствата на фондовите од став 1 на овој член се формираат од соодветните фондови на основните банки во височина, под условите и на начинот што се предвидени во самоуправната спогодба за здружување во здружената банка и во согласност со овој закон.

Средствата на фондовите на основните банки што се здружени во фондовите на здружената банка можат, согласно со самоуправната спогодба од став 2 на овој член, да се држат во фондовите на основните банки до нивното користење од страна на здружената банка.“

Член 61

Во член 200, во седмиот ред одозгора по зборовите: „се применуваат“ се додава зборот: „сообразно“.

Член 62

Во член 208 став 2 се менува и гласи:

„Поштенската штедилница може:

1) да собира динарски и девизни штедни влогови на граѓаните и граѓанските правни лица, во согласност со сојузен закон;

2) да води тековни сметки на граѓаните и да врши плаќан промет во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во согласност со сојузен закон;

3) да води девизни сметки на граѓаните и на граѓанските правни лица, во согласност со сојузен закон;

4) да пресметува и врши контрола на уплатите и исплатите на поштенски и телеграфски испратнички дознаки во внатрешниот паричен промет;

5) да врши меѓународна испратничка, поштенско-чековна, поштенско-штедна и откупна служба, во согласност со нормативните акти на Светскиот поштенски сојуз;

6) да откупува банкарски и патнички чекови и чекови што ги издава Народната банка на Југославија, во согласност со сојузен закон;

7) да откупува ефективни странски банкноти, во согласност со сојузен закон;

8) да врши наплата на хартии од вредност (документи) во други земји, во согласност со акт на Светскиот поштенски сојуз за наплата на хартии од вредност;

9) да врши други работи од името и за сметка на организациите на здружен труд на ПТТ сообраќај и на други општествени правни лица, врз основа на овластувања добиени од нив;

10) да врши работи на платниот промет со странство, во согласност со овластувањата од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство.“

Ставот 3 се брише.

Член 63

Во член 211 став 1 зборовите: „Средствата на штедните влогови и другите средства на граѓаните“ се заменуваат со зборовите: „Средствата од член 208 став 2 точ. 1 до 3 на овој закон.“

Во став 2 зборовите: „на штедните влогови и на другите средства на граѓаните“ се заменуваат со зборовите: „од став 1 на овој член“.

Член 64

Член 212 се менува и гласи:

„Работите од член 208 на овој закон од нмето и за сметка на Поштенската штедилница ги вршат организациите на здружен труд на ПТТ сообраќај, преку своите поштенски единици, под услови што спогодбено ќе ги утврдат тие организации на здружен труд и Поштенската штедилница.“

Член 65

Во член 218 став 1 по точка 2в се додаваат нови точки 2г, 2д, 2е и 2е, кои гласат:

„2г) ако со самоуправната спогодба за инвестиции не се утврди поднесување на ризикот за покритие на загубите (член 13 став 4);

2д) ако при одобрувањето на кредитот не ја утврди кредитната способност на заемобарачот или ако не обезбеди гаранција потребна за уредна отплата на кредитот (член 34 став 2);

2е) ако не го откаже договорот за наменски даден кредит пред истекот на договорениот рок или не преземе мерки за наплата на таквиот кредит кога при вршењето на контролата ќе утврди дека кредитот е користен ненаменски (член 37а)“.

Член 66

Во член 221 став 1 по точка 5 се додава нова точка 5а, која гласи:

„5а) ако не го определи корисникот на кредитот, или роковите, или намените, или процентот, или и другите услови за давање на кредитот во согласност со мерките на монетарно-кредитната политика и со среднорочниот план на банкарската организација (член 34 став 2)“.

Член 67

По член 225 се додава нов член 225а, кој гласи:

„Член 225а

Одредбите на член 20 став 7, член 43а став 5, член 50а став 3 и на член 51 точка 6 од овој закон се применуваат од 31 март 1984 година“.

Член 68

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ да утврди прецизен текст на овој закон.

Член 69

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

76.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕРНИТЕ ЕДИНИЦИ И МЕРИЛАТА

Се прогласува Законот за мерните единици и мерилата, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор, од 15 февруари 1984 година.

П бр. 336

15 февруари 1984 година

Белград

Претседател

на Претседателството на СФРЈ.

Мика Шинљак, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Војо Срзентиќ, с. р.

ЗАКОН
ЗА МЕРНИТЕ ЕДИНИЦИ И МЕРИЛАТА
I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува системот на мерните единици и мерилата, остварувањето, чувањето и употребата на еталоните и мострите на референтните материјали, испитувањето на типот на мерилата и прегледот на мерилата, вршењето надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, доверувањето на вршење на јавни овластувања на организациите на здружен труд и на другите самоуправни организации и заедници за преглед на работните еталони, мострите на референтните материјали и на мерилата, заради обезбедување единствена примена на утврдениот систем на мерните единици и мерилата (мерно единство) на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и контрола на неговата примена.

Член 2

Мерењето во Социјалистичка Федеративна Република Југославија се врши со мерила, со примена на соодветни методи на мерење, а резултатот од мерењето, односно вредностите на физичките голедини се изразуваат со мерните единици предвидени со овој закон.

Член 3

Во Социјалистичка Федеративна Република Југославија можат да се употребуваат само:

- 1) мерните единици на Меѓународниот систем на единици;
- 2) мерните единици надвор од Меѓународниот систем на единици, што се предвидени со овој закон;
- 3) децимални мерни единици.

Член 4

За мерење во Социјалистичка Федеративна Република Југославија можат да се употребуваат само исправни мерила, на начинот со кој се обезбедува определена точност на мерењето.

Под исправно мерило, во смисла на овој закон, се подразбира мерилото што ги исполнува пропишаните метролошки услови и кое на пропишаниот начин е жигосано, односно снабдено со уверение за исправноста на мерилото.

Член 5

Под употреба на мерните единици и мерилата во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во смисла на овој закон, се подразбира употребата на тие единици и мерила во работата, односно во работењето на организациите на здружен труд и на други самоуправни организации и заедници, на општествено-политичките организации и на други општествени организации и здруженија на граѓани, на органите и организациите на општествено-политичките заедници, на месните заедници, како и на работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, на работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занемале вршат определени професионални дејности и на поединци.

Органите, организациите, заедниците, работните луѓе и поединци од став 1 на овој член се должни мерните единици и мерилата определени со овој закон да ги употребуваат и во процесот на работата, односно во своето внатрешно работење.

Член 6

Сојузниот секретар за народна одбрана, според специфичните услови и потреби, организира служба за метрологија во вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува прописи со кои поблиску се уредуваат: организацијата, функционирањето и усовршувањето на работата на метролошките лаборатории; остварување, чување и употреба на еталоните; изработка на упатства за преглед на мерилата; начинот за вршење преглед на мерилата за потребите на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и начинот за вршење на метролошки надзор над работата на сите органи за метрологија во вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 7

Сојузната организација надлежна за мери и скапоцени метали (во натамошниот текст: Заводот) издава гласило, во кое се објавуваат:

- 1) податоци за метролошките својства на југословенските (примарни) еталони;
- 2) класификации на еталоните и мерните методи за пренесување на вредностите на мерните единици од југословенските (примарни) еталони на секундарните еталони и на работните еталони;
- 3) метролошки упатства за преглед на работните еталони;
- 4) податоци за физичките особини и за хемискиот состав на мострите на референтните материјали што ги остварува Заводот;
- 5) метролошки упатства за преглед на мерилата;
- 6) решенија од член 36 став 1 на овој закон;
- 7) решенија од член 36 став 2, член 37, член 46 став 4, член 60 став 3 и чл. 66 и 69 на овој закон;
- 8) податоци за видовите на мерилата и за подрачјето на кое определена единица на контролата за мери преглед на мерилата;
- 9) податоци за центрите во кои органите на контролата вршат периодични прегледи на мерилата;
- 10) стручни упатства, мислења и објасненија што ги дава функционерот кој раководи со сојузната организација надлежна за мери и скапоцени метали (во натамошниот текст: директорот на Заводот).

Член 8

Одделните изрази што се употребени во овој закон ги имаат следните значења, и тоа:

- 1) југословенски (примарен) еталон на единица со определена големина е еталонот кој има најдобри метролошки својства што се проверуваат со споредување со меѓународниот еталон, а служи за утврдување на метролошките својства на секундарните еталони;
- 2) секундарен еталон на единица со определена големина е еталонот чии метролошки својства се утврдени со споредување со југословенскиот (примарен) еталон или по еталон-методата, а служи за преглед на работните еталони;
- 3) работен еталон на единица со определена големина е еталон чии метролошки својства се утврдени со споредување со секундарниот еталон или по еталон-методата, а служи за преглед на мерилата;
- 4) мостра на југословенскиот (примарен) референтен материјал во определена област е мострата што има најдобри карактеристики во поглед на физичките особини или на хемискиот состав што се проверуваат со споредување со меѓународната мостра на референтниот материјал, а служи за утврдување на карактеристиките на мострите на секундарните референтни материјали;
- 5) мостра на секундарниот референтен материјал во определена област е мострата чии карактеристики се утврдени со споредување со мострата на југословенскиот (примарен) референтен материјал по соодветна тест-метода, а служи за утврдување на карактеристиките на мострите на работните референтни материјали;
- 6) мостра на работниот референтен материјал во определена област е мострата чии карактеристики се утврдени со споредување со мострата на секундарниот референтен материјал по соодветна тест-метода, а служи за ут-

врдување на карактеристиките на мострите на лабораториските референтни материјали или за преглед на мерилата;

- 7) тип на мерило претставуваат мерилата од ист производител кои имаат слични карактеристики во поглед на намената, начинот на употребата, принципот на конструкцијата, обликот, составните делови, материјалот и метролошките својства, а можат меѓусебно да се разликуваат по мерниот опсег и по номиналните вредности.

II. МЕРНИ ЕДИНИЦИ

1. Мерни единици на Меѓународниот систем на единици

Член 9

Меѓународниот систем на единици (во натамошниот текст: единици SI) се состои од:

- 1) основни единици SI;
- 2) изведени единици SI;
- 3) дополнителни единици SI.

Член 10

Називите и ознаките на основните единици SI и големините на кои тие единици се однесуваат се:

Големина	Основна единица SI	
	Назив	Ознака
должина	метар	m
маса	килограм	kg
време	секунда	s
јачина на електрична струја	ампер	A
термодинамичка температура	келвин	K
светлосна јачина	кандела	cd
количина на материја (градиво)	мол	mol

Дефинициите на основните единици SI се дадени во прилогот бр. 1 кој претставува составен дел на овој закон.

Член 11

Називите и ознаките на изведените единици SI се формираат од називите и ознаките на основните единици SI врз основа на алгебарските изрази со кои се дефинираат соодветни големини, така што факторите изразени со број да бидат еднакви на бројот 1.

Дефинициите на изведените единици SI се изведуваат од дефинициите на соодветните големини, земајќи ги предвид и факторите изразени со број.

Член 12

Определен број изведени единици SI имаат посебен назив и ознака.

Во прилогот број 2, кој претставува составен дел на овој закон, во табелата 1 се наведени изведените единици SI со посебни називи и ознаки, а во табелата 2 се наведени некои изведени единици SI кои немаат посебен назив и ознака.

Член 13

Називите и ознаките на дополнителните единици SI и големините на кои тие се однесуваат се:

Големина	Дополнителна единица SI	
	Назив	Ознака
агол во рамнина	радијан	rad
просторен агол	стерадијан	sr

Дефинициите на дополнителните единици SI се дадени во прилогот бр. 3 кој претставува составен дел на овој закон.

Дополнителните единици SI можат да се употребуваат при изразувањето на изведените единици SI.

2. Мерни единици надвор од Меѓународниот систем на мерни единици

Член 14

Мерните единици надвор од единиците SI, со посебен назив, кои можат да се употребуваат, односно нивните називи, ознаки и големини на кои тие единици се однесуваат, се наведени во прилогот број 4, кој претставува составен дел на овој закон.

Член 15

Во Социјалистичка Федеративна Република Југославија е дозволена употребата на комбинирани мерни единици што се образуваат од единиците SI и од мерните единици од член 14 на овој закон, како и од мерните единици што се образуваат само од мерните единици од тој член.

Член 16

Во прометот на стоки што се извезуваат и во другите односи со странство во врска со извозот на стоки можат да се употребуваат мерните единици што не се предвидени со овој закон, а се во употреба во одделна странска држава.

Член 17

Во одделни области (воздушниот сообраќај, поморскиот и речниот сообраќај, железничкиот сообраќај и др.) можат да се употребуваат мерните единици што не се предвидени со овој закон ако употребата на таквите единици е предвидена со меѓународни договори што ги ратификувала Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

3. Децимални мерни единици

Член 18

Децималните мерни единици се децимални производи од мерните единици, а се образуваат со ставање на префиксите усвоени на меѓународно ниво пред мерните единици (во натамошниот текст: префикси SI).

Децималните мерни единици за маса се образуваат со ставање на називот на префиксот SI пред називот „грам“ или ознака на префиксот SI пред ознаката „g“. Грам е посебен назив, а „g“ е посебна ознака за мерната единица илјада пати помала од килограм ($1\text{ g} = 10^{-3}\text{ kg}$).

Називите на префиксите SI, нивните ознаки и вредности изразени со број како и нивната употреба, се дадени во прилогот бр. 5, кој претставува составен дел на овој закон.

4. Посебни одредби за мерните единици

Член 19

Мерните единици мораат да се употребуваат под називите и ознаките што се определени со овој закон.

Начинот на пишувањето на мерните единици е даден во прилогот бр. 6, кој претставува составен дел на овој закон.

Член 20

За изразување на вредноста на големини без димензии можат да се употребуваат посебни називи и посебни ознаки: непер (ознака: Np), децибел (ознака: dB), октава, фон, сон, бит и др.

Член 21

За означување на номиналната големина на Витвортовиот цевен навој и навој со посебен профил на навојот, како и номиналните големини на цевки, цевни приклучоци, цевни затвораи, пневматици, наплатки и сл., може да се употребува вредност изразена со единицата палец (col.inch) без ознака на единицата палец „(“)“ така што означување да се врши со вредностите изразени со број (на пример 1/4; 1/2; 3/4 итн.).

Член 22

Функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за пазар и општи стопански работи може да пропише, во прометот на определени стоки и при вршењето на определени услуги, задолжително да се употребуваат определени мерни единици.

Мерните единици определени со прописот од став 1 на овој член мораат задолжително да се употребуваат во прометот на определени стоки и при вршењето на определени услуги.

III. ЕТАЛОНИ

Член 23

Заводот ги остварува југословенските (примарни) еталони на основните единици SI и на изведените единици SI, ги чува и одржува тие еталони, ги утврдува и објавува податоците за нивните метролошки својства, повремено ги споредува со меѓународните еталони и ги употребува тие еталони за пренесување на вредностите на мерните единици на секундарните еталони.

Директорот на Заводот го пропишува начинот за употреба на еталоните, класификацијата на еталоните и мерните методи за пренесување на вредностите на мерните единици од југословенските (примарните) еталони на секундарните еталони и на работните еталони.

Прописот за начинот на употребата и за класификацијата на еталоните се објавува во („Службен лист на СФРЈ“, а класификациите на еталоните и мерните методи за пренесување на вредностите на мерните единици од југословенските (примарните) еталони на секундарните еталони и на работните еталони се објавуваат во гласилото на Заводот.

Член 24

Заводот ги остварува секундарните еталони на основните единици SI и на изведените единици SI, ги чува и ги одржува тие еталони, ги утврдува нивните метролошки својства и ги употребува за пренесување на вредностите на мерните единици на работните еталони.

Директорот на Заводот ги пропишува метролошките услови на кои секундарните еталони на определена мерна единица мораат да им одговараат.

Секундарните еталони можат да ги остваруваат, чуваат, одржуваат и употребуваат за преглед на работните еталони организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои Заводот им го доверил прегледот на работните еталони.

Член 25

Заводот ги остварува работните еталони на основните единици SI и на изведените единици SI, ги чува и одржува тие еталони, ги утврдува нивните метролошки својства и ги употребува за преглед на мерилата.

Директорот на Заводот ги пропишува метролошките услови на кои работните еталони од определена мерна единица мораат да им одговараат и метролошките упатства за преглед на тие еталони.

Работните еталони можат да ги остваруваат, чуваат, одржуваат и употребуваат за преглед на мерилата организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои Заводот им го доверил прегледот на мерилата.

Работни еталони мораат да имаат и да ги поднесуваат на преглед организациите на здружен труд и работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, што произведуваат и поправаат мерила.

Член 26

На задолжителен преглед, заради утврдување дали еталоните ги исполнуваат пропишаните метролошки услови, подлежат еталоните:

1) на организациите на здружен труд и на други самоуправни организации и заедници, на кои Заводот им го доверил прегледот на работните еталони или мерилата;

2) на организациите на здружен труд и на работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, кои произведуваат и поправаат мерила;

3) на организациите на здружен труд, иматели на мерила што се користат во производствениот процес на работата.

Директорот на Заводот ги пропишува роковите во кои се вршат периодични прегледи на еталоните.

Преглед на еталонот се врши на барање од имателот на еталонот, на начинот и со примена на мерните методи што се утврдени со метролошките упатства.

Член 27

Ако со прегледот се утврди дека еталонот ги исполнува пропишаните метролошки услови, тој се жигосува, односно се издава уверение за исправноста на еталонот.

Ако со прегледот се утврди дека еталонот не ги исполнува пропишаните метролошки услови, нема да се изврши неговото жигосување, односно нема да се издаде уверение за неговата исправност за што, на писмено барање од имателот на еталонот, се издава писмено решение.

Против решението од став 2 на овој член може да чу се изјави жалба на Сојузниот извршен совет - ако преглед на еталонот извршил Заводот, односно до Заводот - ако преглед на еталонот извршила организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница на која И е доверен прегледот на еталоните.

IV. РЕФЕРЕНТНИ МАТЕРИЈАЛИ

Член 28

Заводот остварува мостри на референтните материјали со определени карактеристики во поглед на физичките особини и хемискиот состав, ги чува и одржува тие мостри, ги утврдува и објавува податоците за физичките особини и за хемискиот состав на тие мостри и повремено ги споредува со меѓународните мостри на референтните материјали.

Според вредностите на физичките особини, хемискиот состав и намената, мострите на референтните материјали во определени области се класификуваат на југословенски (примарни), секундарни, работни и на лабораториски.

Директорот на Заводот пропишува кои метролошки карактеристики мораат да ги имаат мострите на референтните материјали за определени намени.

Член 29

Мостри на референтните материјали можат да остваруваат и организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои Заводот им го доверил прегледот на мострите на референтните материјали.

Член 30

Мострите на референтните материјали што се употребуваат за преглед на мерилата, за проверување на мерните методи и за утврдување на карактеристиките на материјалите, подлежат на задолжителен преглед.

Член 31

Карактеристиките и употребливоста на мострите на референтните материјали се потврдуваат со издавање уверение за исправноста.

V. МЕРИЛА

1. Заеднички одредби

Член 32

Мерилата што се употребуваат во Социјалистичка Федеративна Република Југославија подлежат на задолжителен преглед заради утврдување на нивната исправност.

Директорот на Заводот со пропис ги определува видовите на мерила за кои според одредбите на овој закон е задолжително испитувањето на типот и прегледот на мерилата.

Член 33

Директорот на Заводот ги пропишува метролошките услови што мерилата од определен вид мораат да ги исполнуваат во поглед на метролошките својства и дава метролошки упатства за преглед на тие мерила.

Со прописот што се донесува во смисла на став 1 од овој член се утврдуваат:

1) мерниот опсег;

2) класата на точност, односно границите на дозволените грешки;

3) референтните услови при кои мерилото мора да ги исполнува пропишаните метролошки услови;

4) својствата на конструкцијата и својствата на материјалите од кои мерилото е изработено, ако од нив непосредно зависат големината на грешките, другите метролошки својства или употребливоста на мерилото;

5) натписите и ознаките неопходни за идентификација на мерилото;

6) другите метролошки својства на мерилото.

Со метролошките упатства се определуваат начинот и мерните методи за преглед на мерилото.

2. Испитување на типот на мерилото

Член 34

Со испитување на типот на мерилото се утврдуваат метролошките својства и употребливоста на определен тип на мерило.

Испитување на типот на мерилото врши Заводот, на барање од производителот или од увозникот на мерилото, односно застапникот на странската фирма што продава мерила од констигнационен склад.

Кон барањето од став 2 на овој член се поднесуваат потребната техничка документација и мостра на мерилото.

Начинот на кој се врши испитување на типот на мерилото (содржината на барањето, видот на техничката документација, бројот на мерилата во мострата, постапката за испитување на типот на мерилото, содржината на решението за одобрение на типот на мерилото и др.) го пропишува директорот на Заводот.

Член 35

Типот на мерилото се испитува, по правило, во службените простории (лабораториите) на Заводот.

Типот на мерилото може да се испитува надвор од службените простории на Заводот, и тоа:

1) во лабораторијата на организацијата на здружен труд која е опремена за испитување на типот на мерилото;

2) на местото на кое мерилото е поставено, ако од технички причини мострата на мерилото не може да се донесе во лабораторија.

Ако типот на мерилото се испитува надвор од службените простории на Заводот, подносителот на барањето за испитување на типот на мерилото е должен да обезбеди потребен број работници и опрема за испитување на типот на мерилото.

Член 36

Ако со испитување на типот на мерилото се утврди дека мерилото ги исполнува пропишаните метролошки услови и дека е pogodно за употреба, Заводот донесува решение со кое се одобрува мерилата од односниот тип да можат да се поднесуваат на преглед. Со тоа решение може да се ограничи бројот на мерилата што можат да се поднесат на преглед.

Ако со испитување на типот на мерилото се утврди дека мерилото не ги исполнува пропишаните метролошки услови и дека не е pogodно за употреба, Заводот издава решение со кое се одбива издавање на бараното одобрение.

Член 37

Ако Заводот во текот на употребата на мерилото утврди дека мерилото за кое е издадено решението од член 36 став 1 на овој закон не е pogodно за употреба, ќе донесе решение за укинување на решението за одобрение на типот на мерилото.

Мерилото за кое е донесено решение за укинување на решението за одобрение на типот на мерилото не може да се употребува.

Член 38

Против решенијата од чл. 36 и 37 на овој закон може да се изјави жалба до Сојузниот извршен совет.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

3. Преглед на мерилата

Член 39

Мерилата за кои, според одредбите на овој закон, е задолжителен прегледот подлежат на прв преглед, на периодични прегледи и на вонредни прегледи.

Член 40

На прв преглед подлежат новите мерила од домашно и странско производство.

Првиот преглед се врши пред да се пушти мерилото во промет, односно пред да почне да се употребува.

За првиот преглед на мерилата произведени во Социјалистичка Федеративна Република Југославија се грижи производителот, а за првиот преглед на увезените мерила се грижи увозникот, односно застапникот на странската фирма при продажба на мерилата од консигнационниот склад.

Член 41

Периодично се прегледуваат мерилата што се наоѓаат во употреба, односно во промет или мерилата што се држат заради пуштање во промет или употреба, во рокот што за одделни видови мерила со пропис ќе ги определи директорот на Заводот.

Со прописот од став 1 на овој член се определуваат видовите мерила што се изземаат од периодични прегледи.

Периодично се прегледуваат мерилата пред истекот на рокот на важењето на жигот односно пред престанувањето на важењето на уверението за исправноста на мерилото, а мерилата што се поправени во годината на истекот на рокот на важењето на жигот, односно престанувањето на важењето на уверението за исправноста на мерилото периодично се прегледуваат веднаш по извршената поправка на мерилото, односно пред да почне мерилото да се употребува.

За периодичниот преглед на мерилата, по правило, е должен да се грижи имателот на мерилото, а за периодичниот преглед на мерилата што се поправени во годината на истекот на рокот на важењето на жигот, односно престанувањето на важењето на уверението за исправноста на мерилото е должен да се грижи оној што ја извршил поправката на мерилото.

По исклучок од одредбата на став 4 од овој член, за периодичните прегледи на мерилата на топлотна енергија, на бројалата на електрична енергија, на мерните трансформатори, вклопните часовници, водомерите, гасомерите, коректорите и часовниците за мерење на времето на паркирање на возила се должни да се грижат организациите на здружен труд што продаваат топлотна енергија, електрична енергија, вода и гас и што издаваат простор за паркирање, без оглед на тоа кој е имател на тие мерила.

Мерилото на кое му истекол рокот на периодичниот преглед не може да се пушта во промет или да се употребува.

Член 42

Мерилата што поради дефект или поради други технички недостатоци се исклучуваат од употреба пред последната година на истекот на рокот во кој периодично се прегледуваат, по поправката, односно преправката, подлежат на вонредни прегледи.

За вонредните прегледи на мерилата е должен да се грижи оној кој ја извршил поправката, односно преправката на мерилото.

Преправените мерила во кои се вградени склопови што не биле опфатени со испитувањето на типот на мерилото подлежат на претходно дополнително испитување на типот.

Член 43

Преглед на мерилата според одредбите на овој закон, вршат подрачните организациони единици на Заводот за контрола на мери и скапоцени метали (во натамошниот текст: единици на контроли за мери) и организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои им е доверено вршењето преглед на мерилата.

Преглед на мерилата што се употребуваат во областа на здравството, мерилата што се наменети за заштита на луѓе и имот, мерилата што служат за пресметка и мерилата за контрола на квалитетот во врска со пресметката вршат, по правило, единиците на контролите за мери.

Видовите на мерила и подрачјето на кое определни единици на контролите за мери вршат преглед на мерилата ги пропишува директорот на Заводот.

Начинот на кој контролите за мери вршат преглед на мерилата го пропишува директорот на Заводот.

Член 44

Единиците на контролите за мери ги основа, спојува и укинува Сојузниот извршен совет, на предлог од директорот на Заводот, а по прибавено мислење од надлежниот орган во републиката односно автономната покраина на чие подрачје се основа единицата на контролата за мери, односно на чие подрачје се наоѓа единицата на контролата за мери што се спојува, односно укинува.

Член 45

Единиците на контролите за мери вршат преглед на мерилата, по правило, во своите службени простории (лаборатории). Под службени простории на единиците на контролите за мери, во смисла на овој закон, се подразбираат и привремените службени простории на единиците на контролите за мери – центрите за периодични прегледи на мерилата што со пропис ќе ги определи директорот на Заводот.

Единиците на контролите за мери вршат преглед на мерилата надвор од своите службени простории:

1) во просториите на организациите на здружен труд што произведуваат или поправаат мерила;

2) во просториите на работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, односно што произведуваат или поправаат мерила;

3) на местото на кое мерилото се наоѓа, односно на кое е вградено или поставено, ако е во прашање мерило

кое по својата конструкција е врзано за местото на кое е поставено (стабилно мерило) или ако е во прашање мерило кое поради осетливата конструкција би можело при преносот да се оштети или расипе, при што подносителот на барањето за преглед на мерилото е должен да обезбеди потребен број работници и опрема за вршење на преглед.

Член 46

Организациите на здружен труд и работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани што произведуваат и поправаат мерила се должни да обезбедат работни простории, опрема за вршење преглед на мерилата и потребен број работници.

Директорот на Заводот ги пропишува условите за формирање на лаборатории во кои се прегледуваат мерилата од определен вид. Со тој пропис поблиску се утврдуваат условите кои во поглед на стручноста на работниците, опремата и работните простории мораат да ги исполнуваат организациите на здружен труд и работните луѓе од став 1 на овој член.

На барање од организациите на здружен труд или од работните луѓе од став 1 на овој член, Заводот утврдува дали се исполнети условите од став 2 на овој член.

Ако Заводот утврди дека се исполнети условите од став 2 на овој член, ќе донесе решение прегледот на мерилото од определен вид да може да се врши во просториите на подносителот на барањето.

Ако Заводот утврди дека не се исполнети условите од став 2 на овој член, ќе донесе решение со кое не се дозволува преглед на определен вид мерила во просториите на подносителот на барањето.

Против решението од ст. 4 и 5 на овој член може да се изјави жалба до Сојузниот извршен совет.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 47

Со прегледот на мерилото се утврдува дали мерилото ги исполнува пропишаните метролошки услови.

Мерилата се прегледуваат на начинот и со примена на мерните методи што се определени со метролошките упатства, поединечно или со примена на статистички методи.

Член 48

Ако со прегледот се утврди дека мерилото ги исполнува пропишаните метролошки услови, единицата на контролата за мери, односно организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон го жигосува, односно издава уверение за исправноста на мерилото.

Ако со прегледот се утврди дека мерилото не ги исполнува пропишаните метролошки услови, единицата на контролата за мери односно организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон ќе одбие да го жигоса односно нема да издаде уверение за исправноста на мерилото, за што, на писмено барање од странката, издава решение.

Против решението од став 2 на овој член може да се изјави жалба до Заводот.

Ако со периодичниот преглед се утврди дека мерилото повеќе не ги исполнува пропишаните метролошки услови единицата на контролата за мери, односно организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон ќе го поништи жигот на мерилото, односно на издаденото уверение ќе утврди престанување на важењето на уверението.

Член 49

Видовите и облиците на жиговите и на другите знаци што се употребуваат при прегледот на мерилата, како и

содржината и формата на уверението за исправноста на мерилото, ги пропишува директорот на Заводот.

Жигот на мерилото престанува да важи:

- 1) ако истекол рокот на неговото важење;
- 2) ако е изменет, оштетен или отстранет;
- 3) ако е поништен.

Рокот на важењето на жигот истекува на крајот на календарската година во која мора да се изврши периодичен преглед на мерилото.

Одредбите на ст. 1 и 2 од овој член согласно се применуваат и на престанувањето на важењето на уверението за исправноста на мерилото.

Мерилото за кое престанал да важи жигот, односно за кое престанало да важи уверението за исправноста на мерилото не може да се пушта во промет или да се употреби.

4. Посебни одредби за мерилата

Член 50

Мерилата кои според овој закон задолжително се прегледуваат може да се пуштаат во промет или да се држат подготвени заради пуштање во промет само ако се жигосани на пропишаниот начин односно ако се снабдени со уверение за исправноста на мерилото.

Член 51

За исправноста на мерилата што се наоѓаат во употреба се должни да се грижат имателите, односно корисниците на мерилата.

Член 52

Функционерот што раководи со сојузниот орган на управата надлежен за пазар и општи стопански работи може да пропише за прометот на определени стоки и за вршење на определени услуги задолжително да се употребуваат мерила од определен вид.

Мерилата определени со прописот од став 1 на овој член мораат задолжително да се употребуваат во прометот на определени стоки и при вршењето на определени услуги.

Член 53

Директорот на Заводот, во спогодба со функционерот што раководи со сојузниот орган на управата надлежен за пазар и општи стопански работи и со функционерот што раководи со сојузниот орган на управата надлежен за енергетика и индустрија, може да пропише забрана за пуштање во промет и за употреба на оние видови мерила за кои ќе се утврди дека не им одговараат на потребите на мерењето и на другите услови определени со овој закон.

Член 54

Мерилата што се увезуваат можат да се пуштаат во промет само ако се снабдени со потврда од Заводот дека ги исполнуваат метролошките и други услови, што се утврдуваат со испитување на типот и со преглед на мерилото.

Член 55

Исправите што му одговараат на решението за одобрение на типот на мерилото и на жигот, односно на уверението за исправноста на еталонот и на мерилото, што ги издаде органи или организации во странство, се признаваат во согласност со меѓународните договори што ги ратификувана Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 56

Трошоците за испитување на типот на мерилото и за преглед на еталоните, на мострите на референтните материјали и на мерилата, што ги врши Заводот, односно единиците на контролите за мери, ги поднесуваат подносителите на барањата за испитување на типот на мерилата и за преглед на еталоните, на мострите на референтните материјали и на мерилата.

Трошоците за прв преглед на мерилата од масовно производство чиј процес на изработка или испитување е автоматизиран, што го вршат организациите на здружен труд - производители на мерилата, ги поднесуваат тие организации.

Височината и начинот на плаќање на надоместот за покривање на трошоците од ст. 1 и 2 на овој член ги пропишува Сојузниот извршен совет, на предлог од Заводот.

Организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон на која и е доверен прегледот на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата наплатува надомест согласно со прописот на Сојузниот извршен совет донесен во смисла на став 3 од овој член.

Надоместот за периодичен преглед на мерилата што се користат во производствениот процес на работа не се плаќа ако периодичниот преглед го извршила самата организација на здружен труд која ги користи тие мерила.

VI. ДОВЕРУВАЊЕ НА ВРШЕЊЕ ЈАВНИ ОВЛАСТУВАЊА ЗА ПРЕГЛЕД НА ЕТАЛОНИ, МОСТРИ НА РЕФЕРЕНТНИТЕ МАТЕРИЈАЛИ И МЕРИЛА

Член 57

На организациите на здружен труд и на други самоуправни организации и заедници, освен на организациите на здружен труд - производители на мерила и на организациите на здружен труд што продаваат топлотна енергија, електрична енергија, вода и гас и издаваат простор за паркирање, може да им се довери преглед на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата предвидени со пропис на директорот на Заводот ако се регистрирани за вршење на таа дејност и ако во поглед на стручната подготовка на работниците, опремата и просторите ги исполнуваат условите што ги пропишува директорот на Заводот.

Член 58

На организациите на здружен труд - производители на мерила може да им се довери прв преглед на мерилата од масовно производство (угостителски садови, мерила за должина и сл.) чиј процес на изработка или испитување е автоматизиран, односно кој е таков што го гарантира исполнувањето на пропишаните метролошки услови.

Член 59

Организациите на здружен труд - иматели на мерила што се користат во производствениот процес на работа периодично и вонредно ги прегледуваат тие мерила согласно со одредбите на овој закон, со прописите донесени врз основа на овој закон и на самоуправен општ акт, со работните еталони што ги прегледал Заводот или организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон на која и е доверен прегледот на таквите работни еталони.

Организациите на здружен труд - иматели на мерила што се користат во производствениот процес на работа можат тие мерила да им ги поднесат на преглед на организациите на здружен труд или на други самоуправни организации или заедници од член 57 на овој закон на кои им е доверен прегледот на тие видови мерила, односно на единиците на контролите за мери, ако постојат услови за вршење преглед на тие видови мерила.

Член 60

На барање од организациите на здружен труд и од другите самоуправни организации и заедници од чл. 57 и 58 на овој закон, Заводот утврдува дали се исполнети условите пропишани за доверување преглед на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата или прв преглед на мерилата од масовно производство чиј процес на изработка или испитување е автоматизиран.

Начинот на кој Заводот им го доверува прегледот на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата на организациите на здружен труд и на другите самоуправни организации и заедници од чл. 57 и 58 на овој закон го пропишува директорот на Заводот.

Ако Заводот утврди дека се исполнети пропишаните услови ќе донесе решение со кое подносителот на барањето од став 1 на овој член се овластува за преглед на работните еталони или на мострите на референтните материјали или на мерилата, односно прв преглед на мерилата од масовно производство.

Со решението од став 3 на овој член ќе се определи и подрачјето на кое организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница од член 57 на овој закон ќе ги прегледа работните еталони или мострите на референтните материјали или мерилата.

Ако Заводот утврди дека не се исполнети пропишаните услови, ќе донесе решение со кое се одбива издавањето на овластувањето.

Против решението од ст. 3 и 5 на овој член може да се изјави жалба до Сојузниот извршен совет.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 61

Организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои им е доверен прегледот на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата се должни да водат евиденција за извршените прегледи.

Организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници од став 1 на овој член можат да го прегледаат мерилото на честото на кое мерилото е вградено или поставено.

Бројот на организациите на здружен труд или на другите самоуправни организации или заедници од член 57 на овој закон на кои може да им се довери прегледот на работните еталони, мострите на референтните материјали и мерилата од определен вид го определува Заводот по прибавено мислење од надлежниот орган во републиката, односно автономната покраина.

VII. НАДЗОР И УПРАВНИ МЕРКИ

Член 62

Заводот врши надзор над одржувањето на пропишаните услови во лабораториите на организациите на здружен труд и на работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните што произведуваат и поправаат мерила, во кои единиците на контролите за мери вршат преглед на мерилата и надзор над прегледот на работните еталони, мострите на референтни материјали и мерилата што ги вршат организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои Заводот им го доверил прегледот.

Надзор над исправноста, прометот и употребата на мерилата и мерните единици во Социјалистичка Федеративна Република Југославија вршат единиците на контролите за мери.

Член 63

На работниците што работат на задачите и работите на надзорот им се издава службена легитимација.

Пропис за содржината и обликот на службената легитимација, како и за водењето на евиденција за издадените службени легитимации, донесува директорот на Заводот.

Член 64

Организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници, општествено-политичките организации и други општествени организации и здруженијата на граѓаните, органите и организациите на општествено-политичките заедници, месните заедници, работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, работните луѓе што со личен труд во вид на занимање вршат определени професионални дејности, како и поединци, чии еталони, мостри на референтни материјали и мерила според одредбите на овој закон подлежат на задолжителен преглед, се должни да овозможат непречено вршење на надзорот и да ги дадат податоците што се за тоа потребни.

При вршењето надзор, работниците на Заводот, односно работниците на единиците на контролите за мери имаат право да влегуваат во просторите во кои еталоните, мострите на референтни материјали и мерилата се произведуваат, поправаат, прегледуваат, употребуваат, пуштаат во промет или држат подготвени заради употреба, односно пуштање во промет, како и да вршат контролни испитувања.

Член 65

Во вршењето надзор над прегледот на работните еталони, мострите на референтни материјали и мерила што го вршат организациите на здружен труд и други самоуправни организации и заедници на кои Заводот им го доверил тој преглед, Заводот има право и должност:

- 1) да ги проверува метролошките својства на секундарните и работните еталони, односно метролошките карактеристики на мострите на референтни материјали;
- 2) да врши контролни испитувања на прегледаните работни еталони, мостри на референтни материјали и мерила;
- 3) да бара извештаи за работата на прегледот на работните еталони, мострите на референтни материјали и мерилата и евиденција за извршените прегледи;
- 4) да проверува дали и понатаму се исполнети условите врз основа на кои е доверено вршењето на прегледот;
- 5) да дава стручни упатства и да дава друга помош.

Член 66

Ако Заводот во вршењето на надзорот од член 65 на овој закон утврди дека организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница не ги исполнува условите од член 57 на овој закон или дека не се придржува кон прописите или дадените упатства, ќе донесе решение со кое се укинува решението донесено врз основа на член 60 став 3 од овој закон.

Против решението од став 1 на овој член може да се изјави жалба до Сојузниот извршен совет.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 67

Ако Заводот во вршењето на надзорот од член 65 на овој закон утврди дека работните еталони, мострите на референтни материјали и мерилата што ги прегледала и жигосала организацијата на здружен труд или друга самоуправна организација или заедница на која и е доверен прегледот не се исправни, ќе ги поништи жиговите на работните еталони, на мострите на референтни материјали и мерилата, односно на издадените уверенија за исправност ќе утврди престанување на важењето на уверението и ќе постапи на начинот предвиден во член 72 од овој закон.

Член 68

Во вршењето на надзорот над прегледот на мерилата што се врши во просторите на организацијата на здружен труд или на работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните што произведуваат и поправаат мерила, Заводот има право и должност:

- 1) да ги проверува метролошките својства на работните еталони што се употребуваат за преглед на мерилата;
- 2) да проверува дали и понатаму се исполнети условите од член 46 став 2 на овој закон.

Член 69

Ако Заводот во вршењето на надзорот од член 68 на овој закон утврди дека организациите на здружен труд или работните луѓе што самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓаните што произведуваат или поправаат мерила не ги исполнуваат условите од член 46 став 2 на овој закон, ќе донесе решение со кое се укинува решението за преглед на мерилата во нивните простории.

Против решението од став 1 на овој член може да се изјави жалба до Сојузниот извршен совет.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 70

Ако во вршењето на надзорот над исправноста, прометот и употребата на мерилата единицата на контролата за мери утврди дека мерилото што е во употреба или што се пушта во промет или се држи подготвено, заради употреба, односно пуштање во промет не е исправно ќе донесе решение со кое привремено се забранува употребата на мерилото, односно неговото пуштање во промет.

Привремената забрана од став 1 на овој член трае додека мерилото не се доведе во исправна состојба и повторно прегледа и жигоса, односно снабди со уверение за исправноста.

Ако единицата на контролата за мери утврди дека мерилото од став 1 на овој член не е можно да се доведе во исправна состојба, ќе донесе решение со кое трајно се забранува употребата на мерилото, односно неговото пуштање во промет.

Против решението од ст. 1 и 3 на овој член може да се изјави жалба до Заводот.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 71

Мерилото за кое ќе се донесе решение за забрана на употребата односно за пуштање во промет единицата на контролата за мери на видлив начин ќе го обележи како неисправно, ќе го поништи жигот на мерилото, односно на издаденото уверение за исправноста ќе утврди престанување на важењето на уверението и ќе ја оневозможи неговата натамошна употреба, односно пуштање во промет.

Член 72

Ако работникот на Заводот, односно работникот на единицата на контролата за мери при вршењето на надзорот утврди дека организацијата на здружен труд, друго правно лице или поединец, со повреда на одредбите од овој закон или на прописите донесени врз основа на овој закон сторил прекршок или стопански престап, односно кривично дело, должен е да направи записник заради поднесување барање до судијата за прекршоци за поведување прекршочна постапка, односно пријава до јавното обвинителство за стопански престап, односно кривично дело.

Член 73

Надзор над применувањето на одредбите од овој закон за важењето на жигот на мерилата, односно уверение-

то за исправноста на мерилата што се употребуваат во прометот на стоки и при вршењето на услуги од областа на стоковниот промет можат да вршат и органите надлежни за работи на пазарната инспекција.

Органот надлежен за работи на пазарната инспекција може со свое решение да ги определи управните мерки од член 70 став 1 на овој закон, ако е очигледно дека мерилото е неисправно.

VIII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 74

Со парична казна од 30.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап организацијата на здружен труд или друго правно лице:

1) ако употреби или пушти во промет мерило што според овој закон подлежи на задолжителен преглед, а кое на пропишаниот начин не е жигосано, односно снабдено со уверение за исправноста на мерилото (член 32 став 1 и член 50);

2) ако во прометот на определени стоки или при вршењето на определени услуги не употреби определена мерна единица или мерило од определен вид кога е пропишана нивната задолжителна употреба (член 22 став 2 и член 52 став 2);

3) ако употреби мерило за кое е укинато решението за одобрение на типот на мерилото (член 37 став 2);

4) ако пушти во промет или употреби мерило за кое е пропишана забрана за пуштање во промет и употреба (член 53 став 2).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 10.000 до 50.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице.

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 10.000 до 50.000 динари и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месна заедница.

Покрај паричната казна за стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се изрече и заштитна мерка одземање на мерилото со кое е направен стопанскиот престап.

Член 75

Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап организацијата на здружен труд или друго правно лице:

1) ако во своето работење, односно работа употребува мерни единици што според овој закон не можат да се употребуваат во Социјалистичка Федеративна Република Југославија (член 3);

2) ако пушти во промет мерило што го увезла а за кое не е прибавена потврда од Заводот дека ги исполнува пропишаните услови (член 54);

3) ако солгасно со одредбите на овој закон, со пропишаните донесени врз основа на овој закон или со самоуправен општ акт не врши периодични и вонредни прегледи на мерилата што ги користат во производствениот процес на работата или не ги поднесе на преглед (член 59);

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 5.000 до 25.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице.

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 5.000 до 25.000 динари и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месната заедница.

Покрај паричната казна за стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се изрече и заштитна мерка одземање на мерилото со кое е сторен стопанскиот престап.

Член 76

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок организацијата на здружен труд или друго правно лице:

1) ако употреби мерила на начин со кој не се обезбедува определена точност на мерењето (член 4 став 1);

2) ако не ги употреби мерните единици под назив и ознаки што се предвидени со овој закон (член 19 став 1);

3) ако при испитувањето на типот на мерилата надвор од службените простории на Заводот или при прегледот на мерилото на местото на кое се наоѓа мерилото, односно на кое мерилото е вградено или поставено не обезбеди потребен број работници и опрема за испитување на типот на мерилото, односно за преглед на мерилото (член 35 став 3 и член 45 став 2 точка 3);

4) ако пушти во промет или употреби мерило на кое му истекол рокот на периодичниот преглед односно ако престанал да важи жигот, односно за кое престанало да важи уверението за исправноста на мерилото (член 41 став 6 и член 49 став 5);

5) ако не води евиденција за извршените прегледи на работните еталони, мострите на референтни материјали и мерила (член 61 став 1);

6) ако не овозможи непречено вршење надзор или не даде податоци потребни за вршење надзор (член 64 став 1).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 2.000 до 20.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице.

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 2.000 до 20.000 динари и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган, или во месна заедница.

Член 77

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок работен човек кој самостојно врши дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани и работен човек кој со личен труд самостојно во вид на занимање врши определена професионална дејност ако направи некое од дејствијата од член 74 став 1, член 75 став 1 точ. 1 и 2 и член 76 став 1 на овој закон.

Со парична казна од 2.000 до 5.000 динари ќе се казни за прекршок и поединец ако направи некое од дејствијата од член 74 став 1, член 75 став 1 точ. 1 и 2 и член 76 став 1 на овој закон.

Член 78

Кон паричната казна за прекршок од чл. 76 и 77 на овој закон ќе се изрече и заштитна мера одземање на мерилото со кое е направен прекршокот и одземање на имотната корист.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 79

Сојузниот извршен совет, на предлог од Заводот, ги определува роковите до кои можат да се употребуваат мерилата со кои се врши мерење во мерните единици што не се предвидени со овој закон.

Член 80

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 13/76 и 74/80).

Член 81

Овој закон влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Прилог бр. 1

ДЕФИНИЦИИ НА ОСНОВНИТЕ ЕДИНИЦИ SI

1. Должина

Единица за должина е метар. Метар е должина на патеката што во вакуум ќе ја мине светлината за време од $1/299\,792\,458$ секунди.

17^o CGPM (1983), Résolution 1: Le metre est la longueur du trajet parcouru dans le vide par la lumière pendant une durée de $1/299\,792\,458$ seconde.

2. Маса

Единица за маса е килограм. Килограм е маса од меѓународниот еталон на килограм.

3^o CGPM (1901): Le kilogramme est l'unité de masse; il est égal à la masse du prototype international du kilogramme.

Забелешка: меѓународниот еталон на килограм го потврди, 1889 година, Првата генерална конференција за тегови и мери (CGPM), кога е прогласено дека овој меѓународен еталон во иднина ќе се смета како единица за маса. Меѓународниот еталон се чува во Меѓународното биро за тегови и мери во Севр кај Париз.

3. Време

Единица за време е секунда. Секунда е траење од $9\,192\,631\,770$ периоди на зрачење кое му одговара на прелиниот помеѓу две хиперфини нивоа на основната состојба на атомот на цезиум 133.

13^o CGPM (1967), Résolution 1: La seconde est la durée de $9\,192\,631\,770$ périodes de la radiation correspondant à la transition entre les deux niveaux de l'état fondamental de l'atome de césium 133.

4. Јачина на електрична струја

Единица за јачина на електрична струја е ампер (ampère). Ампер е јачина на постојана електрична струја која, кога се одржува во два прави паралелни спроводника, со неограничена должина и занемарливо мал кружен напречен пресек, што се наоѓаат во вакуум на меѓусебно растојание од еден метар, предизвикува помеѓу тие спроводници сила која е еднаква на 2×10^{-7} њутни по метар должина.

CIPM (1946), Résolution 2 approuvée par la 9^e CGPM (1948): l'ampère est l'intensité d'un courant constant qui, maintenu dans deux conducteurs parallèles, rectilignes, de longueur infinie, de section circulaire négligeable et placés à une distance de 1 mètre l'un de l'autre dans le vide, produirait entre ces conducteurs une force égale à 2×10^{-7} newton par mètre de longueur.

5. Термодинамичка температура

Единица за термодинамичка температура е келвин. Келвин е термодинамичка температура која е еднаква на $1/273,16$ од термодинамичката температура на тројната точка на водата.

13^o CGPM (1967), Résolution 4: Le kelvin, unité de température thermodynamique, est la fraction $1/273,16$ de la température thermodynamique du point triple de l'eau.

6. Светлосна јачина

Единица за светлосна јачина е кандела. Кандела е светлосна јачина во определен правец на изворот кој емитува монохроматско зрачење на фреквенција од 540×10^{12} херца и чија енергетска јачина во тој правец е $1/683$ вати по стередијан.

16^o CGPM (1979), Résolution 3: La candela est l'intensité lumineuse, dans une direction donnée, d'une source qui émet un rayonnement monochromatique de fréquence 540×10^{12} hertz et dont l'intensité énergétique dans cette direction est $1/683$ watt par stéradian.

7. Количина на материја (на супстанција)

Единица за количина на материја (на супстанција) е мол. Мол е количина на материја (на супстанција) на системот кој содржи толку елементарни единици колку што има атоми во $0,012$ килограм чист јаглерод 12.

14^o CGPM (1971), Résolution 3: La mole est la quantité de matière d'un système contenant autant d'entités élémentaires qu'il y a d'atomes dans $0,012$ kilogramme de carbone 12.

Забелешка: кога се употребува мол, треба да се наведат елементарните единици кои можат да бидат атоми, молекули, јони, електрони и други честички или определени зборови на тие честички.

Прилог бр. 2

ТАБЕЛА 1 - ИЗВЕДЕНИ ЕДИНИЦИ SI СО ПОСЕБНИ НАЗИВИ И ОЗНАКИ

Големина	Назив	Ознака	Изразено со други единици SI	Изразено со основните единици SI
1	2	3	4	5
фреквенција, зачестеност	херц (hertz)	Hz		s^{-1}
сила	њутн (newton)	N		$\text{m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
притисок, напон	паскал (pascal)	Pa	N/m^2	$\text{m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
енергија, работа, количина на топлина	џул (joule)	J	$\text{N} \cdot \text{m}$ $\text{W} \cdot \text{s}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Мокност, енергетски флуks, топлотен флуks	ват (watt)	W	J/s	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$

1	2	3	4	5
количина на електрицитет	кулон (coulomb)	C		$s \cdot A$
електричен напон, електромоторна сила, електричен потенцијал	волт	V	W/A	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
електрична капацитивност	фарад	F	C/V	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^4 \cdot A^2$
електрична отпорност	ом (ohm)	Ω	V/A	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
електрична спроводност	сијменс (siemens)	S	A/V	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot A^2$
магнететски флукс	вебер (weber)	Wb	$V \cdot s$ $T \cdot m^2$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
магнетска индукција	тесла	T	Wb/m ²	$kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
индуктивност	хенри (henry)	H	Wb/A	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
Целзиусова температура*	степен Целзиусов	°C		K
светлобен флукс	лумен	lm	cd · sr	cd
осветленост	лукс	lx	lm/m ²	$m^{-2} \cdot cd$
активност на радиоактивен извор	бекерел (becquerel)	Bq		s ⁻¹
апсорбирана доза на јонизирачко зрачење	греј (gray)	Gy	J/kg J/kg	$m^2 \cdot s^{-2}$
еквивалентна доза на јонизирачко зрачење	сиверт (sievert)	Sv		$m^2 \cdot s^{-2}$

*Целзиусовата температура (t) е определена со изразот $t = T - T_0$, каде што T е термодинамичка температура, а $T_0 = 273,15$ K по дефиниција.

ТАБЕЛА 2 - НЕКОИ ИЗВЕДЕНИ ЕДИНИЦИ SI

Големина	Назив	Ознака	Изразено со основните единици SI
1	2	3	4
површина	квадратен метар	m ²	m ²
зафатнина	кубен метар	m ³	m ³
брзина	метар во секунда	m/s	m · s ⁻¹
забрување	метар во секунда на квадрат	m/s ²	m · s ⁻²
матолжна (линиска) маса	килограм по метар	kg/m	m ⁻¹ · kg
површинска маса	килограм по квадратен метар	kg/m ²	m ⁻² · kg
густина (зафатнинска маса)	килограм по кубен метар	kg/m ³	m ⁻³ · kg
специфична зафатнина	кубен метар по килограм	m ³ /kg	m ³ · kg ⁻¹
јачина на магнетно поле	ампер по метар	A/m	m ⁻¹ · A
густина на струја	ампер по квадратен метар	A/m ²	m ⁻² · A
концентрација (количина на материја)	мол по кубен метар	mol/m ³	m ⁻³ · mol
моларна маса	килограм по мол	kg/mol	kg · mol ⁻¹
луминанција	кандела по квадратен метар	cd/m ²	m ⁻² · cd

1	2	3	4
зафатнински проток	кубен метар во секунда	m^3/s	$\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
масен проток	килограм во секунда	kg/s	$\text{kg} \cdot \text{s}^{-1}$
аголна брзина	радијан во секунда	rad/s	s^{-1}
аголно забрзување	радијан во секунда на квадрат	rad/s^2	s^{-2}
кинематичка вискозност	квадратен метар во секунда	m^2/s	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$
динамичка вискозност	паскалсекунда	$\text{Pa} \cdot \text{s}$	$\text{m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-1}$
површински напон	њутн по метар	N/m	$\text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
ентропија	џул по келвин	J/K	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$
специфичен тоplotен капацитет, специфична ентропија	џул по килограмкелвин	$\text{J}/(\text{kg} \cdot \text{K})$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{K}^{-1}$
специфична енергија	џул по килограм	J/kg	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
тоplotна спроводност	ват по метаркелвин	$\text{W}/(\text{m} \cdot \text{K})$	$\text{m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{K}^{-1}$
зафатнинска енергија	џул по кубен метар	J/m^3	$\text{m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
јачина на електрично поле	волт по метар	V/m	$\text{m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}$
пермитивност	фарад по метар	F/m	$\text{m}^{-3} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^{-4} \cdot \text{A}^2$
пермеабилност	хенри по метар	H/m	$\text{m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}$
моларна енергија	џул по мол	J/mol	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{mol}^{-1}$
експозициона доза (на јонизирачко зрачење)	кулон по килограм	C/kg	$\text{kg}^{-1} \cdot \text{s} \cdot \text{A}$
енергетска јачина на зрачење	ват по стередијан	W/sr	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$

Прилог бр. 3

ДЕФИНИЦИИ НА ДОПОЛНИТЕЛНИТЕ ЕДИНИЦИ SI

1. Агол во рамнина

Единица за агол во рамнина е радијан. Радијан е агол во рамнина помеѓу два полупречника што на круг сечат лак во должина еднаква на полупречникот ($1\text{rad} = 1$).

2. Просторен агол

Единица за просторен агол е стередијан. Стередијан е просторен агол на конус со теме во средиштето на топка, која на површината на топката зафаќа површина еднаква на површината на квадратот определен со полупречникот на топката ($1\text{sr} = 1$).

Прилог бр. 4

МЕРНИ ЕДИНИЦИ НАДВОР ОД МЕЃУНАРОДНИОТ СИСТЕМ НА ЕДИНИЦИ, СО ПОСЕБНИ НАЗИВИ

Големина	Единица надвор од SI		Вредност изразена со единиците SI	Дозволена употреба само
	Назив	Ознака		
1	2	3	4	5
должина	морска милја		1 морска милја = 1852m	во поморскиот, речниот и воздушниот сообраќај
	астрономска единица		1 астрономска единица = $1,495\,978\,7 \times 10^{11}\text{m}$ приближно	во астрономијата
површина	ар	a	1 a = 100m^2	за изразување на површината на земјиште
	хектар	ha	1 ha = $10\,000\text{m}^2$	за изразување на површината на земјиште

1	2	3	4	5
зафатнина	литар	l, L	1 l = 1 L = 10 ⁻³ m ³	
агол во рамнина	степен (аголен)	°	1° = (π/180) rad	
	минута (аголна)	'	1' = (π/10 800) rad	
	секунда (аголна)	"	1" = (π/648 000) rad	
	гон	g	1g = (π/200) rad	
маса	тон	t	1 t = 10 ³ kg	
	единица на атомска маса*	u	1 u = 1,660 57 · 10 ⁻²⁷ kg приближно	во физиката и хемијата
надолжна (линиска) маса	текс	tex	1 tex = 10 ⁻⁶ kg/m	за изразување на надолжната маса на текстилно влакно и конец
време	минута	min	1 min = 60 s	
	саат или час	h	1 h = 3 600 s	
	ден	d	1 d = 86 400 s	
брзина	јазол		1 јазол = $\frac{1}{3\,600}$ m/s	во поморскиот, речниот и воздушниот сообраќај
притисок	бар	bar	1 bar = 10 ⁵ Pa	
енергија	електронволт**	eV	1 eV = 1,602 19 · 10 ⁻¹⁹ J приближно	во специјализирани области
моќност	волтампер	VA	1 VA = 1 W	за определување на привидна моќност на наизменичната електрична струја
	вар	var	1 var = 1 W	за определување на електрична реактивна (јалова) моќност

* Единица на атомска маса еднаква на 1/12 од масата на атомот на нуклид ¹²C.

** Електронволт е еднаков на кинетичката енергија што ја добива електронот преминувајќи ја потенцијалната разлика од 1 волт во вакуум.

Прилог бр. 5

НАЗИВИ НА ПРЕФИКСИТЕ SI, НИВНИТЕ ОЗНАКИ И ВРЕДНОСТИ ИЗРАЗЕНИ СО БРОЈ, КАКО И НИВНА УПОТРЕБА

1. Називите, ознаките и вредностите на префиксите SI изразени со број се наведени во следната табела:

Назив	Ознака	Вредност изразена со број
1	2	3
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁸
peta	P	1 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁵
tera	T	1 000 000 000 000 = 10 ¹²
giga	G	1 000 000 000 = 10 ⁹
mega	M	1 000 000 = 10 ⁶
kilo	k	1 000 = 10 ³
hekto	h	100 = 10 ²
deka	da	10 = 10 ¹
deci	d	0,1 = 10 ⁻¹

1	2	3
centi	c	0,1 = 10 ⁻²
mili	m	0,001 = 10 ⁻³
mikro	μ	0,000 001 = 10 ⁻⁶
nano	n	0,000 000 001 = 10 ⁻⁹
piko	p	0,000 000 000 001 = 10 ⁻¹²
femto	f	0,000 000 000 000 001 = 10 ⁻¹⁵
ato	a	0,000 000 000 000 000 001 = 10 ⁻¹⁸

2. Префиксите SI можат да се употребуваат пред
- основните единици SI, освен единиците за маса;
- изведените единици SI кои имаат посебен назив и ознака, освен единиците за Целзиусова температура;
- следните мерни единици надвор од единиците SI: литар, тон, текс, бар, електронволт, волтампер и вар.

3. Префиксите SI можат да се употребуваат пред мерните единици од точка 2 на овој прилог и кога тие единици се наоѓаат во состав на други изведени единици SI и на комбинирани мерни единици кои се изразуваат во форма на производ или количник.

4. Пред мерната единица може да се употреби само еден префикс SI.

5. Изложителот што се става на ознаката на мерната единица се однесува на цела децимална мерна единица.

Прилог бр. 6

НАЧИН НА ПИШУВАЊЕ НА МЕРНИТЕ ЕДИНИЦИ

1. Ознаките на мерните единици се пишуваат со вертикални букви на абecedата и со буквите на грчката азбука: Ω и μ .

2. Ознаките на мерните единици се пишуваат без точки на крајот.

3. Називот на префиксот SI и називот на мерната единица се пишуваат заедно како еден збор.

4. Ознаката на префиксот SI и ознаката на мерната единица се пишуваат заедно.

5. Производот на две мерни единици се обележува со точка како симбол на множење. Точката може да се изостави кога ознаката на мерната единица е таква што да не може да настане забуна.

6. Ако мерната единица се формира со меѓусебно делење на две мерни единици, како симбол на делење може да се употреби коса црта (/) или хоризонтална црта (—) или изложител со негативен знак.

Забелешка: во системите за обработка на податоци кои располагаат со граничен збир на знаци, можат да се употребуваат посебно приспособени ознаки на мерните единици и симболи на множење, делење и степенување.

77.

Врз основа на член 281 став 1 точка 18, а во врска со член 288 точка 7 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Собранието на СФРЈ, на седницата на Соборот на републиките и покраините од 31 јануари 1984 година и на седницата на Сојузниот собор од 15 февруари 1984 година донесе

ОДЛУКА

ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И РАБОТАТА НА СЛУЖБИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. За вршење на стручните и други работи за потребите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела, на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, на делегатите и делегациите во вршењето на нивните права и должности во Собранието на СФРЈ, се формираат служби на Собранието на СФРЈ.

2. Организацијата на службите на Собранието на СФРЈ се утврдува тргнувајќи од функциите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и од правата и должностите на делегатите и делегациите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ.

3. Службите на Собранието на СФРЈ вршат аналитички работи, законодавно-правни работи, работи на информирање, документалистички работи, работи на преведување, стручно-технички работи, административни работи и други општи работи утврдени со оваа одлука, со кои се создаваат стручни и други услови потребни за остварување на функцијата на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на правата и должностите на делегатите и делегациите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ.

4. Вршењето на определени работи од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ (законодавно-правни работи, информативно-документалистички работи, работи на протоколот, стручно-технички работи, административни работи и други стручни и општи работи утврдени со оваа одлука) може да се довери на заедничката служба за вршење на определени работи за потребите на Собранието на СФРЈ, на Сојузниот извршен совет и на другите сојузни органи, организации и заедници, што се формира со договор на тие органи, организации и заедници, ако на тој начин се обезбедува рационално, квалитетно и навремено вршење на определени работи за потребите на Собранието на СФРЈ.

5. Во вршењето на работите од својот делокруг службите на Собранието на СФРЈ им обезбедуваат и им ставаат на располагање материјали на делегатите и делегациите во Собранието на СФРЈ, им даваат стручна помош во изработката на предлозите на закони, на други прописи и општи акти и на други предлози и се грижат за обезбедувањето на технички и други услови за вршење на нивните права и должности во Собранието на СФРЈ.

6. Аналитичките, законодавно-правните и другите стручни работи во службите на Собранието на СФРЈ се вршат, по правило, со тимска работа.

7. Службите на Собранието на СФРЈ се должни квалитетно, навремено и ефикасно да ги вршат работите од својот делокруг, во согласност со програмите и плановите за работа на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ.

Во вршењето на работите од својот делокруг службите на Собранието на СФРЈ се должни да постапуваат според насоките и заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и пред нив се одговорни за својата работа и за навремено, ефикасно и квалитетно вршење на работите од својот делокруг.

8. Единствено функционирање на службите на Собранието на СФРЈ се обезбедува со координирање на нивната работа и со нивна меѓусебна соработка.

За единственото функционирање на службите на Собранието на СФРЈ се грижи, во рамките на своите права и должности, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ.

9. Во вршењето на работите од својот делокруг службите на Собранието на СФРЈ соработуваат со сојузните органи на управата и сојузните организации и со службите на другите органи и организации во федерацијата.

Во вршењето на работите од својот делокруг службите на Собранието на СФРЈ соработуваат и со службите на собранијата на републиките и со службите на собранијата на автономните покраини, како и со научните, стручните и други организации.

10. Работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ ги вршат работниците кои ги исполнуваат условите потребни за извршување на работите и задачите што им се доверени.

При изборот на работниците за вршење на работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ што се од посебно значење за осигуравањето на функциите на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ се тргнува од потребата да се обезбедат работници со стручни и други квалитети што се потребни за успешно вршење на работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ, водејќи сметка за нивниот национален состав.

11. Службите на Собранието на СФРЈ се должни да ја унапредуваат својата работа, рационално и целесобразно да ја употребуваат техничката и друга опрема што ја користат во работата, да ја усовршуваат својата внатрешна организација, да ја подобруваат начинот на својата работа и да обезбедуваат услови за стручно и друго потребно образование и усовршување на работниците кон работата

и од работата и други услови со кои се придонесува за по-квалитетно, поефикасно и порационално вршење на работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ.

12. Во вршењето на работите од својот делокруг, службите на Собранието на СФРЈ се должни да обезбедуваат остварување на начелото на рамноправност на јазиците и писмата на народите и народностите на Југославија во работата на Собранието на СФРЈ и во својата работа, како и во односите на Собранието на СФРЈ со другите органи, организации и заедници и со граѓаните, во согласност со Деловникот за заедничката работа на соборите на Собранието на СФРЈ, со деловниците на соборите на Собранието на СФРЈ и со одредбите на оваа одлука.

13. Во работната заедница на службите на Собранието на СФРЈ работниците ги уредуваат и остваруваат своите права, обврски и одговорности од работниот однос и другите свои самоуправни права, обврски и одговорности, во согласност со Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата, со оваа одлука, со статутот и другите самоуправни општи акти на работната заедница на службите на Собранието на СФРЈ (во натамошниот текст: работната заедница).

14. Средствата за работа на службите на Собранието на СФРЈ, вклучувајќи ги и средствата што го сочинуваат доходот на работната заедница, се обезбедуваат во буџетот на федерацијата, во рамките на средствата предвидени за работа на Собранието на СФРЈ, врз основа на програмите за работа на службите на Собранието на СФРЈ, зависно од придонесот што службите на Собранието на СФРЈ го даде во остварувањето на функциите на Собранието на СФРЈ.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЕЛОКРУГ НА СЛУЖБИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ

1. Видови, положба и меѓусебни односи на службите на Собранието на СФРЈ

15. Служби на Собранието на СФРЈ се:

- 1) Службата на Сојузниот собор;
- 2) Службата на Соборот на републиките и покраините;

3) Службата на постојаните комисији на Собранието на СФРЈ;

4) Службата за работи на делегатите и делегациите и на протоколот на Собранието на СФРЈ;

5) Службата за законодавство;

6) Службата за работи на информирањето и за информативно-документалистички работи;

7) Службата за претставки и предлози;

8) Кабинетот на претседателот на Собранието на СФРЈ;

9) Службата за општи работи.

16. Стручните и други работи за потребите на Југословенската група на Интерпарламентарната унија и за потребите на Клубот на делегатите во Собранието на СФРЈ ги вршат работниците на соодветната служба на Собранието на СФРЈ што ќе ги определи генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, по претходно прибавено мислење од Извршниот одбор на Југословенската група на Интерпарламентарната унија, односно од Извршниот одбор на Клубот на делегатите во Собранието на СФРЈ.

17. Стручните и други работи за потребите на привремените работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ ги вршат службите на Собранието на СФРЈ, што се определува со одлуката за формирање на тие работни тела.

18. Службите на Собранието на СФРЈ се самостојни во вршењето на работите од својот делокруг и, во согласност со одредбите на оваа одлука, се одговорни за својата работа и за квалитетно, навремено и ефикасно вршење на тие работи.

19. Службите на Собранието на СФРЈ се должни да соработуваат меѓусебно на начин со кој се обезбедува вршење на работите во согласност со функциите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и со правата и должностите на делегатите и делегациите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ.

Во вршењето на работите од својот делокруг, службите на Собранието на СФРЈ ја усогласуваат својата работа, меѓусебно се известуваат за својата работа, заеднички го организираат вршењето на работите што бараат нивна соработка и на друг начин обезбедуваат единствено функционирање на службите на Собранието на СФРЈ.

Материјалите што во службите на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивниот делокруг, се подготвуваат односно изработуваат за потребите на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела, на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на делегатите и делегациите во Собранието на СФРЈ, треба да содржат ознака на службата, односно на стручниот тим или на работниците што ги подготвувале односно учествувале во изработката на тие материјали.

20. Програмите и плановите за работа и заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и работите утврдени со оваа одлука се основа за утврдување на програмите и плановите за работа на службите на Собранието на СФРЈ.

Службите на Собранието на СФРЈ своите програми и планови за работа, како и роковите и начинот на вршење на работите од својот делокруг ги усогласуваат заради создавање услови за остварување на задачите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ утврдени со нивните програми и планови за работа.

21. Службата ги врши стручните и други работи за потребите на Сојузниот собор, на неговите работни тела и на делегатите во Сојузниот собор, и тоа:

2. Посебни одредби за службите на Собранието на СФРЈ

Служба на Сојузниот собор

– ги подготвува стручните материјали во врска со утврдувањето на програмите и плановите за работа на Сојузниот собор односно на неговото работно тело и работните текстови на тие програми и планови, како и стручните материјали за нивното извршување;

– дава или преку другите служби на Собранието на СФРЈ или преку соодветните органи и организации обезбедува стручно мислење за прашањата што се разгледуваат во Сојузниот собор односно во неговото работно тело;

– учествува во подготвувањето или ги подготвува предлозите за донесување, нацртите и предлозите на законите, на другите прописи и општи акти што ги донесува Сојузниот собор, кога тоа е определено со програмите и плановите за работа или со заклучоците на Сојузниот собор, односно на неговото работно тело;

– дава стручно мислење за предлозите за донесување, за нацртите и за предлозите на законите, на другите прописи и општи акти упатени до Сојузниот собор;

– учествува во подготвувањето или ги подготвува анализите, извештаите, информациите и други стручни материјали за разгледување во Сојузниот собор, односно во неговото работно тело кога тоа е определено со програмите и плановите за работа или со заклучоците на Сојузниот собор, односно на неговото работно тело;

– им дава стручна помош на делегатите во Сојузниот собор, по нивно барање, во стручната подготовка на нивните предлози и иницијативи (предлози за донесување, нацрти или предлози на акти, амандмани, делегатски прашања, интерпелации и др.), со давање на потребните објасненија и известувања и со обезбедување на потребната документација и на други материјали;

– ја следи подготовката на актите и на другите материјали што се разгледуваат во Сојузниот собор, чијшто предлагач не се неговите работни тела, а носители на

стручната подготовка не се стручните служби на Собранието на СФРЈ;

- го следи претресот на актите и на другите материјали што се разгледуваат во Сојузниот собор и во неговите работни тела и за текот на претресот го известува претседателот на Сојузниот собор, односно претседателот на неговото работно тело;

- учествува во подготовката на заклучоците на Сојузниот собор и на заклучоците на неговите работни тела, го следи нивното остварување и за тоа го известува претседателот на Сојузниот собор, односно претседателот на работното тело на Сојузниот собор;

- ги подготвува текстовите на записниците од седниците на Сојузниот собор и на неговите работни тела, извештаите, резимеата на расправите, прилозите за објавување во публикациите на Собранието на СФРЈ, информациите, забелешките и податоците за прашањата што се разгледувани на седниците на Сојузниот собор и на неговите работни тела;

- ги врши стручните, организационите и административните работи во врска со организирањето, подготвувањето и свикнувањето на седниците на Сојузниот собор и на неговите работни тела, седниците на Клубот на делегатите во Сојузниот собор и на неговиот извршен одбор, како и работите во врска со подготвувањето, средувањето и доставувањето на актите и материјалите во Сојузниот собор.

22. Со Службата раководи секретарот на Сојузниот собор.

За својата работа и за работата на Службата секретарот одговара пред Сојузниот собор, пред претседателот на Сојузниот собор и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

Секретарот го известува Сојузниот собор и претседателот на Сојузниот собор за работата на Службата во извршувањето на работите и задачите за потребите на Сојузниот собор и на неговите работни тела.

23. Секретарот има помошник.

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, врз основа на посебно образложен предлог од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, Административната комисија на Собранието на СФРЈ може да одлучи секретарот да има уште еден помошник.

Помошникот му помага на секретарот во работата и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред секретарот, во рамките на неговите права и должности.

24. Работното тело на Сојузниот собор има секретар.

Секретарот му помага на претседателот на работното тело на Сојузниот собор во подготвувањето на седниците, ги подготвува извештаите, записниците и другите материјали од седниците на работното тело на Сојузниот собор, ги организира и врши другите стручни работи за потребите на работното тело на Сојузниот собор.

По барање од одделен член на работното тело на Сојузниот собор, или по сопствена иницијатива, секретарот дава стручни мислења во врска со примената на Деловникот на Сојузниот собор и други стручни мислења потребни за работата на работното тело на Сојузниот собор.

Секретарот за својата работа одговара пред работното тело на Сојузниот собор, пред претседателот на работното тело на Сојузниот собор и пред секретарот на Сојузниот собор, во рамките на нивните права и должности.

25. Службата, како единствена служба, ги врши работите за потребите на Сојузниот собор и на неговите работни тела.

Работниците во Службата се распоредуваат на определени работи и задачи во Службата, со тоа што се должни, покрај работите и задачите што ги вршат за потребите на Сојузниот собор, односно на неговото работно тело, да вршат и други определени работи и задачи што ќе им ги довери секретарот на Сојузниот собор.

26. Секретарот ги определува стручните тимови за вршење на определени работи и задачи од делокругот на Службата, тргнувајќи од програмите и плановите за работа на Сојузниот собор и на неговите работни тела.

27. Секретарот ги утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа и со заклучоците на Сојузниот собор и на неговите работни тела, ги распоредува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и планот за работа на Службата и ги определува роковите за нивно вршење, утврдува како се вршат тие работи и задачи и ги решава другите прашања од значење за работата на Службата.

Служба на Соборот на републиките и покраините

28. Службата ги врши стручните и други работи за потребите на Соборот на републиките и покраините и неговите работни тела и на делегациите и делегатите во Соборот на републиките и покраините, и тоа:

- ги подготвува стручните материјали во врска со утврдувањето на програмите и плановите за работа на Соборот на републиките и покраините односно на неговото работно тело и работните текстови на тие програми и планови за работа, како и стручните материјали за нивно извршување;

- дава или преку другите служби на Собранието на СФРЈ или преку соодветните органи и организации обезбедува стручно мислење за прашањата што се разгледувани и до органите и организациите на федерацијата, како и работите на средување и чување на актите и на други материјали разгледувани и усвоени во Собранието на СФРЈ, а во Соборот на републиките и покраините, односно во неговото работно тело и во делегациите во Соборот на републиките и покраините;

- учествува во подготвувањето или ги подготвува нацртите и текстовите на предлозите на законите, на другите прописи и на општите акти што ги донесува Соборот на републиките и покраините кога е тоа определено со програмите и плановите за работа или со заклучоците на Соборот на републиките и покраините, односно на неговото работно тело;

- дава стручно мислење за нацртите и за предлозите на законите, на другите прописи и на општите акти упатени до Соборот на републиките и покраините;

- учествува во подготвувањето или ги подготвува анализите, извештаите, информациите и други стручни материјали за разгледување во Соборот на републиките и покраините, односно во неговото работно тело или во делегациите на Соборот на републиките и покраините кога е тоа определено со програмите и плановите за работа или со заклучоците на Соборот на републиките и покраините односно на неговото работно тело;

- им дава стручна помош на делегациите, односно на делегатите во Соборот на републиките и покраините по нивно барање, во стручната подготовка на нивните предлози и иницијативи (на нацртите или текстовите на предлог-актите, амандманите, делегатските прашања, интерпелациите и др.), со давање на потребни објасненија и известувања и со обезбедување на потребна документација и на други материјали;

- ја следи подготовката на актите и на другите материјали што се разгледуваат во Соборот на републиките и покраините чии што предлагачи не се неговите работни тела, а носители на стручната подготовка не се стручните служби на Собранието на СФРЈ;

- го следи претресот, односно усогласувањето на ставовите на собранијата на републиките и на собранијата на автономните покраини за нацртите на законите, на другите прописи и општи акти што Соборот на републиките и покраините ги донесува врз основа на согласност на собранијата на републиките и на собранијата на автономните покраини и за тоа го известува претседателот на Соборот на републиките и покраините, односно претседателот на

неговото работно тело, дава стручни мислења и објаснувања и врши стручна обработка на материјалите и им дава потребна стручна помош на делегациите и на делегатите во Соборот на републиките и покраините во разгледувањето на прашањата што се предмет на усогласување;

- учествува во подготовката на заклучоците на Соборот на републиките и покраините и на заклучоците на неговите работни тела, го следи нивното остварување и за тоа го известува претседателот на Соборот на републиките и покраините, односно претседателот на работното тело на Соборот на републиките и покраините;

- ги подготвува текстовите на записниците од седниците на Соборот на републиките и покраините и неговите работни тела и на делегациите во Соборот на републиките и покраините, извештаите, резимеата на расправите, прилозите за објавување во публикациите на Собранието на СФРЈ, информациите, забелешките и податоците за прашањата што се разгледувани на седниците на Соборот на републиките и покраините односно на неговите работни тела и на делегациите во Соборот на републиките и покраините;

- ги врши стручните, организационите и административните работи во врска со организирањето, подготвувањето и свикнувањето на седниците на Соборот на републиките и покраините, на неговите работни тела, на седниците на Клубот на делегатите во Соборот на републиките и покраините и на неговиот извршен одбор, како и работите во врска со подготвувањето, средувањето и доставувањето на актите и материјалите во Соборот на републиките и покраините.

29. Со Службата раководи секретарот на Соборот на републиките и покраините.

За својата работа и за работата на Службата секретарот одговара пред Соборот на републиките и покраините, пред претседателот на Соборот на републиките и покраините и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

Секретарот го известува Соборот на републиките и покраините и претседателот на Соборот на републиките и покраините за работата на Службата врз извршувањето на работите и задачите за потребите на Соборот на републиките и покраините и на неговите работни тела.

30. Секретарот има помошник.

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, врз основа на посебно образложен предлог на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ Административната комисија на Собранието на СФРЈ може да одлучи секретарот да има уште еден помошник.

Помошникот му помага на секретарот во работата и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред секретарот, во рамките на неговите права и должности.

31. Работното тело на Соборот на републиките и покраините има секретар.

Секретарот му помага на претседателот на работното тело на Соборот на републиките и покраините во подготвувањето на седниците, ги подготвува извештаите, записниците и другите материјали од седниците на работното тело на Соборот на републиките и покраините, ги организира и врши другите стручни работи за потребите на работното тело на Соборот на републиките и покраините.

Секретарот, по барање од одделен член на работното тело на Соборот на републиките и покраините или по сопствена иницијатива, дава стручни мислења во врска со примената на Деловникот на Соборот на републиките и покраините и други стручни мислења потребни за работа на работното тело на Соборот на републиките и покраините.

Секретарот за својата работа одговара пред работното тело на Соборот на републиките и покраините, пред претседателот на работното тело на Соборот на републиките и покраините и пред секретарот на Соборот на републиките и покраините, во рамките на нивните права и должности.

32. Службата, како единствена служба, ги врши работите за потребите на Соборот на републиките и покраините и на неговите работни тела.

Работниците во Службата се распоредуваат на определени работи и задачи во Службата, со тоа што се должни, покрај работите и задачите што ги вршат за потребите на Соборот на републиките и покраините, односно на неговото работно тело, да вршат и други работи и задачи што ќе им ги довери секретарот на Соборот на републиките и покраините.

33. Секретарот ги определува стручните тимови за вршење на определени работи од делокругот на Службата, тргнувајќи од програмите и плановите за работа на Соборот на републиките и покраините и на неговите работни тела.

34. Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа и со заклучоците на Соборот на републиките и покраините и на неговите работни тела, ги распоредува работите и задачите на одделни работници во согласност со планот и со програмата за работа на Службата и ги определува роковите за нивно извршување, утврдува како се вршат тие работи и задачи и решава други прашања што се значајни за работата на Службата.

Служба на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ

35. Службата ги врши стручните и други работи за потребите на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ, и тоа:

- ги подготвува стручните материјали во врска со утврдувањето на програмите и плановите за работа на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ и работните текстови на тие програми и планови за работа, како и стручните материјали за нивното извршување;

- учествува во подготвувањето или ги подготвува нацртите и прилозите на актите, што ги донесуваат постојаните комисии на Собранието на СФРЈ, кога е тоа определено со програмите и плановите за работа и со заклучоците на тие комисии;

- учествува, во соработка со другите соодветни служби на Собранието на СФРЈ, во подготвувањето или ги подготвува анализите, извештаите, информациите и другите стручни материјали за разгледување во постојаните комисии на Собранието на СФРЈ, кога е тоа определено со програмите и плановите за работа на тие комисии;

- дава или преку другите служби на Собранието на СФРЈ или преку соодветните органи и организации обезбедува стручно мислење за прашањата што се разгледуваат во постојаните комисии на Собранието на СФРЈ;

- учествува во подготовката на заклучоците на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ, го следи нивното остварување и за тоа го известува претседателот на заедничкото работно тело;

- ги подготвува текстовите на записниците од седниците на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ, извештаите, резимеата на расправите, прилозите за објавување во публикациите на Собранието на СФРЈ, информациите, забелешките и податоците за прашањата што се разгледувани на седниците на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ;

- врши и други стручни, организациони и административни работи во врска со организирањето, подготвувањето и свикнувањето на седниците на постојаните комисии на Собранието на СФРЈ.

36. За одделни постојани комисии на Собранието на СФРЈ, во случаите утврдени со оваа одлука, стручните работи ги вршат соодветните служби на Собранието на СФРЈ.

37. Постојаната комисија на Собранието на СФРЈ има секретар.

Секретарот му помага на претседателот на комисијата во подготвувањето на седниците, ги подготвува извештаите, записниците и другите материјали од седниците на

комисијата, ги организира и ги врши другите стручни работи за потребите на комисијата.

Секретарот по барање од одделен член на комисијата или по сопствена иницијатива, дава стручни мислења во врска со примената на деловниците и други стручни мислења потребни за работа на комисијата.

Секретарот за својата работа одговара пред комисијата, пред претседателот на комисијата и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

Служба за работи на делегатите и делегациите и на протоколот на Собранието на СФРЈ

38. Службата ги врши стручните и други работи за потребите на делегатите и делегациите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ и работите на протоколот за потребите на Собранието на СФРЈ.

Во вршењето на стручните и други работи за потребите на делегатите и делегациите, Службата:

- ги подготвува и организира седниците на делегациите и состаноците на делегатите;

- им дава, односно преку другите служби на Собранието на СФРЈ им обезбедува стручни мислења на делегатите и делегациите за прашањата во врска со нивната работа;

- ги обезбедува и подготвува документационите и другите материјали и податоци за делегатите и делегациите, ги информира делегатите и делегациите, и ги обезбедува техничките и други услови за работа на делегациите и делегатите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ.

Во вршењето на работите на протоколот, Службата ги врши работите што се однесуваат: на протоколарните обврски на Собранието на СФРЈ, на претседателот на Собранието на СФРЈ и на потпретседателот на Собранието на СФРЈ, на претседателите на соборите на Собранието на СФРЈ и другите функционери во Собранието на СФРЈ и на делегатите во Собранието на СФРЈ; на подготовката и спроведувањето на програмите за посетите на странските парламентарни делегации и на нивните претставници на Собранието на СФРЈ и на зачинувањето во странство на делегациите и претставниците на Собранието на СФРЈ; на обезбедувањето и организирањето на присуството на делегатите и функционерите во Собранието на СФРЈ на определени собири, приредби и др.; на подготвувањето на протоколарните соопштение и на другите протоколарни обврски во Собранието на СФРЈ.

39. Во вршењето на работите што се однесуваат на подготвувањето и организирањето на седниците на делегациите и на состаноците на делегатите, Службата соработува со соодветните служби во Собранијата на републиките и со соодветните служби во Собранијата на автономните покраини.

40. Со службата раководи секретар.

Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа и со заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, ги распоредува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и планот за работа на Службата, ги определува роковите за нивно вршење, утврдува како се вршат тие работи и задачи и решава други прашања што се од значење за работата на Службата.

Служба за законодавство

41. Службата ги врши законодавно-правните работи за потребите на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и тоа:

- учествува, во соработка со соодветните служби на соборите на Собранието на СФРЈ, во подготвувањето на

материјалите во врска со утврдувањето на програмите и плановите за работа на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ што се однесуваат на законодавната работа;

- дава стручно мислење за предлозите за донесување, за нацртите и за предлозите на законите, на другите прописи и општи акти, како и за барањата, односно иницијативите за донесување на тие акти, упатени до соборите на Собранието на СФРЈ, до нивните работни тела и до заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ заради обезбедување согласност со Уставот на СФРЈ и со сојузните закони и на стручно-методолошко единство;

- учествува во подготовката или ги подготвува предлозите за донесување, нацртите и предлозите на законите, на другите прописи и општи акти што ги донесуваат соборите на Собранието на СФРЈ, нивните работни тела и заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, кога тоа е определено со програмите и плановите за работа или со заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела или на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ;

- им дава стручна помош на делегатите и делегациите во Собранието на СФРЈ, по нивно барање, во подготовката на предлозите за донесување, на нацртите и предлозите на законите, на другите прописи и општи акти и на амандманите што им се предлагаат на соборите на Собранието на СФРЈ;

- ги подготвува или учествува, во соработка со другите сојузни органи или служби, во подготовката на информациите и на други стручни материјали, по барање од соборите на Собранието на СФРЈ, од нивните работни тела и од заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, за одделни прашања во врска со состојбата во сојузното законодавство и со изградбата на правниот систем на Југославија и за други прашања, во согласност со работите од својот делокруг;

- се грижи за објавувањето на законите, на другите прописи и општи акти што ги донесуваат соборите на Собранието на СФРЈ, нивните работни тела и заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и дава исправки на нивните текстови што се објавени во „Службен лист на СФРЈ“;

- дава стручно мислење и за другите општи акти што се донесуваат во Собранието на СФРЈ и учествува во нивната подготовка.

42. Со Службата раководи секретар.

Секретарот го именуваат и го разрешуваат од должноста обата собора на Собранието на СФРЈ равноправно, на предлог од Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именување.

За својата работа и за работата на Службата секретарот одговара пред соборите на Собранието на СФРЈ, пред претседателот на Собранието на СФРЈ и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

43. Секретарот има помошник.

Помошникот му помага на секретарот во работата и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред секретарот, во рамките на неговите права и должности.

44. Секретарот ги определува стручните тимови за вршење на определени работи од делокругот на Службата, тргнувајќи од програмите и плановите за работа на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ.

45. Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа и со заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, ги распоредува

редува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и со планот за работа на Службата, ги определува роковите за нивно вршење, утврдува како се вршат тие работи и задачи и решава други прашања што се од значење за работата на Службата.

Служба за работи на информирањето и за информативно-документалистички работи

46. Службата ги врши стручните и други работи за потребите на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на делегатите и делегациите во вршењето на нивните права и должности во Собранието на СФРЈ, и тоа:

- стручните работи во врска со известувањето на јавноста преку средствата на јавното информирање за прашањата што се разгледуваат и за кои се одлучува во Собранието на СФРЈ и за одлуките и ставовите за тие прашања, како и за работата на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ; стручните работи во врска со информирањето на делегациите на основните самоуправни организации и заедници и на општествено-политичките организации за прашањата за кои се одлучува во Собранието на СФРЈ и за неговата работа; ги информира делегациите и делегатите во Собранието на СФРЈ преку информативните гласила, публикациите и другите форми на информирање; и ја обезбедува и организира соработката со претставниците на печатот и на другите средства на јавното информирање, во остварувањето на нивните права и должности во Собранието на СФРЈ, во врска со известувањето на јавноста за работата на Собранието на СФРЈ;

- ги подготвува, уредува и издава редовните и повремени публикации на Собранието на СФРЈ; ги подготвува аналитичките и други стручни материјали во врска со издавањето и користењето на публикациите на Собранието на СФРЈ; и ги врши стручните и други работи во врска со подготвувањето на состаноците на уредувачките одбори за одделни публикации на Собранието на СФРЈ и со утврдувањето и спроведувањето на политиката за издавање на публикацииите на Собранието на СФРЈ;

- ги собира, обработува и чува документите и другите материјали настанати во работата на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на делегатите и делегациите во вршењето на нивната функција во Собранието на СФРЈ, и во работата на сојузните органи и организации и на собранијата на републиките и собранијата на автономните покраини што му се упатени на Собранието на СФРЈ, материјалите на претставничките тела на други држави, материјалите на Организацијата на обединетите нации, книгите, списанијата и печатот што се доставени, односно набавени во Собранието на СФРЈ; и ги дава на увид или на користење документите и другите материјали, книгите, списанијата и печатот што го сочинуваат документациониот фонд на Собранието на СФРЈ и информациите на корисниците на тој фонд; ги изработува програмите за автоматска обработка на документите и на други материјали и податоци во сметачкиот центар, односно ги проектира базите на податоците и работата врз нивната реализација, имплементација и одржување; и ја врши аналитичката обработка на документите и на други материјали и податоци заради нивно користење во согласност со програмите и плановите за работа на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и по нивно барање ги подготвува соодветните аналитички материјали.

Службата ги врши и соодветните стручни работи за потребите на Комисијата на Собранието на СФРЈ за информирање.

47. Во вршењето на работите од својот делокруг Службата соработува со организациите од областа на ин-

формирањето и на информативно-документалистичката дејност и со соодветните стручни служби во собранијата на републиките и со соодветните стручни служби во собранијата на автономните покраини.

48. Со Службата раководи секретар. Секретарот има помошник.

Помошникот му помага на секретарот во работата и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред секретарот, во рамките на неговите права и должности.

49. За вршењето на работите во врска со уредувањето и издавањето на публикациите на Собранието на СФРЈ, се поставува одговорен уредник.

Одговорниот уредник работите во врска со уредувањето и издавањето на публикациите на Собранието на СФРЈ ги врши според насоките и упатствата на уредувачкиот одбор.

Одговорниот уредник за својата работа одговара пред уредувачкиот одбор и пред секретарот на Службата, во рамките на нивните права и должности.

50. Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа и со заклучоците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, ги распредува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и со планот за работа на Службата и ја организира работата врз нивното извршување.

Служба за претставки и предлози

51. Службата ги врши стручните и други работи во врска со работата врз претставките и предлозите што работните луѓе и граѓаните и нивните организации и заедници ги поднесуваат до Собранието на СФРЈ, и тоа:

- врши стручна обработка на претставките и предлозите и ги подготвува за разгледување во Комисијата на Собранието на СФРЈ за претставки и предлози;

- ги прима работните луѓе и граѓаните и им дава правни совети за можностите за заштита или остварување на нивните права;

- ја следи состојбата и појавите во врска со претставките и предлозите, подготвува анализи, информации и други материјали за проблемите и појавите на кои се укажува во претставките и предлозите, и за предлог-мерките за нивно отстранување ја известува Комисијата на Собранието на СФРЈ за претставки и предлози.

52. Стручните и други работи од својот делокруг Службата, во согласност со законот, ги врши и за потребите на Претседателството на СФРЈ и на Сојузниот извршен совет.

53. Службата ги врши стручните и други работи од својот делокруг во врска со работата врз претставките и предлозите што ќе и ги доверат надлежните работни тела за претставки и предлози.

Стручните и други работи од својот делокруг Службата ги врши според упатствата и заклучоците од надлежните работни тела за претставки и предлози до кои се упатени претставките и предлозите.

За своите наоди во врска со испитувањето на претставките и предлозите упатени до Собранието на СФРЈ, Службата ја известува Комисијата за претставки и предлози на Собранието на СФРЈ, а во врска со испитувањето на претставките и предлозите упатени до Претседателството на СФРЈ односно до Сојузниот извршен совет – и надлежните работни тела на тие органи.

54. Службата, по овластување од надлежното работно тело за претставки и предлози, ги известува подносителите на претставките и предлозите за резултатите од постапката и им дава упатства за евентуалниот правен лек.

55. Службата ги врши и соодветните стручни работи за потребите на Комисијата на Собранието на СФРЈ за претставки и предлози.

56. Со Службата раководи секретар.

За својата работа и за работата на Службата во врска со испитувањето на претставките и предлозите секретарот одговара пред Комисијата на Собранието на СФРЈ за претставки и предлози во рамките на нејзините права и должности.

Секретарот има помошник.

Помошникот му помага во работата на секретарот и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред секретарот, во рамките на неговите права и должности.

57. Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата во согласност со програмите и плановите за работа на надлежните работни тела за претставки и предлози за кои ги врши стручните и други работи, ги распоредува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и планот за работа на Службата, ги определува роковите за нивно вршење, го утврдува начинот на вршењето на тие работи и задачи и решава други прашања што се од значење за работата на Службата.

Кабинет на претседателот на Собранието на СФРЈ

58. Кабинетот ги врши стручните и други работи за потребите на претседателот на Собранието на СФРЈ и на потпретседателот на Собранието на СФРЈ.

59. Со Кабинетот раководи шефот на Кабинетот.

За својата работа и за работата на Кабинетот шефот на Кабинетот одговара пред претседателот на Собранието на СФРЈ, во рамките на неговите права и должности.

60. Шефот на Кабинетот во договор со претседателот на Собранието на СФРЈ ја утврдува програмата и планот за работа на Кабинетот, ги распоредува работите и задачите на одделни работници и ја организира работата врз нивното извршување.

Служба за општи работи

61. Службата ги врши општите работи за потребите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела, на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ и на делегатите и делегациите во Собранието на СФРЈ, и тоа: финансиско-материјалните работи, преведувањето, лектурирањето и редактурата, стенографирањето, примањето и испраќањето на поштата и на други материјали, преписот на материјалите, печатењето и умножувањето на материјалите, графичката обработка, превозот, радиотелефонските работи, работите во врска со обезбедувањето на технички и други услови за работа на делегатите и делегациите во вршењето на нивните права и должности во Собранието на СФРЈ и други општи работи.

Службата ги врши и работите на примање на актите и на други материјали што се доставуваат до Собранието на СФРЈ, како и на доставување на актите и други материјали до делегатите во Собранието на СФРЈ, до собранијата на републиките и собранијата на автономните покрајини.

Службата го организира и го обезбедува вршењето на определени услуги (здравствени, угостителски, поштенски, одржување на зградите и друго) за потребите на Собранието на СФРЈ, на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, на делегатите и делегациите во Собранието на СФРЈ и за работниците во службите на Собранието на СФРЈ.

Определени работи од својот делокруг Службата врши и за потребите на другите органи и организации во федерацијата, под условите и на начинот што Административната комисија на Собранието на СФРЈ ќе го утврди со свој акт.

62. Во вршењето на работите од својот делокруг, Службата соработува со соодветните служби на Сојузниот извршен совет и на сојузните органи на управата и сојузните организации заради усогласено и заедничко користење на расположливите работни капацитети, рационално вршење на тие работи и унапредување на организацијата и начинот на својата работа, под условите и на начинот што ќе го утврди Административната комисија на Собранието на СФРЈ.

63. Со Службата раководи секретар.

64. Секретарот ја утврдува програмата и планот за работа на Службата, ги распоредува работите и задачите на одделни работници во согласност со програмата и планот за работа на Службата и ја организира работата врз нивното извршување.

3. Генерален секретар на Собранието на СФРЈ

65. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ го обезбедува општото раководење со службите на Собранието на СФРЈ, ја организира и усогласува нивната работа и се грижи за единственото функционирање на службите на Собранието на СФРЈ и врши други работи во согласност со Деловникот за заедничката работа на соборите на Собранието на СФРЈ.

Во обезбедувањето на единствено функционирање на службите на Собранието на СФРЈ, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ се грижи и за унапредувањето на нивната организација и начинот на нивната работа.

66. Во вршењето на овластувањата што ги има во поглед на организирањето, усогласувањето и унапредувањето на работата на службите на Собранието на СФРЈ, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ донесува упатства за работа на службите на Собранието на СФРЈ, со кои се обезбедува успешно вршење на работите за потребите на Собранието на СФРЈ и усогласеност на нивната работа, како и унапредување на организацијата и начинот на нивната работа.

67. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во поглед на единственото функционирање на службите на Собранието на СФРЈ и на засновањето на работен однос, остварувањето на правата, обврските и одговорностите од работниот однос и престанувањето на работниот однос на работниците во службите на Собранието на СФРЈ, ги има правата и должностите што ги има функционерот кој раководи со сојузен орган на управата.

Распоредувањето на работниците на работите и задачите во рамките на одделна служба на Собранието на СФРЈ генералниот секретар на Собранието на СФРЈ го врши на предлог од раководителот на односната служба, по претходно прибавено мислење од работната единица на односната служба.

Распоредувањето на работниците на работите и задачите од една во друга служба на Собранието на СФРЈ генералниот секретар на Собранието на СФРЈ го врши, по претходно прибавено мислење од раководителите на односните служби и од работната заедница, односно од работните единици на односните служби, како што е утврдено тоа со статутот на работната заедница.

68. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ за својата работа и за работата на службите на Собранието на СФРЈ одговара пред соборите на Собранието на СФРЈ и пред претседателот на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

69. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ е должен на соборите на Собранието на СФРЈ да им поднесува извештај за работата на службите на Собранието на СФРЈ најмалку еднаш годишно, како и да го известува претседателот на Собранието на СФРЈ, на негово барање, за својата работа и за работата на службите на Собранието на СФРЈ.

70. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ е наредбадавец за користењето на средствата за работа на Собранието на СФРЈ и на неговите служби.

Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ може определени овластувања на наредбадавец да ги пренесе

врз раководителите на одделни служби на Собранието на СФРЈ, како и врз одделни раководни работници како постојни наредбодавци.

Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ е должен да ја известува Административната комисија на Собранието на СФРЈ, најмалку еднаш во три месеци, за начинот на користењето на средствата за работа на Собранието на СФРЈ и на неговите служби.

71. Заменикот на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ го заменува генералниот секретар на Собранието на СФРЈ во случај на негово отсуство или спреченост и врши други работи што ќе му ги довери генералниот секретар на Собранието на СФРЈ.

72. Генералниот секретар на Собранието на СФРЈ има помошник.

По исклучок од одредбата на став 1 од оваа точка, врз основа на посебно образложен предлог од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, Административната комисија на Собранието на СФРЈ може да одлучи генералниот секретар на Собранието на СФРЈ да има уште еден помошник.

Помошникот му помага на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ во работата и ги врши другите работи утврдени со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

За својата работа помошникот одговара пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на неговите права и должности.

73. Заради усогласување на работата на службите на Собранието на СФРЈ и разгледување на други прашања што се од значење за заедничката работа и за единствено функционирање на службите на Собранието на СФРЈ, може да се формира колегиум на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, како советодавно тело.

Составот и начинот на работа на колегиумот на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ поблиску се уредува со општиот акт за внатрешната организација и за начинот на работа на службите на Собранието на СФРЈ.

74. Во остварувањето на соработката со службите на собранијата на републиките и со службите на собранијата на автономните покраини, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, спогодбено со генералните секретари односно со секретарите на собранијата на републиките и секретарите на собранијата на автономните покраини, ги разгледува прашањата што се од значење за заедничката работа во врска со организирањето и подготвувањето на седниците на соборите на Собранието на СФРЈ, како и прашањата што се од заеднички интерес за организирањето и работата на службите на Собранието на СФРЈ и на службите на собранијата на републиките и на службите на собранијата на автономните покраини.

4. Сојузни советници во Собранието на СФРЈ

75. Во Собранието на СФРЈ можат, по исклучок, да се именуваат сојузни советници во согласност со потребите и условите за работа на Собранието на СФРЈ.

Сојузните советници во Собранието на СФРЈ се именуваат за вршење на најсложените работи и задачи што се однесуваат на прашањата за изградбата и развојот на општествено-економскиот и општествено-политичкиот систем и конципирањето и изградувањето на политиката во одделни области и на други прашања од пошироко значење.

Сојузните советници во Собранието на СФРЈ ги именуваат и ги разрешуваат од должноста обата собора на Собранието на СФРЈ рамноправно, на предлог од Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања.

За вршењето на работите и задачите што им се доверени сојузните советници во Собранието на СФРЈ одговараат пред соборите на Собранието на СФРЈ, пред претседателот на Собранието на СФРЈ и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во согласност со нивните права и должности.

5. Раководни работници во службите на Собранието на СФРЈ

76. Раководни работници во службите на Собранието на СФРЈ, во смисла на оваа одлука, се работниците што ги поставува и ги разрешува од должноста Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања.

77. Раководни работници во службите на Собранието на СФРЈ се: помошникот на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, секретарот на Службата за работи на делегатите и делегациите и на протоколот на Собранието на СФРЈ, секретарот на Службата за работи на информирањето и за информативно-документалистички работи, секретарот на Службата за претставки и предлози, шефот на Кабинетот на претседателот на Собранието на СФРЈ, секретарот на Службата за општи работи, секретарите на работните тела на соборите на Собранието на СФРЈ и секретарите на постојаните комисији на Собранието на СФРЈ, помошникот на секретарот на собор на Собранието на СФРЈ, помошникот на секретарот на Службата за законодавство, помошникот на секретарот на Службата за работи на информирањето и за информативно-документалистички работи, помошникот на секретарот на Службата за претставки и предлози и одговорниот уредник на публикациите на Собранието на СФРЈ.

78. Во Собранието на СФРЈ можат да се поставуваат советници.

Советникот на Собранието на СФРЈ ги врши работите и задачите што бараат посебна стручност и самостојност во работата од определена област на општествено-економскиот и општествено-политичкиот систем, односно на изградбата на политиката во определена област.

Работите и задачите за кои се поставува советникот на Собранието на СФРЈ се утврдуваат со актот за негово поставување, во согласност со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

Врз советниците на Собранието на СФРЈ се применуваат одредбите од оваа одлука што се однесуваат на раководните работници во службите на Собранието на СФРЈ.

Советникот на Собранието на СФРЈ за својата работа одговара пред Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања, пред работното тело на соборот на Собранието на СФРЈ, заедничкото работно тело на соборите на Собранието на СФРЈ, односно пред функционерот во Собранието на СФРЈ, кон му ги доверуваат работите и задачите, како и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

79. Раководните работници во службите на Собранието на СФРЈ ги поставува и ги разрешува од должноста Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања, на предлог од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, по претходно прибавено мислење од надлежното работно тело на собранието на републиката, односно од надлежното работно тело на собранието на автономната покраина.

80. При именувањето, односно поставувањето на раководителите на службите и поставувањето на раководните работници во службите на Собранието на СФРЈ, се води сметка за националниот состав и се обезбедува учество на соодветните органи во републиките односно автономните покраини во подготвувањето на предлозите за именување односно за поставување на тие работници, во согласност со утврдените начела на кадровската политика во федерацијата.

81. Врз раководните работници во службите на Собранието на СФРЈ се применуваат одредбите од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата, што се однесуваат на раководните работници во сојузните органи на управата и сојузните организации, ако со оваа одлука не е определено поинаку.

82. Раководителите на службите на Собранието на СФРЈ, што ги поставува Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања, за својата работа и за работата на службата со која раководат одговараат пред таа ко-

мисија и пред генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, во рамките на нивните права и должности.

Другите раководни работници во службите на Собранието на СФРЈ за својата работа одговараат на начинот утврден со оваа одлука, како и пред Комисијата на Собранието на СФРЈ за избор и именувања, во рамките на нејзините права и должности.

83. Раководителите на службите на Собранието на СФРЈ се должни за својата работа и за работата на службите на Собранието на СФРЈ со кои раководат да го известуваат генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, на негово барање.

III. НАЧЕЛА НА ВНАТРЕШНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН НА РАБОТА НА СЛУЖБИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ

84. Со општиот акт за внатрешната организација и начинот на работа на службите на Собранието на СФРЈ и со општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ се утврдуваат организационите единици, начинот на раководењето, начинот на програмирањето на работата, начинот на вршењето на работите и задачите и остварувањето на правата, обврските и одговорностите на работниците во вршењето на работите и задачите, описот на работите и задачите и условите што се потребни за вршење на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ.

85. Внатрешната организација и начинот на работа на службите на Собранието на СФРЈ мораат да бидат утврдени така што да обезбедуваат квалитетно, ефикасно и рационално вршење на работите што се утврдени како делокруг на службите на Собранието на СФРЈ, одговорност на работниците за навремено и стручно вршење на работите и задачите што им се доверени во службите на Собранието на СФРЈ, остварување на самоуправните права, обврски и одговорности на работниците во работната заедница, односно во работните единици формирани во работната заедница, постојано унапредување на формите и методите за работа и модернизација и техничка опременост на службите на Собранието на СФРЈ.

86. Во рамките на службите на Собранието на СФРЈ, за вршење на сродни и меѓусебно поврзани работи, можат да се формираат соодветни организациони единици, ако го бара тоа карактерот на работите.

Групирањето на работите, во смисла на став 1 од оваа точка, се врши зависно од потребите за квалитетно, навремено и рационално вршење на работите, целосна вработеност на работниците и лична одговорност на работниците за стручно, квалитетно и навремено вршење на работите што им се доверени во службите на Собранието на СФРЈ.

Работите што ги вршат службите на Собранието на СФРЈ се групираат, во смисла на став 1 од оваа точка, според нивниот вид, обемот, сложеноста, одговорноста и според другите услови за нивно вршење и тие се основа за поставување на раководни работници, како и за прием на работа на работници и нивно распоредување на работи и задачи и за утврдување на кадровската политика и преземање на мерки за стручно оспособување и усовршување на работниците во службите на Собранието на СФРЈ.

87. За вршење на определени аналитички, законодавно-правни и други посложени работи за потребите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ или за вршење на работите за кои е потребна соработка на две или повеќе служби на Собранието на СФРЈ, можат да се формираат стручни работни групи (стручни тимови).

Стручните работни групи (стручните тимови) се формираат за подготвување на определен акт, информација или друг стручен материјал, односно стручно мислење, или за вршење на определена посложена стручна работа или задача.

Во работата на стручните работни групи (стручните тимови) учествуваат работници на една или повеќе

служби на Собранието на СФРЈ и советниците на Собранието на СФРЈ, а во нивната работа, по потреба, можат да учествуваат и работниците на другите органи и организации, како и на научните и стручните организации.

88. Службите на Собранието на СФРЈ донесуваат програми и планови за својата работа и поднесуваат извештаи за нивното извршување.

89. Раководителите на службите на Собранието на СФРЈ се одговорни за квалитетно, навремено и рационално вршење на работите од делокругот на службата на Собранието на СФРЈ со која раководат.

Раководителите на службите на Собранието на СФРЈ се должни да ја следат, насочуваат и координираат работата на работниците во службите на Собранието на СФРЈ со кои раководат и рамномерно да ги распоредуваат работите и задачите со што се обезбедува нивно успешно извршување.

90. Општиот акт за внатрешната организација и за начинот на работа на службите на Собранието на СФРЈ и општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ ги донесува Административната комисија на Собранието на СФРЈ, на предлог од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, по претходно прибавено мислење од раководителите на службите на Собранието на СФРЈ и од работната заедница, односно од работните единици, како што е тоа утврдено со статутот на работната заедница.

91. Општиот акт со кој се утврдуваат стручните и другите работни звања на работниците во службите на Собранието на СФРЈ го донесува Административната комисија на Собранието на СФРЈ, на предлог од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ и по претходно прибавено мислење од раководителите на службите на Собранието на СФРЈ и од работната заедница, односно од работните единици, како што е тоа утврдено со статутот на работната заедница.

IV. ОСТВАРУВАЊЕ НА САМОУПРАВНИТЕ ПРАВА, ОБВРСКИ И ОДГОВОРНОСТИ НА РАБОТНИЦИТЕ И РАБОТЕН ОДНОС НА РАБОТНИЦИТЕ ВО СЛУЖБИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ

92. Врз работниците во службите на Собранието на СФРЈ се применуваат одредбите од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата што се однесуваат на остварувањето на самоуправните права, обврски и одговорности и на работните односи на работниците и на начинот на стекнување, утврдување и распоредување на доходот на работната заедница и на распределбата на средствата за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците во работните заедници на сојузните органи на управата и на сојузните организации, во согласност со одредбите од оваа одлука.

93. Работниците во службите на Собранието на СФРЈ сочинуваат една работна заедница.

Работниците во работните единици ги остваруваат самоуправните права, обврски и одговорности утврдени со статутот или со другите самоуправни општи акти на работната заедница.

94. Работната заедница и органот на управувањето на работната заедница се должни да го запознаат генералниот секретар на Собранието на СФРЈ со предлозите на статутот и на другите самоуправни општи акти.

95. Ако самоуправниот општ акт на работната заедница, односно поединечниот акт на работната заедница не е во согласност со уставот, односно ако е во спротивност со законот или со друг пропис, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ има право и должност да го запре од извршување таквиот акт и да им предложи на работниците, односно на советот на работната заедница, во определен рок да го изменат својот акт.

Ако работниците, односно советот на работната заедница не го изменат својот акт, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ ќе ја известат Административната комисија на Собранието на СФРЈ, заради донесување на одлука за тоа.

Кога генералниот секретар на Собранието на СФРЈ ќе оцени дека со самоуправниот општ акт, односно со пединечниот акт на работната заедница се доведува во прашање навременото и успешно извршување на работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ, поради што можат да настапат штетни последици, ќе ги предупреди за тоа работниците, односно советот на работната заедница што го донеле таквиот акт.

Ако работниците, односно советот на работната заедница не постапат во согласност со предупредувањето, генералниот секретар на Собранието на СФРЈ ќе го запре од извршување таквиот акт и ќе и предложи на Административната комисија на Собранието на СФРЈ да донесе одлука за тоа.

96. Општите акти за стручната подготовка и за стручното образование на работниците во службите на Собранието на СФРЈ ги донесува генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, по претходно прибавено мислење од раководителите на службите на Собранието на СФРЈ и од работната заедница, односно од работните единици, како што е тоа утврдено со статутот на работната заедница.

97. Работниците во работната заедница ги разгледуваат програмите и плановите за работа на службите на Собранието на СФРЈ и извештаите за нивното извршување, прашањата што се однесуваат на организирањето на вршењето на работите и задачите, на унапредувањето на работата на службите на Собранието на СФРЈ, и поведуваат иницијативи и му даваат мислења и предлози на генералниот секретар на Собранието на СФРЈ и на раководителите на службите на Собранието на СФРЈ за прашањата што се од интерес за организацијата и работата на службите на Собранието на СФРЈ.

98. Работникот има право да изјави жалба, односно приговор до Административната комисија на Собранието на СФРЈ, заради донесување на конечна одлука по жалбата, односно приговорот на поединечниот акт, со кој е одлучено:

- за изборот на кандидат по конкурс за засновање на работен однос кога кандидатот што учествувал на конкурсот смета дека конкурсот не е спроведен во согласност со законот или дека е избран кандидат кој не ги исполнува утврдените услови - во рок од осум дена од денот на доставувањето на известувањето за извршениот избор;

- за распоредување на други работи и задачи во службите на Собранието на СФРЈ, кога работникот не ги врши на задоволителен начин работите и задачите.

99. Административната комисија на Собранието на СФРЈ:

- ги утврдува работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ за чие вршење може да се заснова работен однос без јавен конкурс, ако тоа го бара карактерот на вршењето на работите и задачите или одговорноста или други посебни услови за работа;

- утврдува кои работи и задачи во службите на Собранието на СФРЈ можат да се вршат како привремени, односно повремени, што можат со договор да му се доверат на лице со кое не е заснован работен однос;

- го утврдува распоредот на работното време и други прашања во врска со работното време во службите на Собранието на СФРЈ;

- ги утврдува случаите во кои може во определени служби на Собранието на СФРЈ да се воведува работа подолга од полното работно време;

- формира второстепена дисциплинска комисија и именува претседател и два члена на дисциплинската комисија и нивни заменици;

- го определува начинот на остварување на дисциплинската одговорност на раководните работници во службите на Собранието на СФРЈ;

- одлучува за ставањето на располагање на работници кога тоа го бараат посебни потреби на службата.

100. Доходот на работната заедница го сочинуваат, покрај средствата за лични доходи, и средствата за заедничка потрошувачка и непотрошените средства за материјални трошоци што се остварени со залагање на работниците

во работната заедница, во целост или определен дел од тие средства, ако одлука за тоа донела Административната комисија на Собранието на СФРЈ.

101. Административната комисија на Собранието на СФРЈ, по прибавено мислење од генералниот секретар на Собранието на СФРЈ, дава оценка за придонесот на работната заедница во вршењето на работите од делокругот на службите на Собранието на СФРЈ, заради утврдување на височината на средствата што работниците ги остваруваат како доход на работната заедница, по правило, по истекот на годината за која се дава оценка на тој придонес.

V. УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦИТЕ И ПИСМАТА НА НАРОДИТЕ И НАРОДНОСТИТЕ НА ЈУГОСЛАВИЈА ВО РАБОТАТА НА СЛУЖБИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА СФРЈ

102. Службите на Собранието на СФРЈ, во рамките на вршењето на работите од својот делокруг, обезбедуваат преведување од јазиците на народите и народностите на Југославија на јазиците на народите на Југославија утврдени со републичките уставни и на јазиците на албанската и унгарската народност (албански јазик и унгарски јазик) на говорите на делегатите на седниците на соборите на Собранието на СФРЈ, на нивните работни тела и на заедничките работни тела на соборите на Собранието на СФРЈ, во согласност со одредбите од Деловникот за заедничката работа на соборите на Собранието на СФРЈ и од деловниците на соборите на Собранието на СФРЈ.

103. Службите на Собранието на СФРЈ ги изработуваат на сите јазици на народите на Југославија, утврдени со републичките уставни, и на јазиците на албанската и унгарската народност (албански јазик и унгарски јазик) предлозите на актите на Собранието на СФРЈ и другите предлози што, според одредбите од Деловникот за заедничката работа на соборите на Собранието на СФРЈ и од деловниците на соборите на Собранието на СФРЈ, се изработуваат на јазиците на народите на Југославија, односно на јазиците на албанската и унгарската народност (албански јазик и унгарски јазик).

Кога материјалот од став 1 на оваа точка се доставува до републичките и покраинските органи, службите на Собранието на СФРЈ го доставуваат на јазикот и писмото на народот на Југославија што се употребува во таа република, односно автономна покраина, а на територијата на автономната покраина - и на јазикот на албанската, односно на унгарската народност (на албански јазик, односно на унгарски јазик), а кога се доставува до делегатот - на јазикот на народот на Југославија на кој му припаѓа делегатот, ако тој не бара поинаку, а на делегатот кој припаѓа на народност - на јазикот на народот на Југославија што тој ќе го определи или на јазикот на албанската, односно на унгарската народност (на албански јазик, односно на унгарски јазик).

104. Службите на Собранието на СФРЈ во преписката со органите и организациите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките организации, со организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници и со граѓаните - ги употребуваат јазиците и писмата на народите на Југославија утврдени со републичките уставни.

Во преписката со органите и организациите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките организации, со организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници и со граѓаните, кои имаат седиште односно живеалиште на териториите на општествено-политичките заедници, односно на подрачјата на кои, врз основа на Уставот на СФРЈ и законот, односно статутот на соодветната општествено-политичка заедница, во службена употреба се јазиците и писмата на народностите на Југославија, службите на Собранието на СФРЈ го употребуваат јазикот и писмото на народноста на кој им се обратил органот, организацијата или граѓанинот.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

105. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука, продолжуваат да работат со делокругот утврден со оваа одлука:

1) Службата за делегации и делегати и протоколот на Собранието на СФРЈ – како Служба за работи на делегатите и делегациите и на протоколот на Собранието на СФРЈ;

2) Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ – како Служба за законодавство на Собранието на СФРЈ;

3) Бирото за претставки и предлози – како Служба за претставки и предлози;

4) Секретаријатот за информации и Службата за информативно-документалистички работи – како Служба за работи на информирањето и за информативно-документалистички работи.

Раководителите на Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ и на Бирото за претставки и предлози, кои на денот на влегувањето во сила на оваа одлука се затекнале на должности во тие служби, продолжуваат да работат во истите служби како раководители на службите, додека не бидат разрешени поради истекот на времето на кое се именувани, односно поставени.

106. Средствата за работа на Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ и на Бирото за претставки и предлози се распоредуваат, со денот на влегувањето во сила на оваа одлука, во средствата за работа на службите на Собранието на СФРЈ.

Средствата што го сочинуваат доходот на работните заедници на службите на Собранието на СФРЈ од став 1 на оваа точка, со денот на влегувањето во сила на статутот на работната заедница на службите на Собранието на СФРЈ, односно со денот на влегувањето во сила на соодветните самоуправни општи акти на работната заедница на службите на Собранието на СФРЈ, се распоредуваат во средствата што го сочинуваат доходот на работната заедница на службите на Собранието на СФРЈ.

107. Општиот акт за внатрешната организација и за начинот на работата на службите на Собранието на СФРЈ и општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ ќе се усогласат со одредбите од оваа одлука најдоцна во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Врз раководните и другите работници во службите на Собранието на СФРЈ кои по влегувањето во сила на општиот акт за систематизацијата на работите и задачите во службите на Собранието на СФРЈ, донесен во согласност со став 1 од оваа точка, не бидат поставени, односно распоредени на работи и задачи во службите на Собранието на СФРЈ, се применуваат одредбите на чл. 393 и 394 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата.

108. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престануваат да важат:

1) Одлуката за организацијата и работата на службите на Собранието на СФРЈ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 18/76 и 41/80);

2) Одлуката за делокругот и организацијата на Секретаријатот за законодавство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/69 и 22/72);

3) Одлуката за делокругот и организацијата на Бирото за претставки и поплаки на Сојузната скупштина („Службен лист на СФРЈ“, бр. 31/69 и 22/72).

109. Статутот на работната заедница ќе се усогласи со одредбите од оваа одлука во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

До рокот од став 1 на оваа точка, со одредбите од оваа одлука ќе се усогласат и другите самоуправни општи акти на работната заедница.

110. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Собрание на СФРЈ

АС бр 73
15 февруари 1984 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Војо Срзентиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на републиките
и покраините,
Антун Бубиќ, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Аслан Фазлија, с. р.

78.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, на седницата од 15 февруари 1984 година, го разгледуваше материјалот: „Актуелни прашања на општествената улога и натамошниот развој на научната работа во СФРЈ“, што го подготви Сојузниот општествен совет за прашања на општественото уредување, како и Ставовите на Советот на академиите на науките и уметностите на СФРЈ и на Заедницата на универзитетите на Југославија, тргнувајќи од оцените и предлозите на работните тела на Сојузниот собор, како и од мислењата и предлозите изнесени во правата на седницата на Соборот, Собранието на СФРЈ врз основа на член 129 од Деловникот на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 15 февруари 1984 година, донесе

ЗАКЛУЧОЦИ

1. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги поддржува ставовите и определувањата изразени во материјалот: „Актуелни прашања на општествената улога и натамошниот развој на научната работа во СФРЈ“. Во врска со тоа, Соборот се определува за развојот и унапредувањето на научноистражувачката работа во СФРЈ да донесе резолуција со која би се укажало на состојбата и проблемите во оваа област од општествениот живот, би се утврдиле основите на политиката што треба да се спроведува, би се дале насоки и предвиделе други мерки за спроведување на таа политика.

Тргнувајќи од определувањето дека науката, како дел од производните сили, е суштествен фактор на развојот на тие сили и на општеството во целост, Сојузниот собор смета дека е неопходно со инструментите на вкупната развојна, а особено на економската политика, да се обезбеди, во односите на слободната размена на трудот, динамично и комплексно оспособување на науката за преземање на клучната улога во материјалниот и општествениот развој на земјата, унапредувањето на социјалистичките самоуправни односи и остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација. Притоа, особено треба да се преземаат мерки средствата што се вложуваат во науката да растат побрзо од порастот на општествениот производ, да се разгледаат можностите за укинување на постојните ограничувања заради позабрзан развој на материјалната основа на научноистражувачката работа (опрема, научна литература и др.) и да се обезбедуваат услови за постојано подигање на научен подмладок и за побрзо вработување на научниот кадар на приоритетните правци од развојот на науката и општеството.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ смета дека е потребно да се обезбеди широка соработка и координација во работата на сите општествени фактори заради поцелосно и поуспешно остварување на ставовите и определувањата содржани во материјалите на Сојузниот општествен совет за прашања на општественото уредување и за

нивна творечка примена во практиката. За таа цел, тие општествени фактори треба да утврдат свои конкретни програми на активностите за реализација на тие ставови и определувања.

2. Заради подготовка на резолуцијата за развојот и унапредувањето на научноистражувачката работа во СФРЈ, Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ќе формира повремено работно тело, што на Соборот ќе му го поднесе предлогот на таа резолуција најдоцна до крајот на 1984 година. Во подготовката на оваа резолуција ќе се користат, покрај материјалите на Сојузниот општествен совет за прашања на општественото уредување, и резултатите од истражувањето на научната политика на СФРЈ, материјалите на Советот на академиите на науките и уметностите на СФРЈ и на Заедницата на универзитетите на Југославија, како и други расположливи извори.

3. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги обврзува Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата и сојузните организации, во остварувањето на задачите од Долгорочната програма за економска стабилизација и од Програмата на активностите врз натамошната трансформација на сојузната управа, посебно внимание да му посветат на остварувањето на ставовите и определувањата изразени во материјалот: „Актуелни прашања на општествената улога и натамошниот развој на научната работа во СФРЈ“.

Заради создавање услови за поповолна положба на науката и за поинтензивно и порационално користење на нејзините резултати во здружениот труд и во општеството воопшто, а особено во работата на сојузните органи, Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги обврзува Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата и сојузните организации да ги разгледаат решенијата содржани во сојузните закони, другите прописи и општи акти, од становиште на положбата и улогата на науката, како и во подготовката и предлагањето, односно донесувањето на нови прописи да предвидат што поповолни услови за развој на научноистражувачката работа.

Во согласност со тие определувања, како и со оние што произлегуваат од Резолуцијата на Собранието на СФРЈ за општествено-економскиот развој и економската политика на СФРЈ во 1984 година, треба што поскоро да се испитаат можностите и да се извршат измени во сојузните прописи за: привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општествено-политичките заедници и самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачка во 1984 година; посебните услови за давање кредити за инвестиции; привремено ограничување на прифаќањето на пријавите за склучените договори за увоз на опрема што се плаќа со конвертибилни девизи, како и во други прописи од областа на девизниот, царинскиот, даночниот и кредитниот систем. Притоа, посебно, на организациите на здружен труд и на другите корисници на научните резултати би требало да им се овозможат даночни и други олесненија од делот на доходот издвоен за научна работа, како стимулативни мерки за поинтензивен и пообечан развој на научноистражувачката работа и за користење на резултатите од таа работа во нивното работење.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги обврзува Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата и сојузните организации да ги преиспитаат и решенијата во сојузните закони, другите прописи и општи акти, што се однесуваат на остварувањето на меѓународната научна, техничка и технолошка соработка, заради обезбедување на нивното доследно спроведување, особено во поглед на евиденцијата и општествената контрола, кадровската политика и финансирањето на таа соработка.

4. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ очекува дека Стопанската комора на Југославија и другите органи и организации во федерацијата, како и соодветните заедници и сојузи во областа на науката и технологијата, ќе соработуваат во подготовката на резолуцијата на Собранието на СФРЈ за натамошниот развој и унапредувањето на научноистражувачката работа во СФРЈ и дека, во рам-

ките на своите овластувања и одговорности, ќе ги преземаат потребните мерки за натамошен развој на науката и за примена на нејзините резултати во практиката.

5. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ истакнува дека средствата на јавното информирање имаат голема улога во афирмирањето на науката и на нејзиниот придонес во зголемувањето на продуктивноста на трудот, подобра организација на работата и развојот на социјалистичките самоуправни односи, па очекува дека тие активно ќе се вклучат во остварувањето на таа улога.

6. Овие заклучоци ќе бидат објавени во „Службен лист на СФРЈ“.

Собрание на СФРЈ

Бр. 6-1/83-025

15 февруари 1984 година

Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Војо Срзентиќ, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Аслан Фазлија, с. р.

79.

Врз основа на член 121 став 1 од Законот за девизното работење и кредитните односи со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/77, 61/82, 77/82, 34/83 и 70/83), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА УСЛОВИТЕ НА СТЕКНУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ДИНАРСКИ ПОБАРУВАЊА НА СТРАНСКИ ЛИЦА

1. Во Одлуката за условите на стекнување и користење на динарски побарувања на странски лица („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/77, 67/79, 21/81 и 35/83) во точка 1 став 1 по зборовите: „што потекнуваат од“ се додава записка и зборовите: „давање услуги на претставништва основани во Југославија“.

2. По точка 2 се додава нова точка 2а, која гласи:

„2а. Странските фирми што даваат услуги преку своите претставништва во Југославија, а кои се од основната дејност на претставништвото основано според член 5 од Уредбата за основање и работа на претставништва на странски фирми во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 30/77 и 65/82), од домашни лица тие услуги ги наплатуваат врз основа на посебен договор, до 60% од вкупната вредност на извршената услуга во динари кои не можат да се трансферираат во странство.“

Странските фирми од став 1 на оваа точка за услуги чие плаќање во динари е предвидено со меѓудржавни спогодби, ги наплатуваат услугите во динари кои не можат да се трансферираат во странство, до износот од вкупната вредност на извршената услуга што ќе се утврди со договор.

Динарите остварени во смисла на ст. 1 и 2 од оваа точка, странската фирма од став 1 на оваа точка ги држи на посебна динарска сметка на своето претставништво кај овластената банка и ги користи само за нестоковни плаќања во Југославија.“

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 27

2 февруари 1984 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

80.

Врз основа на член 33 став 2 од Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/76, 36/79, 52/79, 12/82 и 61/82), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ВИСОЧИНАТА НА ДАВАЧКАТА ЗА ЦАРИНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ВО 1984 ГОДИНА

1. На стоките што се увезуваат во 1984 година, освен на стоките што се ослободени од плаќање царина според чл. 25 до 30 и член 50 од Царинскиот закон, односно на стоките за кои царина се плаќа по намалена стапка според чл. 30 и 50 од Царинскиот закон, се плаќа давачка за царинско евидентирање во височина од 1% од царинската основица.

2. По исклучок од одредбата на точка 1 од оваа одлука, давачка за царинско евидентирање не се плаќа:

1) на увозот на сировини од следните тарифни броеви на Царинската тарифа, под услов увозот да се врши за домашни потреби во согласност со годишните енергетски биланси на Југославија и со регионалниот распоред на увозот, и тоа:

Тарифен број на Царинската тарифа	Наименовање
1	2
27.01/1	Антрацит, во прав или не, неагломериран
27.01/2a	Друг камен јаглен, во прав или не, неагломериран, за коксирање
27.02/2	Агломериран мрк јаглен и лигнит
27.04	Кокс и полукокс од камен јаглен, мрк јаглен, лигнит и тресет, агломериран или неагломериран; ретортен јаглен
27.09/1	Нафта
27.10/1a	Авио-бензин
27.10/3a	Други лесни масла и препарати, друго Ех.
	Препарати бензин
27.10/4a	Млазно гориво од корозивски тип
27.10/6	Гасно масло
27.10/7	Горивни масла
27.11/1	Пропан и бутан, течни
27.11/3	Нафтни гасови и други гасовити јагленоводороди во гасовита состојба
27.14/1	Петрол-кокс
27.17	Електроини енергија
84.59/1	Нуклеарни реактори и нивни делови Ех.
	Уравно гориво за атомски центри

2) на увозот на промишлените од следните тарифни броеви на Царинската тарифа, и тоа:

Тарифен број на Царинската тарифа	Наименовање
1	2
12.01/4	Соја во зрно
15.07/1a	Сонно масло, сурово
15.07/3a	Сончогледово масло, сурово
17.01	Шеќер
23.04/1	Маслени пogaчи и други остатоци при добивање на растителни масла, освен талог од соја

25.10/1a	Фосфати на калциум, природни, немелени
25.10/2	Фосфати на калциум, природни, мелени
28.10/26-2	Орто-фосфорна киселина, непречистена (до 85%)
28.10/2a	Пиро-фосфорна киселина
31.02/26-2	Амониумнитрат со содржина на амониумнитрат помалку од 99%, гранулиран
31.02/4	Амониумсулфат
31.02/7	Уреа
31.02/8a	Варовен амониумнитрат (KAN)
31.02/8b	Амонијачен раствор на амониумнитрат или уреа
31.04/2	Калиумхлорид
31.04/3	Калиумфосфат кој содржи најмногу 52% K ₂ O по тежина;

3) на увозот на бродови што се замени за уништените и блокираните бродови во иранско-ирачкиот воен судир.

4) на увозот на опрема и резервни делови што не се произведуваат во земјата, а служат за изградба на објекти, под услов тие објекти да се изградуваат со здружување на труд и средства врз доходни основи и врз база на заеднички интерес за развој на стопански недоволно развиените републики и на Социјалистичка Автономна Покраина Косово.

3. Увозот на опрема и резервни делови од точка 2 бидејќи под 4 на оваа одлука, организациите на здружен труд ќе го вршат врз основа на мислењето од Стопанската комора на Југославија - Општото граѓанско здружение за преработка на метали на Југославија дека таа опрема и резервни делови не се произведуваат во земјата и потврда од надлежниот покраински орган на управата дека се во прашање објекти што се изградуваат со здружување на труд и средства врз доходни основи и врз база на заеднички интерес за развојот на Социјалистичка Автономна Покраина Косово. Во потврдата мораат да се наведат одредбите на договорот што се основ за увозот на таа опрема и резервни делови.

4. Пресметување и наплатување на давачката за царинско евидентирање се врши при цариненето на стоките, според прописите за наплатување на царината.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престануваат да важат Одлуката за височината на давачката за царинско евидентирање („Службен лист на СФРЈ“, бр. 35/76 и 68/83) и Одлуката за ослободување од плаќање давачка за царинско евидентирање на увозот на бродови кои се замени за уништените и блокираните бродови во иранско-ирачкиот воен судир („Службен лист на СФРЈ“, бр. 60/83).

6. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 26
2 февруари 1984 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шукловиќ, с. р

81.

Врз основа на член 126 од Уредбата за уписот во судскиот регистар на организациите на здружен труд и на други општествени правни лица („Службен лист на СФРЈ”, бр. 67/83), сојузниот секретар за правосудство и организација на сојузната управа пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ОБЛИКОТ И СОДРЖИНАТА НА ОБРАСЦИТЕ ЗА УПИС НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД И НА ДРУГИТЕ ОПШТЕСТВЕНИ ПРАВНИ ЛИЦА ВО СУДСКИОТ РЕГИСТАР

Член 1

Во Правилникот за обликот и содржината на обрасците за упис на организациите на здружен труд и на другите општествени правни лица во судскиот регистар („Службен лист на СФРЈ”, бр. 67/83) во член 49 зборот: „март” се заменува со зборот: „септември”.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 385/1

13 февруари 1984 година

Белград

Сојузен секретар
за правосудство и организација
на сојузната управа
Борислав Краина, с. р.

82.

Врз основа на член 65 став 1 точка 3 од Законот за превозот на меѓународниот друмски сообраќај („Службен лист на СФРЈ”, бр. 41/80), Сојузниот комитет за сообраќај и врски пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА СОДРЖИНАТА И РОКОВИТЕ ЗА ДОСТАВУВАЊЕ ИЗВЕШТАИ ЗА ИСКОРИСТЕНИТЕ СТРАНСКИ ДОЗВОЛИ ЗА МЕЃУНАРОДНИОТ ПРЕВОЗ НА ПРЕДМЕТИ

Член 1

Извештаите за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети, што месечно, полугодично и годишно се доставуваат до Сојузниот комитет за сообраќај и врски, содржат податоци за бројот на искористените странски дозволи по земјите издавачи на дозволи, по видот на превозот што може да се врши врз основа на дозвола и по граничните премини на кои дозволите им се дистрибуирани на домашни превозници.

Ако распределбата на странските дозволи за меѓународниот превоз на предмети е вршена и надвор од дистрибутивните пунктови на граничните премини, извештајот од став 1 на овој член содржи и податоци за бројот на така издадените и искористените странски дозволи по земјите и по видот на превозот.

Член 2

Месечниот извештај за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети се доставува до 10-ти во месецот за претходниот месец и ги содржи податоците од член 1 на овој правилник.

Член 3

Полугодишниот извештај за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети секоја година се доставува до 31 јули и ги содржи, покрај податоците од член 1 на овој правилник, и податоците за бројот на искористените дозволи од страна на одделни домашни

превозници, и тоа по земјите издавачи на дозволи и по видот на превозот за кој се издава дозвола.

Член 4

Годишниот извештај за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети секоја година се доставува до 31 јануари и ги содржи покрај податоците од чл. 1 и 3 на овој правилник, и податоците за остварениот обем на превозот во тони превезени стоки по земјите издавачи на дозволи.

Член 5

Извештајот за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети од мултилатералниот контингент на Европската конференција на министрите за транспорт (СЕМТ) се поднесува двапати годишно, и тоа до 31 јули за првото полугодие на тековната година и до 31 јануари за второто полугодие на претходната година.

Извештајот од став 1 на овој член ги содржи податоците за бројот на превезените тони, поминалите километри, остварените тон-километри и за извршените возења по секоја дозвола, просечно по дозвола и вкупно, посебно за билатералниот, а посебно за мултилатералниот превоз. За мултилатералниот превоз, со податоците за вкупно остварените тон-километри, посебно се прикажуваат и тон-километрите остварени во текот на таквиот превоз од поаѓалиштето на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија до првото место на истоварот или натоварот на стоки надвор од таа територија, како и од последното место на истоварот или натоварот на стоки надвор од територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија до одредиштето во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Под билатерален превоз од став 2 на овој член се подразбира меѓународниот превоз на предмети што се врши меѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и некоја друга земја – членка на Европската конференција на министрите за транспорт (СЕМТ).

Под мултилатерален превоз од став 2 на овој член се подразбира меѓународниот превоз на предмети што се врши меѓу земјите членки на Европската конференција на министрите за транспорт (СЕМТ), вклучувајќи го и меѓународниот превоз на предмети што се врши од поаѓалиштето и до одредиштето на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 3019

20 октомври 1983 година

Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за
сообраќај и врски
М-р Назим Мустафа, с. р.

83.

Врз основа на член 331 од Законот за воздушната пловидба („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78 и 20/79), претседателот на Сојузниот комитет за сообраќај и врски пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИТЕ, ОПРЕМАТА И ИНСТАЛАЦИИТЕ ЗНАЧАЈНИ ЗА БЕЗБЕДНОСТА НА ВОЗДУШНАТА ПЛОВИДБА НА АЕРОДРОМ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува одржувањето на летно-слетните и други патеки, пристанишните платформи и други површини на аеродром што служат за

движење на воздухоплови (во натамошниот текст: површините за движење на воздухоплови) и одржувањето на објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата на аеродромските служби што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови, како и прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници и предмети.

Член 2

Одржувањето на површините за движење на воздухоплови и одржувањето на објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата од член 1 на овој правилник, се врши на начинот пропишан со овој правилник и во согласност со упатството на производителот.

Член 3

Зависно од видот и обемот одржувањето може да биде редовно и инвестиционо.

Член 4

Редовното одржување ги опфаќа работите од помал обем, а особено: преглед на површините за движење на воздухоплови, објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови, прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници и предмети (во натамошниот текст: прегледи), преземање на превентивни мерки, поправки, отстранување на недостатоци и чистење на површините за движење на воздухоплови, објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата.

Редовното одржување се врши врз основа на важечката погонска документација (техничката документација на изведената состојба со сите упатства за ракување и одржување).

Член 5

Инвестиционото одржување опфаќа поголеми обнови на површините за движење на воздухоплови и на објектите, инсталациите и уредите со кои се обезбедуваат нивната трајност и сигурност, без промена на техничките карактеристики.

Инвестиционото одржување, по правило, се врши периодично, а работите се изведуваат врз основа на изработената техничка документација.

За извршеното инвестиционо одржување се води погонска документација.

Член 6

Одделни изрази употребени во овој правилник ги имаат следните значења:

- 1) сув снег е снег што може да се издува и што се распаѓа по обидот да се направи снежна топка, чија зафатнинска маса изнесува приближно $0,35 \text{ kg/dm}^3$;
- 2) влажен снег е снег што се соединува кога ќе се стегне со раце и од кого може да се направи снежна топка, чија зафатнинска маса изнесува приближно од $0,35$ до $0,50 \text{ kg/dm}^3$;
- 3) збиен снег е снег што е збиен во цврста маса што не може повеќе да се збие и да ја менува формата, а се криши во парчиња при подигање, чија зафатнинска маса изнесува приближно $0,5$ и повеќе kg/dm^3 ;
- 4) лапавица е вода заситена со снег што се распрснува наоколу при газење, чија зафатнинска маса изнесува приближно од $0,5$ до $0,8 \text{ kg/dm}^3$;
- 5) влажна површина за движење на воздухоплови е површина чија боја е променета поради влажност;
- 6) мокра површина за движење на воздухоплови е површина натопена со вода но без видлив слој на водата;
- 7) барички се вода задржана во вдлабнатини;
- 8) воден слој е видлив воден слој со кој е покриена површината за движење на воздухоплови.

II. ПРЕГЛЕДИ

Член 7

Носителот на правото за користење на аеродром, односно организацијата на здружен труд за аеродромски ус-

туги води документација за извршените прегледи во вид на дневник, записник, извештај или атест.

Член 8

Редовен преглед на површините за движење на воздухоплови, на инсталациите и уредите за светлосно обележување (светла на полетно-слетните патеки, на рулните патеки и на платформите, светла на приодите, покажувачи на наклонот на приоѓање, светла за обележување на преките и др.) се врши најмалку двапати во времето во кое се користи аеродромот за воздушна пловидба, така што при тоа да не се смеќава сообраќајот.

Првиот редовен преглед од став 1 на овој член се врши пред најголемата дневна зачестеност на воздушниот сообраќај, а ако времето во кое се користи аеродромот за воздушна пловидба е помало од 24 часа, првиот редовен преглед се врши пред отворањето на аеродромот за воздушен сообраќај.

Вториот редовен преглед се врши непосредно пред настапувањето на денот или ноќта.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, прегледи се вршат и во пократки временски интервали но не подолги од 4 часа, ако површините за движење на воздухоплови се покриени со снег, мраз, лапавица, слана, односно ако настанат следните промени, и тоа:

- 1) промена на коефициентот на триењето од $0,05$;
- 2) промена на дебелината на слојот поголема од 20 mm за сув снег, поголема од 10 mm за мокар снег и поголема од 5 mm за лапавица;
- 3) промена на расположливата должина или широчина на полетно-слетната патека од 10% или повеќе;
- 4) која и да е промена на видот на атмосферскиот талог или површината, што бара измена во делот F или T од извештајот (образец бр. 2);
- 5) формирање на снежни наноси по должината на едната или на двете страни од полетно-слетната патека кога се објавува промена на растојанието од оската на полетно-слетната патека;
- 6) која и да е промена на интензитетот или уочливоста на светлата на полетно-слетната патека;
- 7) промена на кои и да е други услови за кои врз основа на искуството и познавањето на локалните услови се знае дека се битни.

Прегледот од став 4 на овој член се врши и ако тоа го бара надлежната аеродромска контрола на летањето, односно сојузниот воздухопловен инспектор.

Член 9

Извештајот за извршениот преглед се изработува според образецот бр. 1, а ако на површините за движење на воздухоплови има снег, мраз, лапавица или слана – според образецот бр. 2, што се отпечатени кон овој правилник и претставуваат негов составен дел.

Член 10

Носителот на правото за користење на аеродром односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги извештајот од член 9 на овој правилник го доставува без одлагање до аеродромската служба за контрола на летањето.

Член 11

Ако на површините за движење на воздухоплови или на инсталациите и уредите за светлосно обележување се предвидува чистење или други неопложни работи, носителот на правото за користење на аеродромот односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна најмалку половина час пред почетокот на работата да ја извести аеродромската служба за контрола на летањето дека аеродромот ќе биде затворен, односно најмалку половина час пред завршувањето на сите работи – дека аеродромот ќе биде повторно отворен.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член аеродромот може веднаш да се затвори ако настанат нена-

дејни појави (дожд што се заледува, поплава, земјотрес, дрекин на напојувањето со електрична енергија поради оштетување на каблите и сл.).

Член 12

Ако во извештајот на службата за метеоролошка помош на воздухопловството се предвидуваат снежни врнежи или можност за заледување, или ако дојде до тие појави, носителот на правото за користење на аеродромот односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна извештајот за извршениот преглед да го достави до аеродромската служба за контрола на летањето и тоа најмалку два часа пред времето во кое аеродромот мора да биде отворен, ако времето во кое е отворен аеродромот е помало од 24 часа.

Носителот на правото за користење на аеродромот односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна редовно да ги следи извештаите на службата за метеоролошка помош на воздухопловството.

Член 13

Прегледот на полетно-слетната патека се врши по секции.

Секциите од став 1 на овој член имаат иста должина и се обележуваат со римски броеви I, II и III, со тоа што секцијата I секогаш е првата третина од должината на полетно-слетната патека, посматрано од прагот со пониска бројна ознака.

Член 14

Прегледот на рулната патека се врши по секции, а поделбата на секциите – во согласност со одредбата на член 13 став 2 од овој правилник.

Границите на секциите на рулната патека се определуваат со продолжена гранична линија на секциите на полетно-слетната патека, која е вертикална на оската на таа патека. Бројот и должината на секциите на рулната патека можат да бидат почали од секциите на полетно-слетната патека, во зависност од должината на рулната патека.

Член 15

Длабочината на атмосферскиот талог (снегот и лапавицата) се мери со помош на мерна прака на целата должина на полетно-слетната патека, на растојание од 3 m до 10 m, од обете страни на оската на полетно-слетната патека.

Растојанието меѓу двете мерни точки може да изнесува најмногу 10% од должината на полетно-слетната патека. Растојанието меѓу краевите на полетно-слетната патека и меѓу првата и последната мерна точка мора да изнесува приближно 5% од должината на полетно-слетната патека, сметајќи од краевите на полетно-слетната патека.

Средната вредност на дебелината на атмосферскиот талог за секоја третина на полетно-слетната патека се пресметува врз основа на измерените вредности од став 1 на овој член.

Член 16

Носителот на правото за користење на аеродром, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна покрај прегледот на полетно-слетните патеки да врши и преглед на површините покрај работ на површините за движење на воздухоплови.

Височината на наслојките на снег покрај работ на површините за движење на воздухоплови се утврдува со мерење на најголемата височина на тие наслојки, изразена во сантиметри, и оддалеченоста од работ на површините за движење на воздухоплови, изразена во метри.

Член 17

Условите за кочење на површините за движење на воздухоплови се проверуваат со мерење и пресметување на коефициентот на триењето.

Условите за кочење на полетно-слетната патека се проверуваат кога таа патека е делумно или во целост по-

криена со снег, мраз, лапавица, слана или вода, а на другите површини за движење на воздухоплови – кога може да се процени дека тие услови ќе бидат неповолни за движење на воздухопловите.

Коефициентот на триењето се мери по должината на двете мерни линии што се паралелни со оската на полетно-слетната патека, на растојание од 3 m до 10 m од обете страни на оската.

За секоја секција на полетно-слетната патека се определува средната вредност на коефициентот на триењето.

Ако мерењето се врши со континуелни мерни уреди, средната вредност се пресметува врз основа на податоците регистрирани за секоја третина од полетно-слетната патека, а ако мерењето се врши со возило за кочење – средната вредност на коефициентот на триењето се пресметува врз основа на најмалку девет мерења по должината на секоја од двете мерни линии, со тоа што се опфаќа целата должина на полетно-слетната патека. Растојанието меѓу двете мерни точки мора да биде околу 10% од употребливата должина на полетно-слетната патека.

Член 18

Условите за кочење се проверуваат секогаш кога ќе настанат околности што можат да влијаат врз промената на коефициентот на триењето.

Член 19

Коефициентот на триењето се мери со уредите што се предвидени со стандардите на Меѓународната организација на цивилното воздухопловство (ICAO).

Уредот со кој се мери коефициентот на триењето мора да биде баждарен според упатството на производителот.

Мерењето се врши под условите што ќе ги определи производителот за секој уред посебно и за определена состојба на површините (брзина, техника на кочење, тежина, притисок на пневматиците, снег, вода и сл.).

Член 20

За мерење на коефициентот на триењето на површината на полетно-слетната патека која е покриена со збиен снег и мраз, можат да се користат континуелни мерни уреди (на пример: скидоочетар, уред за мерење на површинското триење – Friction tester, μ -метар), или возилото со дијагонално кочење.

Ако на површината на полетно-слетната патека се наоѓа збиен снег, мраз или многу тенок слој на сув снег, може да се користи уред за мерење на забаването (таплет-метар или Цемсов уред за мерење на забаването).

Покрај уредите од став 2 на овој член можат да се користат и други уреди ако е извршена корелација со најмалку еден од типовите уреди од став 1 на овој член.

Уредот за мерење на забаването или возилото со дијагонално кочење не може да се користи на површините покриени со снег, ситен и сув снег или лапавица.

Член 21

Условите за кочење на полетно-слетната патека покриена со мраз и со збиен снег се прикажуваат описно и со определен број (код) кој одговара на коефициентот на триењето, според следната табела:

Измерен/пресметан коефициент на триењето	Оцена на кочењето	Код
0.40 и повеќе	добро	5
0.39 до 0.36	средно до добро	4
0.35 до 0.30	средно	3
0.29 до 0.26	средно до лошо	2
0.25 и помалку	лошо	1
9 – несигурен	несигурно или не може да се измери	9

Член 22

Условите за кочење на полетно-слетната патека покриена со вода се проверуваат најмалку еднаш годишно или кога ќе се укаже потреба од тоа, односно кога ќе се промени состојбата на површините за движење на воздухоплови што може да доведе до промена на коефициентот на триење (промена на текстурата на коловозната постилка, наслојките на гумата од пневматиците на воздухопловите при слетување и кочење, наноси на масло и мазиво, можност за емулгирање на нанесените честички на прав и пепел и др.).

Член 23

Условите за кочење на полетно-слетната патека покриена со вода, кога се користат уреди за мерење, се прикажуваат опишно и, зависно од уредот со кој е вршено мерењето, одговараат на вредностите на коефициентите дадени во следната табела:

Оцена на условите за кочење	У-метар	Синхронетар	Уред со дијагонално кочење	Страдограф	Вретен уред за мерење на триењето (LPC)
добро	0,50 и повеќе	0,60 и повеќе	0,56 и повеќе	0,44 и повеќе	0,32 и повеќе
средно	0,40 до 0,49	0,49 до 0,59	0,48 до 0,55	0,33 до 0,43	0,23 до 0,31
лошо	под 0,40	под 0,49	под 0,45	под 0,33	под 0,23

Покрај оцената на условите за кочење на површината на полетно-слетната патека покриена со вода се дава и податок за состојбата во средишниот дел на полетно-слетната патека, што претставува половина од површината на полетно-слетната патека (влажна, мокра, барички, волен слој).

Член 24

Ако при прегледот се утврди дека на површината за движење на воздухоплови има: лупење на коловозната постилка, пукнатини, распаѓање или деформации на коловозната постилка, неравнини (издадености, вглабнувања) туѓи предмети и сл. и ако оштетувањата се такви што можат да ја загрозат безбедноста на воздушната пловилба, таквите површини се исклучуваат од употреба.

Носителот на правото за користење на аеродром односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги во извештајот за извршениот преглед на површините за движење на воздухоплови ќе запише од каков вид е оштетувањето и дали може да се толерира.

Член 25

Со преглед на површините за движење на воздухоплови се утврдуваат состојбата и исправноста на системот за обележување во дневни и ноктни услови за користење на аеродромот.

Член 26

Прегледот на објектите, инсталациите, уредите, опремата, и средствата може да биде дневен, неделен, дневен, месечен, тримесечен, шестмесечен и годишен.

Податоците за извршениот преглед од став 1 на овој член се внесуваат во дневникот на одржувањето.

Член 27

Дневниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на сите светилки на системот (препорени електрични, извалкани или искршени стаклени делови на леките, големо отстапување на дотераноста и др.);

2) проверка на целиот систем за светлосно обележување по отстранувањето на снегот, особено во однос на наслојките на снег што ги засолнува светилките;

3) проверка на далечинската команда за вклучување и промени на интензитетот на светлината, звучните и светлосните сигнали и на регулаторот на константната струја;

4) проверка на сите системи за осветлување и обележување на пречките и на средствата за вклучување на звучни и светлосни сигнали за предупредување и на нивните инсталации.

Член 28

Неделниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на наполнетоста на акумулаторите, исправноста на покажувањето на амперметарот и волтметарот и проверка на комплетот на резервните осигурувачи;

2) проверка на резервниот извор на напојување со електрична енергија (должина на времето на вклучување, стабилност и регуларност на излезните карактеристики на генераторот, вибрации и претходно загревање на моторот, на неговите агрегати и надворешните елементи, напојување со гориво) и проверка на сите системи за заштита;

3) проверка на вертикалниот агол на системот на светлосниот покажувач на наклонот на приобање, со дотерување, од земја, ако е тоа потребно.

Проверката на вертикалниот агол на системот на светлосниот покажувач на наклонот на приобање од воздух се врши напредно со проверката на системот за прецизно инструментално приобање.

Член 29

Двенеделниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа, особено, проверка на интензитетот на светлината на светилките на светлото на оската на полетно-слетната патека во зоната на допирот и на светилките на светлото на зоната на допирот на полетно-слетната патека.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, ако бројот на полетувањата и слетувањата на воздухоплови е голем, проверките се вршат и почесто.

Член 30

Месечниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на работата на регулаторот во сите степени на блескот, со мерење на излезната струја за сите системи на светлосно обележување;

2) општ преглед на регулационата опрема, на системот за сигнализација за секој вид и група на таа опрема и преглед на шахтите и канализацијата на кабелските инсталации.

Член 31

Тримесечниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на задолжителните инструктивни знаци и на знаците за известување на аеродромските површини;

2) преглед на системот на приодното светло, со изработка на фотографија, ако е тоа потребно.

Член 32

Шестмесечниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на изолираноста во каблите за моќ и во каблите за сигнализација и управување, во согласност со прописот за југословенскиот стандард за мерење на изолираноста.

Отпорот на изолираноста на каблите на новата инсталација мора да биде поголем од 50 Мома.

Ако при контролата на состојбата и исправноста од став 1 точка 1 на овој член се покаже дека отпорот на изолираноста опфаќа, проверката на отпорот на изолираноста ќе се врши и почесто, со утврдување на причините.

Отпорот на изолираноста во случајот од став 2 на оваа точка не смее да биде помал од 5 Мома.

2) проверка на системот за заземјување и на другите системи за заштита, на електричните контакти и изолаторите на регулационите уреди.

Член 33

Годишниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на сите елементи на инсталациите за светлосно обележување, освен проверките од чл. 27 до 32 на овој правилник;

2) мерење на интензитетот на светлината на светилките за светлосно обележување на површините за движење на воздухоплови и на пречките;

3) мерење на интензитетот на осветленоста на платформите на аеродромот.

Член 34

Носителот на правото за користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна најмалку еднаш годишно да изврши технички преглед на исправноста на сите елементи на средствата на аеродромските служби битни за нивното безбедно користење (генератори, влечни возила, самоодни лесовници, натоварувачи, приколки, средства за превоз на патниците на земја и други возила за снабдување, чистење, одледување и друга подготовка и опслужување на воздухопловите пред и по летањето, како и другите возила што служат за вршење на други работи на платформата и на неварските површини).

Прегледот од став 1 на овој член се врши и почесто ако тоа го бара состојбата на опремата и средствата на аеродромските служби.

Носителот на правото за користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна да формира документација за извршениот преглед од став 1 на овој член и таа документација да ја чуваат до наредниот технички преглед.

III. ПОПРАВКИ И ОТСТРАНУВАЊЕ НА НЕДОСТАТОЦИТЕ

Член 35

Во текот на редовното одржување на површините за движење на воздухоплови веднаш мораат да се отстранат сите недостатоци и да се извршат определени поправки, а особено:

1) поправки на делумни површински оштетувања на коловозната постилка и на оштетувања по должината на спојниците и на аглите од плочките на бетонската постилка;

2) обработка и затинање на нови пукнатини и замена на дотраената затиначка маса на спојниците и пукнатините;

3) денивелација со замена или без замена на коловозната постилка на местата на оштетување;

4) обновување на недоволно уочливите ознаки;

5) косење на тревата и одржување на пропишаните коти и наклони на површините на основните патеки;

6) замена на дотраените кабелски инсталации на системот на светлосно обележување и замена на неисправните светилки;

7) поправки на оштетувањата на оградата;

8) други поправки со кои се спречуваат неправилности и оштетувања на површините за движење на воздухопловите.

Член 36

Носителот на правото за користење на аеродром односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна редовно да ги одржува риголите, сливниците, шахтите и каналите што се користат за одведување на водата и заштита од атмосферска вода.

Член 37

Планот на одржување за есенскиот период покрај редовното одржување содржи и план на подготовката за одржување во зимски услови, вклучувајќи и превентивни мерки.

Член 38

Напречните и надолжните наклони на површините на полетно-слетните патеки, на други патеки, платформи и други површини на аеродромот мораат да се одржуваат во согласност со пропишаните наклони.

На коловозната постилка на полетно-слетната патека што ја користат воздухоплови чиј распон на крилата е поголем од 24 m и воздухоплови со турбо-млазни мотори не се дозволени деформации поголеми од 3 cm, на должина од 45 m во надолжните профили на полетно-слетната патека.

Член 39

На ниен дел од полетно-слетната патека и на брзо-излезните рулни патеки со коловозна постилка не смее да има нерамнини поголеми од:

1) 1,25 cm во вид на издадености кои не смеат да имаат остри рабови, мерено со рамнач долг 3 m во кој и да е правец;

2) 3 mm во вид на вдлабнатини во кои може да се задржува вода мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 40

На ниен дел од површините на рулните патеки и на платформите со коловозна постилка не смее да има нерамнини во кои може да се задржува вода, што се поголеми од 3 cm, мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член нерамнините можат да бидат и поголеми ако на аеродромот се изградени риголи или канали за одводнување, кои не можат да доведат до оштетување на воздухопловот.

Член 41

На стабилизираниите површини за движење на воздухоплови не смее да има нерамнини поголеми од 3 cm мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 42

На тревните површини за движење на воздухоплови не смее да има нерамнини поголеми од 5 cm, мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 43

Во периодот на поволни временски и други услови мораат да се планираат и извесни пообемни работи предвидени со редовното и инвестиционото одржување, а особено:

1) поправки, замени или зајакнување на дотраените места на коловозните површини;

2) заштита на асфалтната постилка од испостување на битуменското сврзиво;

3) зголемување на рапавоста на коловозните површини заради зголемување на ефектот од кочењето;

4) замена на филтерскиот материјал во дренажните канали;

5) отстранување на дрвјата и други растенија што ги пробиваат површините за ограничување на пречките;

6) проверка на рамноста и носивоста на коловозната конструкција.

Член 44

Ако на површините за движење на воздухоплови не се уочливи повеќе од 30% обоени површини на ознаки поради наслојки на гума, други нечистотии, оштетувања или промени на основната боја, мораат да се извршат поправки и обновување на таквите ознаки.

Член 45

Ако вредноста на коефициентот на триењето на површината на полетно-слетната патека покриена со вода се намали под вредностите дадени во колоната 3 од табелата од став 2 на овој член, се преземаат мерки за подобрување на условите за кочење (зголемување на рапавоста или обновување на постилката, чистење) и истовремено се обја-

вува податокот преку итни известувања (НОТАМ) дека полетно-слетната патека е лизгава кога е покриена со вода.

Граничните вредности на одржувањето се определуваат според следната табела:

Мерен уред	Вредности за нови полетно-слетни патеки	Гранични вредности на одржувањето	Длабочина на водата при мерењето (mm)	Брзина при мерењето (km/h)
1	2	3	4	5
м-метар	0,7 0,65	0,5 0,45	1,0 0,5	65 130
Скидометар и уред за мерење на површинското трпење (Friction tester)	0,5 0,6 0,7	0,35 0,4 0,5	1,0 1,0 1,0	130 95 65
Страдограф	0,6	0,35	1,0	65

Вредностите во колоните 2 и 3 од табелата од став 2 на овој член претставуваат средни вредности за полетно-слетните патеки или нејзини определени делници.

Член 46

Тревата и другите растенија на основните патеки не смеат да бидат повисоки од 30 cm, а тревата околу светилките на системот за светлосно-обележување мора да се одржува така што да се обезбеди постојана видливост на тие светилки од воздухопловите во полетување, слегување и движење по површините за движење на воздухоплови.

На тревните површини за движење на воздухоплови тревата не смее да биде повисока од 15 cm.

Член 47

Ако на тревните површини се појават кречини, тие површини мораат да се израмнат и затреват.

Член 48

Ако настане дефект на сијалица, светилка или на дел од инсталацијата или поради која и да е причина се намали интензитетот на емитувањето на светлина, дефектот мора да се отстрани пред да се намали интензитетот на емитувањето на светлината под дозволеното.

Член 49

Носителот на правото за користење на аеродромот односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна да обезбеди на аеродромот, додека е отворен, да биде овластеното лице за одржување на системот на светлосно обележување.

Член 50

За сите елементи на системот на светлосно обележување мора да се обезбеди доволно резервни делови за да се извршат сите неопходни поправки и замени заради исправно функционирање на системот.

Член 51

За секој аеродром се утврдуваат планови на редовно одржување и се обезбедуваат шеми за поправки на површините за движење на воздухоплови, на објектите, инсталациите, уредите, опремата и на средствата што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухопловите, како и прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници и предмети.

Член 52

Планот на одржување со кој се определува релослетот на поправките, зависно од времето на траењето на одржувањето и од условите за користење на средството што се одржува мора да содржи рубрики за заверување и пополнување на извршените поправки.

Плановите и шемите од член 51 на овој правилник мораат да се наоѓаат на достапно место.

IV. ЧИСТЕЊЕ

Член 53

На површините за движење на воздухоплови не смеат да се наоѓаат туѓи предмети (издвоени делови од коловозната постилка, остатоци од чакал, песок и прав, остатоци од покосена трева, итн.) што можат да го оштетат воздухопловот.

Член 54

Наслојките на масло, мазиво, гума и сл. мораат да се отстрануваат од сите површини со коловозна постилка ако можат да предизвикаат намалување на коефициентот на трпење под пропишаната вредност.

Член 55

За спречување на издвојувањето на земјен и друг материјал поради ерозија или недоволна стабилизација на површините на заштитните појаси мораат да се преземаат потребните мерки заради избегнување на можноста за шмукање и оштетување на моторот на воздухоплов, како и нанесување на нечистотија на површината за движење на воздухоплови.

Член 56

За чистење на површините за движење на воздухоплови на воздухопловното пристаниште мораат да се обезбеди соодветна опрема и средства, зависно од метеоролошките, техничките и другите услови на аеродромот.

Член 57

На воздухопловното пристаниште, зависно од климатските услови, за периодот во кој се очекуваат снежни врнежи и силни мразеви, мора навремено да се подготви доволна количина на средства за отстранување на мразот од површините за движење на воздухоплови.

Член 58

Носителот на правото на користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна пред почетокот на периодот на врнежи да состави план за отстранување на снегот, мразот, лапавицата и сланата, со разработен приоритет, начин на чистење, постапки, состав на екипите и работното време на екипите со соодветна механизација и средства (тип и број на машини, средства за размрзување и др.).

Член 59

Атмосферскиот талог од стабилизираниите и од површините покриени со трева за движење на воздухоплови-те се отстранува така што тие површини да не се оштетат.

Член 60

Опремата за чистење на снег, мраз, лапавица и слана мора да биде исправна пред почетокот на периодот на врнежи.

Прегледот и поправката на опремата, како и обуката на лицата што ќе ракуваат со таа опрема мораат да се извршат навремено, пред првата операција на чистење.

Член 61

Пред почетокот на периодот на снежни врнежи се поставуваат пропишаните ознаки за обележување на патеките покриени со снег.

Член 62

Чистењето на површините за движење на воздухопловите почнува веднаш по покривањето на коловозната

постилка со врнежи, односно најдоцна кога покривачот ќе достигне дебелина од 15 мм (лапавица, вода) односно 20 мм ако снегот е влажен и 50 мм ако снегот е сув.

По искључок од одредбата на став 1 од овој член чистењето мора да почне и порано, ако условите за кочење се лоши.

Член 63

Ако врз основа на метеоролошките податоци се очекува замрзнување на површини за движење на воздухопловите, мора да се пристапи кон посипување на тие површини со средства за спречување на замрзнувањето или кон целосно отстранување на атмосферскиот талог.

Член 64

Ако чистењето на снегот, слапавицата и мразот од површините за движење на воздухопловите и од системите за светлосно обележување не може да се изврши истовремено, кон чистење се пристапува според следниот редослед, и тоа:

- 1) полетно-слетната патека со светлосното обележување;
- 2) руната патека со светлосното обележување, која претставува најкратка врска меѓу полетно-слетната патека и пристанишната платформа;
- 3) пристанишната платформа;
- 4) другите патеки и површини за движење на воздухопловите според редоследот кој овозможува воспоставување на нормални операции.

Член 65

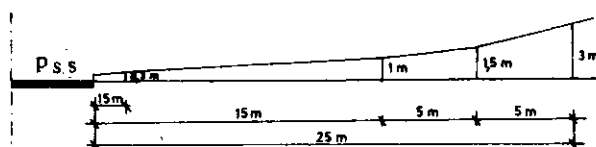
Атмосферскиот талог мора да биде отстранет од површините на полетно-слетната патека и од другите површини што се користат во условите на категоријата II и III, а на другите површини за движење на воздухопловите дебелината на атмосферскиот талог не смее да биде поголема од дебелината пропишана во член 62 од овој правилник, ако условите за кочење не се допир.

Член 66

Височината на снежната покривка на површините на заштитните појаси на основната патека, зависно од типот на воздухопловот што сообраќа на аеродромот, мора да биде толкава што крилата на воздухопловот безбедно да ја надвишуваат снежната покривка така што турбините на моторот на воздухопловот да не можат да шмукаат снег и ураз.

Од обележените надворешни рабови на површините за движење на воздухопловите (од ознаката на страната на површината од работ на коловозната постилка или од светилникот на работното светло, ако се поставени) височината на снегот не смее да биде поголема од височината пропишана во член 67 став 2 од овој правилник, а за поголемни растојанија според следното:

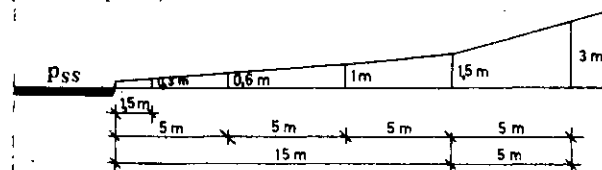
1) за полетно-слетни и други патеки на аеродроми со кодни букви „D“ и „E“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата над 35 м (B-747, DC-10, L-1011 и др.), максималната височина на снегот не смее да биде поголема од височината од претежит бр. 1;



Цртеж бр. 1

2) за полетно-слетни и други патеки на аеродроми со кодната-буква „С“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата од 24 м до 36 м височина на снегот не

сmee да биде поголема од височината на профилот од
прежот бр. 2;



Цртеж бр. 2

3) за полетно-слетни патеки на аеродроми со кодните букви „А“ и „В“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата до 24 м височината на снетот мора да биде почала од габаритот на критичниот воздухоплов ако надворешното тркало на главниот стоен трап се најде на надворешниот раб на површината за движење на воздухопловот.

По престанувањето на паќањето на снег, кога тоа условите ќе го дозволат, височината на снегот од став 2 на овој член мора да се намали за да може во случај на повторно чистење да се одржи пропишаната височина на снегот.

Член 67

Снегот околу светилките на сите системи за светлосно обележување се чисти така што насоченото зрачење на светилката да не биде засолнето со снег.

Кај светилките што се поставени на ниво на теренот, во непосредната близина на осветилката снегот мора да биде исчистен на растојание од 0,5 м во насоката на зрачењето до височина од 0,1 м. Кај издигнатите светилки снегот мора да биде исчистен најмалку 0,2 м под изворот на зрачењето.

На растојанија поголеми од растојанијата од став 2 на овој член снегот се чисти така што слојот на снегот да се наоѓа под рамнината под позитивен наклон од 4%, која почнува на ниво на исчистениот снег непосредно околу свитилката.

Член 68

За одчрпување на површините за движење на воздухопловите можат да се користат испитани хемиски средства кои не влијаат неповолно врз материјалот од кој е произведен воздухопловот и кои ја оштетуваат коловозната површина во најмала можна мера.

Член 69

Возилата и машините за чистење на површините за движење на воздухопловите, како и другите возила што се движат по површините за движење на воздухопловите, мораат да имаат вклучени ротациони светла со жолта боја за сето време на задржување врз тие површини и мораат да бидат во постојана радиоврска со дежурното лице на екипага за чистење.

Член 70

Површините за движење на воздухопловите се чистат според прибавено одобрение од аеродромската служба за контрола на летањето.

Член 71

Дежурното лице на екипата за чистење е должно, откако лично ќе се увери дека сите возила, машини и опрема ги напуштиле површините за движење на воздухопловите, по радиоврска да ја извести аеродромската служба за контрола на летањето дека тие површини се слободни за воздушна пловидба.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 72

Одржувањето на површините за движење на воздухопловите, на објектите, инсталациите, уредите и опремата кои овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухопловите, како и прифатот и испраќање-

то на воздухопловите, патниците и предметите, мора да се усогласи со одредбите од овој правилник во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 73

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за одржување на полетно-слетните и други патеки на цивилните аеродроми („Службен лист на СФРЈ“, бр. 4/68).

Член 74

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

VI/1 Бр. 4468/1

27 декември 1983 година
БелградПретседател
на Сојузниот комитет за сообраќај
и врски,

м-р Назим Мустафа, с. р.

Образец број 1

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРЕГЛЕДОТ НА ПОВРШИНИТЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИТЕ И НА ИНСТАЛАЦИИТЕ
ЗА СВЕТОСНО ОБЕЛЕЖУВАЊЕ НА АЕРОДРОМОТ

А АЕРОДРОМ _____	В ДАТУМ И ВРЕМЕ НА ПРЕГЛЕДОТ (GMT) _____			С ОЗНАКА НА ПОЛЕТНО-СЛЕТНАТА ПАТЕКА _____			
	На третина од полетно-слетната патека			На рулната патека		Платформа	
	I	II	III	A	B	C	D
1. СОСТОЈБА НА ПОВРШИНАТА: а) суво и чисто, б) влажно с) мокро, д) барички, е) воден слој							
2. УСЛОВИ ЗА КОЧЕЊЕ (коэффициент на триење) а) добро, б) средно, с) лошо Мерен уред: _____							
3. НЕИСПРАВНОСТИ:							
а) Површини							
- оштетување на постилката							
- туѓи предмети							
- нерамнини поголеми од дозволените							
- хоризонтални ознаки							
- вертикални ознаки							
- наслојки на гуми и сл.							
- заштитен појас и основна патека							
б) Светлосно обележување							
- рабни светла							
- светла на оската							
- светла на праговите на PSP							
- светла на краевите на PSP							
- светла на зоната на допир							
- светлосни покажувачи на аголот на понижување (VASIS, PAPI)							
- приодни светла							
- осветлување на платформата (рефлектори)							
- резервно напојување							
4. ПРЕЧКИ							

Член 33

Годишниот преглед од член 26 на овој правилник опфаќа особено:

1) проверка на сите елементи на инсталациите за светлосно обележување, освен проверките од чл. 27 до 32 на овој правилник;

2) мерење на интензитетот на светлината на светилките за светлосно обележување на површините за движење на воздухоплови и на пречките;

3) мерење на интензитетот на осветленоста на платформите на аеродромот.

Член 34

Носителот на правото за користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна најмалку еднаш годишно да изврши технички преглед на исправноста на сите елементи на средствата на аеродромските служби битни за нивното безбедно користење (генератори, влечни возила, самоодни лесовици, натоварувачи, приколки, средства за превоз на патниците на земја и други возила за снабдување, чистење, одлежување и друга подготовка и опслужување на воздухопловите пред и по летањето, како и другите возила што служат за вршење на други работи на платформата и на неаварските површини).

Прегледот од став 1 на овој член се врши и почесто ако тоа го бара состојбата на опремата и средствата на аеродромските служби.

Носителот на правото за користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна да формира документација за извршениот преглед од став 1 на овој член и таа документација да ја чуваат до наредниот технички преглед.

III. ПОПРАВКИ И ОТСТРАНУВАЊЕ НА НЕДОСТАТОЦИТЕ

Член 35

Во текот на редовното одржување на површините за движење на воздухоплови веднаш мораат да се отстранат сите недостатоци и да се извршат определени поправки, а особено:

1) поправки на делумни површински оштетувања на коловозната постилка и на оштетувања по должината на спојниците и на аглиите од плочките на бетонската постилка;

2) обработка и затинање на нови пукнатини и замена на дотраената затиначка маса на спојниците и пукнатините;

3) денивелација со замена или без замена на коловозната постилка на местата на оштетување;

4) обновување на недоволно уочливите ознаки;

5) косење на тревата и одржување на пропишаните коти и наклони на површините на основните патеки;

6) замена на дотраените кабелски инсталации на системот на светлосно обележување и замена на неисправните светилки;

7) поправки на оштетувањата на оградата;

8) други поправки со кои се спречуваат неправилности и оштетувања на површините за движење на воздухопловите.

Член 36

Носителот на правото за користење на аеродром односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна редовно да ги одржува риголите, сливниците, шахтите и каналите што се користат за одведување на водата и заштита од атмосферска вода.

Член 37

Планот на одржување за есенскиот период покрај редовното одржување содржи и план на подготовката за одржување во зимски услови, вклучувајќи и превентивни мерки.

Член 38

Напречните и надолжните наклони на површините на полетно-слетните патеки, на други патеки, платформи и други површини на аеродромот мораат да се одржуваат во согласност со пропишаните наклони.

На коловозната постилка на полетно-слетната патека што ја користат воздухоплови чиј распон на крилата е поголем од 24 m и воздухоплови со турбо-млазни мотори не се дозволени деформации поголеми од 3 cm, на должина од 45 m во надолжните профили на полетно-слетната патека.

Член 39

На ниен дел од полетно-слетната патека и на брзо-излезните рулни патеки со коловозна постилка не смее да има нерамнини поголеми од:

1) 1,25 cm во вид на издадености кои не смеат да имаат остри рабови, мерено со рамнач долг 3 m во кој и да е правец;

2) 3 mm во вид на вдлабнатини во кои може да се задржува вода мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 40

На ниен дел од површините на рулните патеки и на платформите со коловозна постилка не смее да има нерамнини во кои може да се задржува вода, што се поголеми од 3 cm, мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член нерамнините можат да бидат и поголеми ако на аеродромот се изградени риголи или канали за одводнување, кои не можат да доведат до оштетување на воздухопловот.

Член 41

На стабилизираниите површини за движење на воздухоплови не смее да има нерамнини поголеми од 3 cm мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 42

На тревните површини за движење на воздухоплови не смее да има нерамнини поголеми од 5 cm, мерено со рамнач долг 3 m, во кој и да е правец.

Член 43

Во периодот на поволни временски и други услови мораат да се планираат и извесни пообемни работи предвидени со редовното и инвестиционото одржување, а особено:

1) поправки, замени или зајакнување на дотраените места на коловозните површини;

2) заштита на асфалтната постилка од испостување на битуменското сврзиво;

3) зголемување на рапавоста на коловозните површини заради зголемување на ефектот од кочењето;

4) замена на филтерскиот материјал во дренажните канали;

5) отстранување на дрвјата и други растенија што ги пробиваат површините за ограничување на пречките;

6) проверка на рамноста и носивоста на коловозната конструкција.

Член 44

Ако на површините за движење на воздухоплови не се уочливи повеќе од 30% обоени површини на ознаки поради наслојки на гума, други нечистотии, оштетувања или промени на основната боја, мораат да се извршат поправки и обновување на таквите ознаки.

Член 45

Ако вредноста на коефициентот на триењето на површината на полетно-слетната патека покриена со вода се намали под вредностите дадени во колоната 3 од табелата од став 2 на овој член, се преземаат мерки за подобрување на условите за кочење (зголемување на рапавоста или обновување на постилката, чистење) и истовремено се обја-

вува податокот преку итни известувања (НОТАМ) дека полетно-слетната патека е лизгава кога е покриена со вода.

Граничните вредности на одржувањето се опреде гуваат според следната табела:

Мерен уред	Вредности за нови полетно-слетни патеки	Гранични вредности на одржувањето	Длабочина на водата при мерењето (mm)	Брзина при мерењето (km/h)
1	2	3	4	5
м-метар	0,7 0,65	0,5 0,45	1,0 0,5	65 130
Скидометар и уред за мерење на површинското триење (Friction tester)	0,5 0,6 0,7	0,35 0,4 0,5	1,0 1,0 1,0	130 95 65
Страдограф	0,6	0,35	1,0	65

Вредностите во колоните 2 и 3 од табелата состав 2 на овој член претставуваат средни вредности за полетно-слетните патеки или нејзини определени делници.

Член 46

Тревата и другите растенија на основните патеки не смеат да бидат повисоки од 30 cm, а тревата околу светилките на системот за светлосно-обележување мора да се одржува така што да се обезбеди постојана видливост на тие светилки од воздухопловите во полетување, слетување и движење по површините за движење на воздухоплови.

На тревните површини за движење на воздухоплови тревата не смее да биде повисока од 15 cm.

Член 47

Ако на тревните површини се појават кречини, тие површини мораат да се израмнат и затреват.

Член 48

Ако настане дефект на сијалица, светилка или на дел од инсталацијата или поради која и да е причина се намали интензитетот на емитувањето на светлина, дефектот мора да се отстрани пред да се намали интензитетот на емитувањето на светлината под дозволеното.

Член 49

Носителот на правото за користење на аеродромот односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна да обезбеди на аеродромот, додека е отворен, да биде овластеното лице за одржување на системот на светлосно обележување.

Член 50

За сите елементи на системот на светлосно обележување мора да се обезбеди доволно резервни делови за да се извршат сите неопходни поправки и замени заради исправно функционирање на системот.

Член 51

За секој аеродром се утврдуваат планови на редовно одржување и се обезбедуваат шеми за поправки на површините за движење на воздухоплови, на објектите, инсталациите, уредите, опремата и на средствата што овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухопловите, како и прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници и предмети.

Член 52

Планот на одржување со кој се определува редоследот на поправките, зависно од времето на траењето на одржувањето и од условите за користење на средството што се одржува мора да содржи рубрики за заверување и пополнување на извршените преправки.

Плановите и шемите од член 51 на овој правилник мораат да се наоѓаат на достапно место.

IV. ЧИСТЕЊЕ

Член 53

На површините за движење на воздухоплови не смеат да се наоѓаат туѓи предмети (издвоени делови од коловозната постилка, остатоци од чакал, песок и прав, остатоци од покосена трева, итн.) што можат да го оштетат воздухопловот.

Член 54

Наслојките на масло, мазиво, гума и сл. мораат да се отстрануваат од сите површини со коловозна постилка ако можат да предизвикаат намалување на коефициентот на триење под пропишаната вредност.

Член 55

За спречување на издвојувањето на земјен и друг материјал поради ерозија или недоволна стабилизација на површините на заштитните појаси мораат да се преземаат потребните мерки заради избегнување на можноста за шкучање и оштетување на моторот на воздухоплов, како и нанесување на нечистотија на површината за движење на воздухоплови.

Член 56

За чистење на површините за движење на воздухоплови на воздухопловното пристаниште мораат да се обезбеди соодветна опрема и средства, зависно од метеоролошките, техничките и другите услови на аеродромот.

Член 57

На воздухопловното пристаниште, зависно од климатските услови, за периодот во кој се очекуваат снежни врнежи и силни мразеви, мора навремено да се подготви доволна количина на средства за отстранување на мразот од површините за движење на воздухоплови.

Член 58

Носителот на правото на користење на аеродромот, односно организацијата на здружен труд за аеродромски услуги е должна пред почетокот на периодот на врнежи да состави план за отстранување на снегот, мразот, лапавицата и сланата, со разработен приоритет, начин на чистење, постапки, состав на екипите и работното време на екипите со соодветна механизација и средства (тип и број на машини, средства за размрзнување и др.).

Член 59

Атмосферскиот талог од стабилизираниот и од површините покриени со трева за движење на воздухопловите се отстранува така што тие површини да не се оштетат.

Член 60

Опремата за чистење на снег, мраз, лапавица и слана мора да биде исправна пред почетокот на периодот на врнежи.

Прегледот и поправката на опремата, како и обуката на лицата што ќе ракуваат со таа опрема мораат да се извршат навремено, пред првата операција на чистење.

Член 61

Пред почетокот на периодот на снежни врнежи се поставуваат пропишаните ознаки за обележување на патеките покриени со снег.

Член 62

Чистењето на површините за движење на воздухопловите почнува веднаш по покривањето на коловозната

постилка со врнежи, односно најдоцна кога покривачот ќе достигне дебелина од 15 мм (лапавица, вода) односно 20 мм ако снегот е влажен и 50 мм ако снегот е сув.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член чистењето мора да почне и порано, ако условите за кочење се лоши.

Член 63

Ако врз основа на метеоролошките податоци се очекува замрзнување на површини за движење на воздухопловите, мора да се пристапи кон посипување на тие површини со средства за спречување на замрзнувањето или кон целосно отстранување на атмосферскиот талог.

Член 64

Ако чистењето на снегот, слапавицата и мразот од површините за движење на воздухопловите и од системите за светлосно обележување не може да се изврши истовремено, кон чистење се пристапува според следниот редослед, и тоа:

- 1) полетно-слетната патека со светлосното обележување;
- 2) рулната патека со светлосното обележување, која претставува најкратка врска меѓу полетно-слетната патека и пристанишната платформа;
- 3) пристанишната платформа;
- 4) другите патеки и површини за движење на воздухопловите според редоследот кој овозможува воспоставување на нормални операции.

Член 65

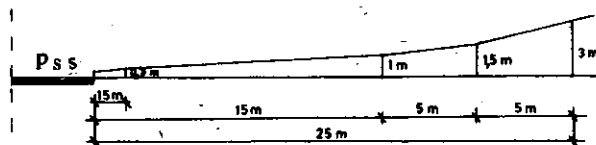
Атмосферскиот талог мора да биде отстранет од површините на полетно-слетната патека и од другите површини што се користат во условите на категоријата II и III, а на другите површини за движење на воздухопловите дебелината на атмосферскиот талог не смее да биде поголема од дебелината пропишана во член 62 од овој правилник, ако условите за кочење не се лоши.

Член 66

Височината на снежната покривка на површините на заштитните појаси на основната патека, зависно од типот на воздухопловот што сообраќа на аеродромот, мора да биде толкава што крилата на воздухопловот безбедно да ја надвишуваат снежната покривка така што турбините на моторот на воздухопловот да не можат да шмукаат снег и мраз.

Од обележените надворешни рабови на површините за движење на воздухопловите (од ознаката на страната на површината од работ на коловозната постилка или од светилките на работното светло, ако се поставени) височината на снегот не смее да биде поголема од височината пропишана во член 67 став 2 од овој правилник, а за поголеми растојанија според следното:

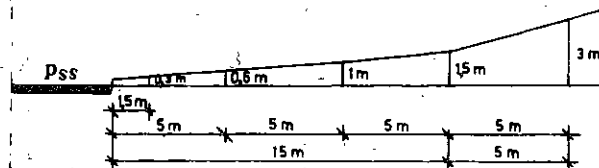
- 1) за полетно-слетни и други патеки на аеродроми со кодни букви „D“ и „E“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата над 35 м (B-747, DC-10, L-1011 и др.), максималната височина на снегот не смее да биде поголема од височината од цртежот бр. 1;



Цртеж бр. 1

- 2) за полетно-слетни и други патеки на аеродроми со кодната буква „C“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата од 24 м до 36 м височина на снегот не

смее да биде поголема од височината на профилот од цртежот бр. 2:



Цртеж бр. 2

- 3) за полетно-слетни патеки на аеродроми со кодните букви „A“ и „B“ што ги користат воздухопловите со распон на крилата до 24 м височината на снегот мора да биде помала од габаритот на критичниот воздухоплов ако надворешното тркало на главниот стоен трап се најде на надворешниот раб на површината за движење на воздухопловот.

По престанувањето на паќањето на снег, кога тоа условите ќе го дозволат, височината на снегот од став 2 на овој член мора да се намали за да може во случај на повторно чистење да се одржи пропишаната височина на снегот.

Член 67

Снегот околу светилките на сите системи за светлосно обележување се чисти така што насоченото зрачење на светилката да не биде засолнето со снег.

Кај светилките што се поставени на ниво на теренот, во непосредната близина на светилката снегот мора да биде исчистен на растојание од 0,5 м во насоката на зрачењето до височина од 0,1 м. Кај издигнатите светилки снегот мора да биде исчистен најмалку 0,2 м под изворот на зрачењето.

На растојанија поголеми од растојанијата од став 2 на овој член снегот се чисти така што слојот на снегот да се наоѓа под рамнината под позитивен наклон од 4%, која почнува на ниво на исчистениот снег непосредно околу светилката.

Член 68

За одмрзување на површините за движење на воздухопловите можат да се користат испитани хемиски средства кои не влијаат неповолно врз материјалот од кој е произведен воздухопловот и кои ја оштетуваат коловозната постилка во најмала можна мера.

Член 69

Возилата и машините за чистење на површините за движење на воздухопловите, како и другите возила што се движат по површините за движење на воздухопловите, мораат да имаат вклучени ротациони светла со жолта боја за сето време на задржување врз тие површини и мораат да бидат во постојана радиоврска со дежурното лице на екипата за чистење.

Член 70

Површините за движење на воздухопловите се чистат според прибавено одобрение од аеродромската служба за контрола на летањето.

Член 71

Дежурното лице на екипата за чистење е должно, откако лично ќе се увери дека сите возила, машини и опрема ги напуштиле површините за движење на воздухопловите, по радиоврска да ја извести аеродромската служба за контрола на летањето дека тие површини се слободни за воздушна пловидба.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 72

Одржувањето на површините за движење на воздухопловите, на објектите, инсталациите, уредите и опремата кои овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухопловите, како и прифатот и испраќање-

то на воздухопловите, патниците и предметите, мора да се усогласи со одредбите од овој правилник во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 73

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за одржување на полетно-слетните и други патеки на цивилните аеродроми („Службен лист на СФРЈ”, бр. 4/68).

Член 74

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

VI/1 Бр. 4468/1

27 декември 1983 година
БелградПретседател
на Сојузниот комитет за сообраќај
и врски,

м-р Назми Мустафа, с. р.

Образец број 1

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРЕГЛЕДОТ НА ПОВРШИНИТЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИТЕ И НА ИНСТАЛАЦИИТЕ
ЗА СВЕТОСНО ОБЕЛЕЖУВАЊЕ НА АЕРОДРОМОТ

А АЕРОДРОМ	В ДАТУМ И ВРЕМЕ НА ПРЕГЛЕДОТ (GMT)			С ОЗНАКА НА ПОЛЕТНО-СЛЕТНАТА ПАТЕКА			
	На третина од полетно-слетната патека			На рулната патека			Платформа
	I	II	III	A	B	C	D
1. СОСТОЈБА НА ПОВРШИНАТА: а) суво и чисто, б) влажно с) мокро, д) барички, е) воден слој							
2. УСЛОВИ ЗА КОЧЕЊЕ (коэффициент на триење) а) добро, б) средно, с) лошо Мерен уред:							
3. НЕИСПРАВНОСТИ:							
а) Површини							
- оштетување на постилката							
- туѓи предмети							
- нерамнини поголеми од дозволените							
- хоризонтални ознаки							
- вертикални ознаки							
- наслојки на гуми и сл.							
- заштитен појас и основна патека							
б) Светлосно обележување							
- рабни светла							
- светла на оскага							
- светла на праговите на PSP							
- светла на краевите на PSP							
- светла на зоната на допир							
- светлосни покажувачи на аголот на понирање (VA-SIS, RAPI)							
- приодни светла							
- осветлување на платформата (рефлектори)							
- резервно напојување							
4. ПРЕЧКИ							

5. ЈАТА ПТИЦИ

6. ОПИСНИ ЗАБЕЛЕШКИ:

М. П.

Преглед извршил,

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАЗЕЦОТ БРОЈ 1

Извештајот важи најдолго 24 часа.

1. Во точка А се внесува меѓународна четирибуквена ознака за аеродром.
2. Во точка В се внесува осумцифрена група која означува ден, месец и час на набљудувањето (GMT).
3. Во точка С се внесува ознака на праговите на полетно-слетната патека.
4. Во точка 1 се внесуваат податоци за состојбата на секоја третина од полетно-слетната патека.
5. Во точка 2 се внесува оценка на условите за кочење на секоја третина од полетно-слетната патека која мора да и одговара на состојбата на површините наведени во точка 1, а коефициентот на триење се запишува во заграда.
6. Во точка 3 се запишува „ОК“ во соодветните рубрики, ако нема неправилности. Во случај на постоење на неисправност се запишува „YES“ и по него следува лева „L“ или десна „R“ страна или обете страни „LR“ посматрано од прагот со пониска бројна ознака. Во заграда се запишува и бројот на неисправните или засолнените светилки. Со описот во точка 6 на извештајот се даваат поблиски податоци за неисправностите. Ако неисправностите ја загрозуваат безбедноста на воздушната пловидба или исправноста на инсталациите на светлосното обележување е под пропишаниот минимум, се запишува „NO“ со кое се означува дека определена површина или инсталација е надвор од употреба.
Во рубриците за рулните патеки за секој аеродром ќе се внесе ознака на рулните патеки според ознаките од Зборникот на воздухопловните известувања (AIP).
7. Во точка 4 се внесуваат податоци за сите подвижни и неподвижни пречки што не се објавени во AIP.
8. Во точка 5 се внесуваат податоци за присуството на јата птици – на која површина, правците на полетувањето, видот на птиците и сл.
9. Во точка 6 се внесува описно дадена која и да е значајна оперативна информација или поблиско објаснение за неисправностите од точка 3 на овој образец.

Образец број 2

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРЕГЛЕДОТ НА ПОВРШИНИТЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИТЕ НА ИНСТАЛАЦИИТЕ ЗА СВЕТОСНО ОБЕЛЕЖУВАЊЕ НА АЕРОДРОМОТ

А Аеродром			
В Датум и време на прегледот (GMT)			
С Ознака на полетно-слетната патека			
		Третина на полетно-слетната патека	
		I	II
		III	
D Должина на исчистената полетно-слетна патека, ако е помала од објавената должина (m)			
E Широчина на исчистената полетно-слетна патека, ако е помала од објавената широчина (m), ако исчистениот дел ја зафаќа повеќе левата или десната страна на PSP во однос на нејзината оска, по бројките да се додаде „L“ или „R“)			
F Состојба на целата должина на полетно-слетната патека (посматрано на секоја третина на PSP почнувајќи од прагот со пониска бројна ознака) Нил – чисто и суво 1 – влажно 2 – мокро или барички 3 – сињак или слана (дебелината нормално помала од 1 mm) 4 – сув снег 5 – влажен снег 6 – лапавица 7 – мраз 8 – збиен снег 9 – замрзнати колотечини или бразди			
G Средна дебелина (mm) на атомосверскиот талог на секоја третина од вкупната должина на PSP			
H Услови за кочење на секоја третина од PSP и мерен уред			
Измерен или пресметан коефициент		Оцена на условите на кочење	
0,40 и повеќе		добро 5	

0,39 – 0,36	средно/добро	4
0,35 – 0,30	средно	3
0,29 – 0,26	средно/лошо	2
0,25 – и под	лошо	1
9 – несигурен	несигурно	9

J	Критични наслојки на снег (ако постои, да се запише височината во cm и растојанието од работ на PSP во m со ознаката „L“ „R“ или „LR“ ако е применливо)
K	Светла на PSP (ако се засолнети да се напише „YES“ со ознаката „L“, „R“ или „LR“ ако е применливо)
L	Следно чистење (ако е планирано да се напише должината во m широчината во m што ќе се чисти или за целата PSP да се напише „TOTAL“)
M	Очекувано време на завршетокот на чистењето (GMT)
N	Патека за возење (ако нема употреблива патека за возење, да се напише „NO“)
P	Снежни наслојки покрај патеката за возење (ако се повисоки од 60 cm да се напише „YES“ со назнака на растојанието од работ во m)
R	Пристанишна платформа (ако е неупотреблива, да се напише „NO“)
S	Следното планирано набљудување/мерење е (ден/месец/сат во GMT)
T	Описни забелешки (вклучувајќи и покриеност со наслојки и други оперативно значајни информации на пр. одмрзнување, јата птици и сл.)

М.П.

Преглед извршил,

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАЗЕЦОТ БРОЈ 2

Кога се известува за две или повеќе полетно-слетни патеки образец се пополнува за секоја патека посебно. Не се пополнуваат оние точки за кои нема податоци. Извештајот важи најдолго 24 часа. Нов извештај мора да се издаде секогаш кога има значајни промени. Промените за состојбата на полетно-слетната патека што се сметаат како значајни се наведени во член 8 од овој правилник.

1. Во точка A се внесува меѓународна четирибуквена ознака за аеродром.
2. Во точка B се внесува осумцифрена група која означува ден, месец и време на набљудувањето (GMT). Таа точка секогаш се пополнува.
3. Во точка C се внесува ознаката на полетно-слетната патека.
4. Во точка D се внесува податок за должината на исчистената полетно-слетна патека, ако е помала од објавената (види ја точка T која се однесува на не исчистениот дел на полетно-слетната патека).
5. Во точка E се внесува податок за широчината на исчистената полетно-слетна патека, ако е помала од објавената; Ако исчистениот дел не е симетричен во однос на оската на полетно-слетната патека, лево или десно од централната линија се додава „L“ или „R“ посматрано од прагот со пониска бројна ознака.
6. Во точка F се внесуваат податоци за наслојките по целата должина на полетно-слетната патека. Со соодветна комбинација на овие броеви се укажува на различните услови на деловите на полетно-слетната патека. Ако на ист дел на полетно-слетната патека има повеќе од една наслојка за нив се известува по редослед од врвот надолу. Податоците за наносите и за дебелината на наслојките поголеми од просечните или други значајни карактеристики на наслојките можат да се искажат под точка T на опишаниот начин.
7. Во точка G се внесуваат податоци за средната дебелина на наслојките во mm за секоја третина од вкупната должина на полетно-слетната патека или ознаката „XX“ - ако не може да се измери или оперативнo не е значајно; процена да се изврши со точност од 20 mm за сув снег, 10 mm за влажен снег и 3 mm за лапавица. Кога се наведува измерениот коефициент да се користат отчитаните две цифри, со назначување на крајтента на мерниот уред. Кога се наведува оценка се користи една цифра.

8. Во точка Н се внесуваат податоци за условите за кочењето на секоја третина од полетно-слетната патека и за уредите за мерење како и измерениот или пресметаниот коефициент (две цифри) или, ако не постои оценка за условите за кочење (една цифра), посматрано од прагот на полетно-слетната патека со пониска бројна ознака. Ако условите на површината или опремата за мерење не дозволуваат кочењето да се измери сигурно, се внесува код 9. да се користат следните кратенки за користените уреди:
- 1) DBV – Возило со дијагонално кочење (Diagonal Braked Vehicle)
 - 2) JBD – Џејмсов уред за мерење на забавата (James Brake Decelerometer)
 - 3. MM – м-метар
 - 4. SFT – уред за мерење на површинското трпење
 - 5. SKH – скидометар (висок притисок на пневматичи)
 - 6. SKL – скидометар (низок притисок на пневматичи)
 - 7. TAP – таплер метар (Tapley-meter)
9. Во точка J се внесуваат податоци за критичните наслојки на снег покрај работ на полетно-слетната патека. Ако такви наслојки има се внесува податок за нивната височина во см и податок за растојанието од работ на полетно-слетната патека во m зад кое следува левата („L“) или десната („R“) страна или обете страни („LR“) посматрано од прагот на полетно-слетната патека со пониска бројна ознака.
10. Во точка K да се внесе ознаката „YES“ ако светлата на полетно-слетната патека се засолнати зад која следува ознаката „L“, „R“ или „LR“ посматрано од прагот на полетно-слетната патека со пониска бројна ознака.
11. Во точка L се внесува податок за должината и широчината на полетно-слетната патека или ознаката „TOTAL“, ако целата полетно-слетна патека се чисти.
12. Во точка M се внесува очекуваното време на завршетокот на чистењето (во GMT).
13. Во точка N се внесува код од точка F со кој можат да се опишат условите на патеката за возење, а ако ниту една патека за возење што ја опслужува полетно-слетната патека не е во употреба се внесува ознаката „NO“.
14. Во точка P се внесува ознаката „YES“ и податок за страничното растојание.
15. Во точка R се внесува код за точка F со кој може да се опише состојбата на платформата: ако платформата е непотреблива се внесува ознаката: „NO“.
16. Во точка S се внесува податок за предвиденото време на следното набљудување односно мерење (во GMT).
17. Во точка T се внесува описно која и да е значајна оперативна информација, но секогаш сврзана за должината на неисчистената полетно-слетна патека (точ D) и степенот на покриеноста на површината на полетно-слетната патека со наслојки (точ F) во согласност со следната скала.
- 1. полетно-слетна патека со наслојки – 10% – ако површината на полетно-слетната патека под наслојки е помала од 10% од нејзината површина;
 - 2) полетно-слетна патека со наслојки – 25% – ако површината на полетно-слетната патека под наслојки е 11–25% од нејзината површина;
 - 3) полетно-слетна патека со наслојки – 50% – ако површината на полетно-слетната патека под наслојки е 26–50% од нејзината површина;
 - 4) полетно-слетна патека со наслојки – 100% – ако површината на полетно-слетната патека под наслојки е 51–100% од нејзината површина.
- Исто така во оваа точка се внесуваат и податоци за присуството на јата птици (на која површина, правците на прелетување, видот на птици и сл.).

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 244 став 1, а во врска со член 415 ст. 3 и 4 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 21/82), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ЧЛЕН НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ**

За советник на член на Сојузниот извршен совет се назначува Сава Шуклевиќ, досегашен советник на потпретседателот на Сојузниот извршен совет.

С.п.п. бр. 75
26 јануари 1984 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

Врз основа на член 244 став 1, а во врска со член 415 ст. 3 и 4 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 21/82), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ**

За советник на претседателот на Сојузниот извршен совет се назначува Мирјана Поповиќ, досегашен советник на претседателот на Сојузниот извршен совет.

С.п.п. бр. 76
26 јануари 1984 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 21/82), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ФИНАНСИИ**

Се разрешува од должноста советник на сојузниот секретар за финансии Владимир Голоб, со 9 јануари 1984 година, поради заминување на друга должност.

С.п.п. бр. 77
26 јануари 1984 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

Врз основа на член 76 став 2 од Законот за прекршоците со кои се повредуваат сојузните прописи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 4/77), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОСТОЈАН ЧЛЕН НА СОЈУЗНИОТ СОВЕТ ЗА ПРЕКРШОЦИ**

Се разрешува од должноста постојан член на Сојузниот совет за прекршоци Милутин Радовановиќ, со 31 јануари 1984 година, поради заминување на друга должност.

С.п.п. бр. 78
26 јануари 1984 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 21/82), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ОПШТЕСТВЕНО ПЛАНИРАЊЕ**

Се разрешува од должноста советник на генералниот директор на Сојузниот завод за општествено планирање м-р Милан Тимотиќ, поради истекот на времето на кое е назначен.

Именуваниот се става на располагање во смисла на член 249 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата.

С.п.п. бр. 79
26 јануари 1984 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

ОДЛИКУВАЊА**УКАЗ****ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА
РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА**

- врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на соработката и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Република Венецуела.

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА СВЕЗДА СО ЛЕНТА
д-р Godofredo Gonzales, претседател на Националниот конгрес на Република Венецуела;

**СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ
СО ЛЕНТА**

д-р Ezequiel Monsalve, претседател на Врховниот суд на Република Венецуела,

д-р Luciano Valero, министер за внатрешни работи на Република Венецуела,

д-р Jose Alberto Zambrano Velasco, министер за надворешни работи на Република Венецуела,

д-р Gonzalo Garcia Bustillos, министер на Секретаријатот на Претседателот на Републиката,

Martiniano Bracho Sierra, извонреден и ополномоштен амбасадор на Република Венецуела во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

д-р J. Oswaldo Páez Pumar, генерален директор на Министерството за надворешни работи на Република Венецуела,

Francisco Paparoni Minuta, генерален директор на Секторот за меѓународна политика на Министерството за надворешни работи на Република Венецуела,

д-р Ignacio Juaresti, генерален директор на Секторот за администрација на Министерството за надворешни работи на Република Венецуела,

Marcos Paris Del Gallego, генерален директор на церемонијалот на националното историско наследство во Министерството за внатрешни работи,

Arturo Uslar Pietri, d-r Ramón J. Velásquez, d-r Jose Luis Salcedo Bastardo,

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

д-р Julio Coronado, вршител на должноста шеф на Протоколот на Министерството за надворешни работи на Република Венецуела,

кап.морн. E. Daniels, главен аѓутант на Претседателот на Република Венецуела,

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

г-ѓа Cynthia Morales, шеф на церемонијалот на Протоколот на Министерството за надворешни работи;

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Mayor Arquimedes Grateros Cabrita, Rolando Alvarado, аташе во протоколот.

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ГОЛЕМА СВЕЗДА

Контраадмирал, Carlos Luengo Romero.

Бр. 41
9 мај 1983 година
Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Петар Стамболиќ, с.р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

– врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат

– за заслуги во развивањето и зацврстувањето на соработката и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Република Боливија

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА СВЕЗДА СО ЛЕНТА

Jaime Paz Zamora, потпретседател на Републиката

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЛЕНТА

д-р Mario Velarde Dorado, министер за надворешни работи и врски

Mario Roncal Antezana, министер за внатрешни работи

Arturo Nunez del Prado, министер за планирање и координација

Flavio Machicado Saravia, министер за финансии
Horacio Torrez Guzman, министер-генерален секретар на владата;

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА СВЕЗДА СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

д-р Horge Otašević Toledo, префект на провинцијата, Kochabamba, Havier Echenique, префект на провинцијата Оруро;

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Luis Viscarra, претседател на централната банка, Franklin Anava Vasquez, потсекретар во Министерството за надворешни работи,

Carlos Torrez Valdivai, претседател на Општината Оруро,

Federico Zauzo Cuenca, генерален директор на Протоколот,

д-р Enrique Rocha Monroy, генерален директор за надворешна политика на Министерството за надворешни работи,

д-р Karem Longaricc, генерален директор за меѓународни организации

Mario Pando Monje, генерален директор за конзуларни работи,

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

Rene Behotequy Elio, вршител на должноста генерален директор за економски и билатерални односи на Министерството за надворешни работи,

Mate Kuljis, помошен конзул на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Санта Круз.

Бр. 42
9 мај 1983 година
Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Петар Стамболиќ, с.р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичката Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од сојузните органи

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ
ЗРАЦИ**

Чеклић Јове Божо, Дамњановић-Шехагић Боша Невенка, Голубовић Милована Јагош, Шестанок Невенка, Шестановић Александра Мирјана, Вујовић Панте Алекса:

– за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

**СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН
ВЕНЕЦ**

Алач Јосипа Бранка;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Блануша Стевана Божидар, Даниловић Милосава Бошко, Ђурковић Ђелета Владимир, Гиговски Миле Душан, Миланковић Грге Болто, Николић Милорада Чедомир, Обрез Мартина Станислав, Олић Исидора Теодор, Петковић Влајка Вићентије, Ранков Андрија Иван, Шарановић Милована Светозар, Штурановић Миладина Радван, Васиљевић Николе Миодраг, Васовић Борислава Радивој:

– за особени заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Ставрева-Вузовска Душана Елена;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

**СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО
СРЕБРЕНА СВЕЗДА**

– Антонијевић Синише Љубомир, Марковић Љубомира Мирослав, Мишковић Ивана Зоран, Поповић Михалка Данило, Ристић Антонија Душан;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Аврамовић Боровоја Витомир, Бауер-Пејчић Милована Светлана, Ђокић Михајла Драган, Филиповић-Мочевевић Тане Анђелка, Гојковић-Јулијус Божицара Милица, Грличков-Пернуш Јоже Вера, Јовић Станка Божидар, Карапанић-Ђукановић Милутина Милка, Кебевић-Вучинић Гојка Нада, Кубурић Илије Вељко, Кубуровић Михајла Драго, Мајсторовић Радисава Миланка, Максић Драгољуба Вукоје, Манасијевић-Димитријевиќа Ђорѓа Митра, Мишић Михајла Крунослав, Мутаџић Јаздимира Љубиша, Папан-Матић Милана Даница, Пасквали Катиче Синиша, Поповић-Калембер Драгана Олга, Поповић-Семизовић Цветка Верица, Прокопић-Кировска Игњатија Софија, Солонун Милана Стеван, Сремчевић Милуна Милијана, Стевић Цветка Милан, Стојановић Миодрага Петар, Стојановић Радислава Живојин, Шваков-Миланковић Сретен Александр, Тодоровић Александра Тодор, Ваџић-Смрк Андреје Ана;

– за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Спасић Стојана Никола, Сапасоје Драгољуба Михаило;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Цигленечки Јосипа Антун, Дамљановић-Спасић Петруна Цветанка, Драгосавац-Божидар Адама Милица, Матић-Паланик Павла Маришка, Миљановић-Обрадовић Милорада Милинка, Мишковић Радомира Братислав, Нићетић-Оруч Миливоја Марија, Николајевић Јаначка Михаило, Поповић-Танић Златомира Драгица, Поповска Неше Емилија, Васиљковић-Маркуц Саве Зорка.

Бр. 44
5 мај 1983 година
Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ
Петар Стамболиќ, с. р.

УКАЗ**ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА
ЈУГОСЛАВИЈА**

врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од САП Косово

– за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Клокоћи Јусуфа Хајрула;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Милић Михајла Трајко,

– за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Трајковић Бошка Станко;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Фетаху Хамита Рамиз, Ивановић Радована Драгутин, Кадрија Невзата Назми, Лапаштица Мусе Мухарем, Преветица Џамајла Рамадан, Стојановић Станоја Јовица, Трбуња Селман Исмаил, Васић Сретен Јаворка, Власалија Зефира Рамуш, Влашић Петра Милан, Вуковић Дима Радоје.

Бр. 45
10 мај 1983 година
Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Петар Стамболиќ, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО
НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА
ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

Од Ср Србија

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Ѓулафић Илије Драгутин, Марковић Петра Константин, Војводић Спасоја Слободан;

– за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Лукај Бајрама Адем;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Атанасијевић Живорада Велибор, Илић Божицара Добривоје, Ивић Јована Драгомир, Малопарац Владимир Драгослав, Николић Саве др. Павле, Радуловић Саве Анђелина, Ракчевић Луке Светозар, Вуковић Милета Здравко;

– за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува за општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Тодоровић Благоја мр Драгољуб, Живковић Светислава Миодраг;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Филиповић Гвоздена Недељко, Јаношевић Грујице Бранислав, Јовановић Милутина Петар, Јовић Ивка Љубомир, Миљковић-Живковић Бошка Душица, Матић Драгољуба Владета, Петровић Драгољуба Митар, Петровић Радивоја Радослав, Поповић Михаила Драги, Радовановић Димитрија Благоје, Суботић-Азањац Драгољуба Надежда, Васовић Владислава Рајко;

– за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Анђелковић Милића Наста, Аврамовић Милића Драгиша, Бакаловић Ђуре Никола, Бељић-Мишић Глигорија Милица, Бјелица Лазе Михајло, Боровњак Драгутина Мирослав, Чутовић Душана Младомир, Ђетковић Благоје Божицар, Ѓирић Радослава Обрен, Дедић Хилме Хилмо, Деспотовић Милана Предраг, Ђоковић Николе Љубомир, Гачевић Милета Грубан, Грчки Живана Душан, Јанковић Чедомира Иван, Јокановић Луке Душица, Јонић Сретена Биден, Јовановић Панте Чедомир, Лапчевић Михајла Милијан, Матијашевић-Нешић Милутина Зорица, Мијатовић Николе Петар, Милошевић-Обрадовић Љубомира Надежда, Мишовић Крсте Милија, Митровић Владимира Благоје, Петронијевић Владислава Даница, Петровић Добривоје Здравко, Прерадовић Ратка Милош, Прокић Живомира Милан, Радивојевић Милића Десимир, Радловић Ђуре Мирко, Радојевић Асама Драгиша, Радош-Јовичић Милорада Јелена, Ранковић Животе Милица, Ристивојевић Богосава Милан, Роглић Симе Велимир, Стамболић-Милитарев Ивана Бисерка, Станковић Петра Стојан, Стојаковић Николе Момир, Стојковић Милана Славољуб, Штвић Марка Никола, Шуаиб Кујамила Шабан, Теранџијев Сергије Павле, Тодосијевић Богдана Добросав, Трбојевић Стевана Милан, Ваја Ивана Андреј, Вампола Јосипа Јосип, Зекић-Шућин Лазара Добрила, Живковић Ђуре Мирко;

– за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Бојовић-Рајковић Живка Милица, Крстић Симе Томислав, Маринковић Гвоздена Миодраг, Марковић Бранка Бошко, Павловић Милутина Нестор, Станишић Андрије Слободан, Виторовић-Умићевић Александра Зорица;

– за заслуги и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Анђелковић Константина Раденко, Белић Стевана Тамара, Цираћ-Ѓуђиновић Љубе Драга, Дамше Лудвига Лудвиг, Димић Уроша Петар, Ѓорђевић Вуксана Томислав, Ѓурић Милисав Марко, Хасић Ибрахима Сулејман, Христов Миљка Љилиана, Ивановић Профира Тихомир, Ивковић Влајка Чедомир, Јаребица Милета Жарко, Јокић Милована Томислав, Јовановић Александра Јасмина, Јовановић Ристе Љубивоје, Калајић Суље Алије, Комненовић-Јовановић Петра Гордана, Кубуровић Милана Божицар, Лалић Луке Радомир, Лазаревић-Дамњановић Слободана Душанка, Марковић Борисава Рајко, Матић Љубомира Живорад, Милановић Милета Миливоје, Милановић Ратомира Велимир, Милчић Добросава Бранислава, Миличевић Милана Никола, Милојевић Добрице Благоје, Навовска-Антић Благоја Снежана, Недељковић-Димитрија Радмила, Опанчина Владета Богдан, Остојић Михаила Миодраг, Павловић Милоша Милан, Палчић-Терзић Добривоја Драгиња, Ранковић Миливоја Миодраг, Ристивојевић Милета Зоран, Станковић Драгутина Добривоје, Тошић Јерослава Мојислав, Васић Александра Томислав, Вуковић Милољуба Љубиша.

Бр. 46
11 мај 1983 година
Белград

Претседател
на Претседателството на СФРЈ,
Петар Стамболиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

	Страна		Страна
74. Закон за дополненија на Законот за утврдување и распоредување на вкупниот приход и на доходот — — — — —	347	80. Одлука за височината на давачката за царинско евидентирање во 1984 година — — — — —	378
75. Закон за измени и дополненија на Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем — — — — —	347	81. Правилник за измена на Правилникот за обликот и содржината на обрасците за упис на организациите на здружен труд и на другите општествени правни лица во судскиот регистар — — — — —	379
76. Закон за мерните единици и мерилата — — — — —	353	82. Правилник за содржината и роковите за доставување извештаи за искористените странски дозволи за меѓународниот превоз на предмети — — — — —	379
77. Одлука за организацијата и работата на службите на Собранието на СФРЈ — — — — —	366	83. Правилник за одржување на објектите, опремата и инсталациите значајни за безбедноста на воздушната пловидба на аеродром — — — — —	379
78. Заклучоци на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за Актуелните прашања на општествената улога и натамошниот развој на научната работа во СФРЈ — — — — —	376	Назначувања и разрешувања — — — — —	390
79. Одлука за дополненија на Одлуката за условите на стекнување и користење на динарски побарувања на странски лица — — — — —	377	Одликувања — — — — —	390